

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2012 m. Nr. 4 (115)

**Svajonės, kurios tampa realybe arba
Kodėl pasirinkau karininko profesiją**

Praeities atspindžiai už 6000 kilometrų

Krn. Matas RADVILAVIČIUS

ĮVARDYTOS MINTYS

Kaip bėga laikas – ir vėl šventosios Kalėdos... Džiugios? Nekantriai lauktos? Per greitai atėjusios? Kartais pagalvoju, kad daugeliui žmonių ši šventė – kaip graži pasaka, daug kartų girdėta, mintinai žinoma, netgi kartais nuobodi, nes metai iš metų nuolat besikartojanti ir vis ta pati. Pasaka be intrigos?

„Žinai, – prabilo vienąkart prie manęs priėjęs septynmetis berniukas, – mūsų kaimynai netiki Dievą...“ Prisipažinsiu: tai buvo šiek tiek netikėta. „Tu juk gali jiems apie Jį papasakoti“, – atsakiau.

„Pabandysiu“, – nedrąsiai ištarė jis, tačiau akyse šmėkstelėjo ugnelės. Nežinau, ar jis jau pabandė, bet įtariu, kad vieną dieną atras progą „rimtai“ pasikalbėti su suaugusiais, gyvenančiais gretimame name. Ne todėl, kad įpirštų tiesą apie Dievą, juos įtikintų savo vaikiškais argumentais. Juk ši tiesa nėra ir negali būti primetama ar įbrukama. Ji tiesiog tave pagauna, kai susitinki su Asmeniu, kurį krikščionys Dievu vadina. Šia tiesa skonimasi, ja pasotinamas mūsų gyvenimo troškulys.

To sutikto septynmečio rūpestis man primena Kalėdų istoriją. Ir tikrai su didele intriga (bent man taip atrodo...). Iš tvartelio ėdžių „mažasis“ Dievas leisis ieškoti dažniausiai save didžiu laikančio žmogaus. Nusižemindamas – tapdamas vienu iš mūsų – Jis parodys tikrojo didingumo kelią. Kalbės apie atleidimą, tikrą, pasiaukojančią meilę. Naują santykį su žmonėmis ir Dievu. Gydyt širdis. Ir galiausiai – dovanos GYVENIMĄ kiekvienam iš mūsų. Ne pažadais, bet savimi – mirtimi ir prisikėlimu.

Sakysite – kuo tikriausia pasaka!? O aš ja tikiu. Tikiu, nes mačiau ir matau pasikeitimus daugelio žmonių gyvenime. Ir noriu kiekvieną iš jūsų kviešti ja iš naujo patikėti... Ieškoti mūsų Dievo savo atradimuose ir praradimuose, savo kasdienybės kelyje, savo tarnybos draugo ar bendradarbio išgyvenimuose, jų akyse ir širdyse. Ir ne tik ieškoti, bet ir leistis į susitikimą su Juo. Leisti vėl iš naujo Jam kalbėti ir būti išgirstam. Leisti vėl iš naujo Jam prisiliesti ir gydyti mūsų širdies žaizdas. Leistis būti Jo keičiamiems...

O gal tai ir bus šios istorijos intriga mano ir Tavo gyvenime? Ir, beje, nebūtinai gruodžio 25-ąją...

Kapelionas mjr. Remigijus BUTKEVIČIUS

Ieškokite KARIŪNO

pagrindinėse miestų ir rajonų, aukštųjų ir kitų mokyklų, gimnazijų bibliotekose ir skaityklose arba kariuomenės vienetuose. Jeigu nerasite – rašykite, skambinkite arba užeikite į svečius – į Lietuvos karo akademiją Vilniuje, Šilo g. 5A.

2 PILIETIŠKUMAS IR MŪSŲ TRADICIJOS
Plk. Eugenijus VOSYLIUS
Citizenship and Our Traditions

4 SVAJONĖS, KURIOS TAMPA REALYBE ARBA KODĖL PASIRINKAU KARININKO PROFESIJĄ
Dreams That Come True or Why I Chose Military Profession

12 ŽMOGAUS ŽIAURUMAS IR KITOS „GROŽYBĖS“ ARBA GILINANTIS Į MJR. R. DUMBLIAUSKO ATVERTAS PROFESINES ATODANGAS
Mjr. Giedrius DVILAITIS
Human Cruelty and Other “Beauties” or Plunging into Professional Depths Revealed by Maj. R. Dumbliauskas

Viršelio nuotraukoje Pirmakursių krikštynos
On the cover: Freshers' Fair

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
 YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

ŠIAME NUMERYJE / Contents

16 LIETUVA, KURIOJE NORIME GYVENTI, AUGTI, DIRBTI IR TOBULĖTI
 Krn. Kęstutis KILIKEVIČIUS,
 Vladas TUMALAVIČIUS
 Lithuania: The Country Where We Want to Live, Grow, Work and Develop Professionally

28 PRAEITIS ATSPINDŽIAI UŽ 6000 KILOMETRŲ
 Krn. Matas RADVILAVIČIUS
 Reflections on the Past at a Distance of 6000 Kilometers

31 ATGAL Į LIETUVĄ!
 Plk. Itn. Valerijus ŠERELIS
 Back to Lithuania!

34 XXI AMŽIAUS KARINĖS ERUDIČIJOS PROFILIS
 Dr. Algirdas V. KANAUKA
 Military Erudition Profile in the 21st Century

38 SEMINARAS „BIBLIOTEKA IR VISUOMENĖ“
 Seminar "Library and Society"

45 ORIENTAVIMASIS – NE TIK KELIO NAMO PAIEŠKA
 Kdt. Benjaminas TRAVERSAS
 Orienteering: Not Just Looking for the Way Home

6 / 10 / 14 / 36

IŠ PIRMŲ LŪPŲ
 Vyr. srž. Kęstutis KILINSKAS,
 Rasa JUKNEVIČIENĖ,
 krn. Juozas Algirdas ŠUTAS,
 krn. Elmyra BALJANAITĖ
 At First Hand

18 LAIŠKAS „KARIŪNUI“
 Letter to "Kariūnas"

19 TRADICIJOS
 Traditions

20 RYŠIAI SU VISUOMENE
 Public Relations

22 MOKSLO DARBAI / IV DALIS
 Works of Science. Part 4

25 KONKURSAI
 Competition

26 FOTOREPORTAŽAS
 Photo Reportage

32 AKADEMIJOS PULSAS
 Academy Pulse

46 MŪSŲ KŪRYBA
 Krn. Elmyra BALJANAITĖ,
 krn. Kristina PUTNAITĖ
 Our Works

48 JUOKO DĖTUVĖ
 Magazine of Fun

51 STOJANČIAJAM Į LKA
 To the Academy Applicant

53 ALBUMAS
 Album

Redakcinė kolegija

Arūnas ALONDERIS
 Vyriausiasis redaktorius

IV k. krn. Elmyra BALJANAITĖ
 III k. krn. Kęstutis KILIKEVIČIUS
 mjr. Birutė KRASAVINIENĖ
 IV k. krn. Evaldas KUČINSKAS

IV k. krn. Vytenis MILIUŠAS
 I k. krn. Justina SAVICKAITĖ
 II k. krn. Matas RADVILAVIČIUS
 mjr. Mantas VALATKEVIČIUS
 dr. Manvydas VITKŪNAS

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
 Kalbos redaktorė
 Laima ADLYTĖ
 Dizainerė
 Kęstutis DIJOKAS
 Fotografas

Spausdino Lietuvos kariuomenės
 Karo kartografijos centras
 Muitinės g. 4, Domeikava,
 LT-54359 Kauno r.
 Tiražas 1000 egz.
 Užsakymas GL-433
 Žurnalas platinamas nemokamai.
 Leidžiamas kas trys mėnesiai.
Dėl žurnalo platinimo prašome
kreiptis: (8 5) 210 3526,
 KATT 24 526

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
 LIETUVOS KARO AKADEMIJA
 Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius
 arunas.alonderis@mil.lt
 aalonderis@yahoo.com
 (8 5) 210 3680, KATT 24 680

Plk. Eugenijus VOSYLIUS

Akademijos bendruomenė lapkričio 22 d. minėjo Lietuvos kariuomenės dieną. Rikiuotės aikštėje vyko iškilminga rikiuotė, buvo įteikti apdovanojimai labiausiai nusipelnusiems Akademijos kariams ir darbuotojams. Šventiniame renginyje Akademijos ramovėje visus susirinkusiuosius pasveikino Akademijos viršininkas plk. Eugenijus Vosylius.

Pilietiškumas

Gerbiamieji svečiai, karininkai, kariai, kariūnai, dėstytojai, Akademijos bendruomenė!

Šiandien švenčiame 94-ąsias Lietuvos kariuomenės metines. Ryte buvo šventinė rikiuotė. Jos metu pasakiau kalbą, todėl nenorėčiau kartotis, tik pabrėšiu, jog kariuomenė yra viena iš pagrindinių valstybės struktūrų, be kurios nelabai galėtų būti įsivaizduojamas laisvos Lietuvos egzistavimas.

Mums tai visiškai suprantama ir, atrodo, turėtų būti suprantama kiekvienam piliečiui, bet yra ir kita nuomonė. Ir čia aš įžvelgiu tam tikrą informacijos arba švietimo trūkumą, supratimo stoką. O galbūt jau įpratome taikiai gyventi ir mums atrodo, jog taika yra nekintanti būseną ir taip bus per amžius? Deja, drįstu jus nuvilti. Absoliuti taika neegzistuoja – karinių konfliktų, socialinių neramumų pasaulyje vyko, vyksta ir vyks ateityje, nes konfliktas yra užprogramuotas žmogaus sąmonėje.

Beje, pilietinis pasyvumas ir kariuomenės reikšmės nesupratimas nėra išskirtinis, tik Lietuvai būdingas reiškinys.

Panašios nuotaikos, kad ir kaip būtų gaila, yra apėmusios ir dalį Vakarų Europos, todėl čia jau skambinama varpais dėl tokios situacijos. Pvz., Austrijoje, Vokietijoje apie saugumą rašantys mokslininkai pažymi, jog visuomenė pamiršo savisaugos instinktą, jaunimui nesvarbios valstybės problemos, daugiausia dėmesio skiriama vartojimui ir malonumų ieškojimui, nes galvoti apie valstybės saugumą – tai kažką daryti, tai prisiimti atsakomybę, pagaliau kažką dėl to aukoti. O aukoti niekas nieko nenori, nes, kaip minėjau, manoma, kad taika jau tapo aksioma, savaime suprantamu dalyku ir nereikia čia mums kariuomenių, nes paaukoti bent 1 eurą taip nepatogu ir netgi (kai kurie sako) žalinga organizmui!

Tačiau pamirštama, jog žmogus, kad ir koks taikus ir taiką puoselėjantis, propaguojantis taikų gyvenimą būtų, nori, kad iškilus grėsmei ir prireikus kažkas jį apgintų.

Taigi, kad ir kaip norėtume, galvoti, jog taikiai gyvensime amžinai, iš tikrųjų yra, švelniai tariant, netoliaregiška, nes

tai – nerealu, todėl kariuomenė buvo, yra ir bus reikalinga. Turime tai suprasti. Juk žmogus visada jaučiasi daug saugesnis, kai žino, kad egzistuoja struktūra, gebanti valdyti ginklą, stebinti, analizuojanti situaciją, planuojanti, kuri nuolat treniruojasi, mokosi kariauti ir gintis. Taigi, „vilkšuniai“, kaip rašė majoras R. Dumbliauskas, visada bus reikalingi, kad apsaugotų nuo „vilkų“, nes „vilkai“ niekur neišnyko ir tyko grobio, o anot Vienos universiteto prof. dr. Friedricho Stadlerio, „lengviausias grobis yra turtingas, bet silpnas ir net nesiruošiantis gintis“.

Tokioje situacijoje visuomenės švietimas, pilietinis ugdymas tampa labai svarbiu uždaviniu. Ir Akademia, kuri yra sukaupusi daug žinių ir patirties šioje srityje, turėtų stengtis kuo geriau panaudoti savo turimą potencialą. Straipsniai, knygos, kariūnų susitikimai su mokiniais savo buvusiose mokyklose, vieši renginiai, pagaliau aiški ir suprantama nuomonė privačiame pokalbyje turėtų būti mūsų priemonės, padedančios aiškinti ir keisti situaciją. Taigi, skleiskime žinias, švieskime visuomenę!

Na, o knygas aš paminėjau ne veltui... Jos mus visus lydi nuo vaikystės. Kaip savo atsiminimuose rašo dim. kpt. Aleksandras Dagys, dalyvaujantis šiandien mūsų minėjime, „dar vaikas būdamas drauge su motina ar tėvu švenčių ir kitomis progomis lankydavosi Kauno Lietuvos karininkų ramovėje, kurios bibliotekos lentynos linko nuo daugybės spaudinių. Nuo tada man knyga – šviesos, informacijos šaltinis ir tiesioginis ryšys su autoriais“.

Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas Akademijoje neatsitiktinai sutapo su LKA bibliotekos rėmėjų galerijos atidarymu. Akademijos bendruomenės ir savo vardu nuoširdžiai dėkoju mūsų bibliotekos rėmėjams ir atskiroms institucijoms už dovanotas knygas, retus, vertingus žurnalus ir kitus leidinius. Norėčiau padėkoti renginyje dalyvaujantiems bibliotekos rėmėjams ir įteikti jiems padėkos raštus. O visiems Karo akademijos bendruomenės nariams ir ypač kariūnams linkiu visada draugauti su knyga!

Krn. Andrius KUBILIUS, Janina TUPĖNIENĖ ir plk. Eugenijus VOSYLIUS atidaro LKA bibliotekos rėmėjų galeriją

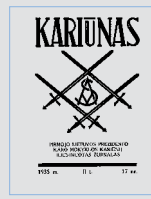
ir mūsų tradicijos

Akademijos bendruomenė ir svečiai iškilmingo minėjimo ramovėje metu

Šiais metais minime ne tik Akademijos 20-metį, bet ir kitą mums svarbią datą. 1932 m. spalio 25 d. Pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokykloje pasirodė pirmasis KARIŪNO numeris.

Nepaisant okupacijos ir kitų negandų, šio žurnalo leidyba nenutrūko ir šiandien galime pasidžiaugti, kad prieš 80 metų įkurtas KARIŪNAS gyvuoja ir vis stiprėja, tobulėja. Jį skaito, jo ieško ne tik Akademijos seržantai, kariūnai, absolventai, karininkai ir civiliai, bet ir gimnazijų bei mokyklų moksleiviai, mokytojai, universitetų studentai. Pastaraisiais metais pastebime, kad KARIŪNAS randa vis naujų skaitytojų ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Malonu, jog visuomeniniais pagrindais susibūrusi žurnalo redakcinė kolegija, sudaryta iš kariūnų, karininkų ir dėstytojų, kuria, ieško naujų idėjų, kad leidinys būtų šiuolaikiškas, įdomus, jaunatviškas, atspindėtų šių dienų aktualijas, tačiau tuo pat metu tęstų ir tarpukariu leisto KARIŪNO tradicijas.

Svajonės, kurios tampa realybe arba Kodėl pasirinkau karininko profesiją

Pirmakursių kuopos vadas kpt. Darius DŪDĖNAS po kariūnų priesaikos ceremonijos pozuoja prieš fotoobjektyvą

Straipsnių autorių nuotraukos

KARIŪNO skaitytojai, Akademijoje besilankantys moksleiviai dažnai klausia, kas skatina vaikus ir merginas čia stoti. Redakcinė kolegija paprašė kariūnų, šį rudenį įstojusių į Akademią, papasakoti, kas paskatino juos pasirinkti kario gyvenimo kelią. Šiame numeryje pateikiame 123 studijų būrio kariūnų nuomonę.

Krn. Andrej ZUBRICKIJ

Dar besimokydamas 12 klasėje užsiregistravau į atranką. Šis procesas buvo tikrai įdomus tiek dėl originaliųjų užduočių, tiek dėl neįprastos atmosferos ir patirtų įspūdžių. Sužinojęs, kad sėkmingai ją įveikiau, labai apsidžiaugiau.

Jau pirmosiomis Bazinio kario kurso dienomis pajutau,

ką reiškia drausmė ir dienotvarkė, kurios griežtai laikantis čia viskas atliekama. Bazinis kursas padėjo suvokti, kad siekiant tikslo reikia daug pastangų ir ryžto, norint padaryti tai, kas iš pirmo žvilgsnio atrodo visai nesunku.

Kodėl nusprendžiau čia studijuoti? Jaučiu pareigą atstovauti savo tėvynei. Žinoma, atsižvelgiau ir į ateities perspektyvas. Pasirinkau tarptautinių santykių studijų kryptį, nes, manau, šiais laikais šie dalykai yra labai svarbūs. Akademija – ta vieta, kur aš galiu geriausiai suderinti visas savo veiklas, norus ir poreikius.

Krn. Dainius MEŠKAUSKIS

Apie galimybę studijuoti LKA susimąščiau sulaukęs 16-os, kai pradėjau dažniau lankytis jos teritorijoje – ateidavau į atvirų durų dienas, kurios rengiamos kasmet, bokso treniruotes, sporto kompleksus, buvau kitų Karo akademijos renginių dalyvis. Todėl, manau, dėl to ir pamėgau šią mokymo įstaigą dar net nepradėjęs joje studijuoti.

Kai tik sukako 18-a, iškart įstojau į KASP. Čia gavau atsikąsti gabalėlį kario gyvenimo

duonos. Laimė, jos skonis visiškai pateisino mano lūkesčius! Šis pirmasis žingsnis į kariuomenę ir lėmė mano galutinį sprendimą renkantis aukštąją mokyklą, kurioje galėčiau būti savimi.

Dar viena priežastis, kodėl aš čia, – **meilė Lietuvai**. Niekada nebuvau ir vis dar nesu abejingas patriotiniams renginiams. Visada žavėjaisi Laisvės gynėjais – jų drąsa, ryžtu bandant iškovoti nepriklausomybę, įgyvendinti laisvės idėją. Mano tėtis mjr. Robertas Meškauskis didžiąją gyvenimo dalį taip pat skyrė tarnybai Lietuvos kariuomenėje, dėl to aš labai didžiuojuosi savo pavarde. Tai, kaip vienas iš motyvų, irgi buvo šio argumentas rinktis būtent **Tėvynės gynėjo profesiją – karininko gyvenimo būdą**. Aš čia, nes neįsivaizduoju tobulesnio meilės Lietuvai išraiškos būdo kaip tarnyba jos labui.

Krn. Edgaras TIMINSKAS

Kartais net ir dabar kas nors iš artimųjų, draugų, šeimos narių paklausia, kodėl įstojau į Karo akademiją. Iš tiesų ir pačiam sunku rasti svarių argumentų, dėl kurių pasirinkau kario kelią. Manau, šį pasirinkimą lėmė vaikystėje ištarti tėčio žodžiai: „Jei nori subręsti tiek dvasiškai, tiek fiziškai, tapti tikru vyru, turi pereiti karinius mokymus.“

Nuo pat mažumės buvau aktyvus, reikšdavausi, kur tik galėdavau. Paauglystėje pradėjau lankyti jūrų skautų užsiėmimus. Ten buvo padė-

ti mano būsimos veiklos pamatai. Jie įtvirtino turimus įgūdžius, ugdė geriausias asmenybės bruožus: atsakomybę, pagarbos jausmą vyresniesiems, patriotiškumą, suteikė žinių apie išgyvenimą gamtoje, praplėtė Lietuvos ir pasaulio istorijos sampratą. Galutinai apsisprendžiau, kur norėčiau toliau „traukti“, tik 11 klasėje. Taigi, aktyvus gyvenimo būdas, ideologija, Akademijos suteikiamas visapusiškas išsilavinimas – tai dalykai, kurie mane labai patraukė, ir su kiekviena diena vis tvirčiau jaučiuosi čia būdamas.

Krn. Dainius RUMINAS

Galbūt nuskambės banaliai, tačiau apie kario kelią svajoju jau nuo vaikystės. Todėl visą tą laiką visais man žinomais būdais bandžiau ir vis dar bandau pasiekti užsibrėžtą tikslą – tapti karininku.

Prie šio siekio įgyvendinimo labai prisidėjo Druskininkų „Ryto“ gimnazijos direktorė Marijona Kriščiūnaitė, kuri sutiko mane išleisti į Bazinių

karinių mokymų programos renginius mokslo metais. Taip pat labai esu dėkingas klases auklėtojui Nerijui Plūkiui, po BKM sudariusiam sąlygas sėkmingai pasivyti bendraklasius. Jei ne šie žmonės, abejoju, ar dabar studijuočiau Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje.

Per Bazinį kario kursą mano ryžtas mokytis LKA tik sustvirtėjo. Jį iššęs nieko nelaukdamas įstojau į KASP. Negalėjau praleisti progos kuo daugiau pasisemti karinės veiklos patirties, kad atėjęs į Akademiją nebūčiau visiškai „žalias“. Taigi, čia esu, kad tapčiau karininku, nes jau seniai supratau, jog tai – mano kelias.

Krn. Eitvydas LASTOVKA

Kai mokyklose prasidėjo egzaminai ir visus ėmė kamuoti svarbiausias klausimas – kur stoti, aš jau buvau nusprendęs, kad bandysiu laimėti LKA. Pasirinkau šį neįprastą šiuolaikiniam jaunimui kelią, nes širdis jau nuo pat mažens traukė į tą pusę. Be abejo, buvo ir nemažai dvejonų, nes supratau, kad pasirinkęs LKA pasirinksiu ir gyvenimo būdą – nebebūsiu eilinis Lietuvos

pilietis, tapsiu jos gynėju. Bet juk apie tai – apie iššūkius, miškus, sunkumus ir džiaugsmą pasiekus galutinį tikslą ir aukštąjį išsilavinimą, įgytą karinėje mokslo institucijoje, – ir svajoju! Šie argumentai, manau, ir padėjo paskutinį tašką sprendžiant, ar studijuoti Lietuvos karo akademijoje, todėl esu čia – kur visada svajoju būti.

Krn. Gvidas GRINIUS

Aš iš Šiaulių, kur baigiau Juliaus Janonio gimnaziją. Niekada negalėjau įsivaizduoti savęs studijuojančio eiliniame Lietuvos universitete ar dirbančio elementarų darbą biure, *apsikasusio* dokumentais ir kitokia rašliava, todėl ir pasirinkau kario

profesiją – įstoju į Karo akademiją, kur sudarytos visos sąlygos atskleisti savo gebėjimus.

Lietuvos karo akademija – ypatingas universitetas, kuriame, be karinės kvalifikacijos, galima įgyti ir perspektyvią civilinę profesiją, o svarbiausia – tapti stipria asmenybe, tiek fiziškai, tiek morališkai tinkamai pasirengusia gyvenimui. Būtent čia kariūnai įpranta laikytis griežtos drausmės, kas praverčia įvairiose situacijose. Tai puiki aukštoji mokykla, nes čia rengiami ne tik fiziškai stiprūs Lietuvos kariai, bet ir atsidavę, išsilavinę piliečiai.

Krn. Jomantė PETRYLAITĖ

Jei būčiau paprasta mergina, į klausimą „kodėl?“ turbūt atsakyčiau labai lengvai ir aiškiai. Tačiau taip nėra. Ne, ne tik todėl, kad nesu eilinė mergina, bet ir dėl kitos priežasties: aš – kariūnė ir vien dėl to esu išskirtinė. Juk ne kiekviena panelė aukštakulnius keistų į sunkius kariškus batus, o laisvalaikį – į pratybas miškuose su dviem geriausiai draugais – Ak-4MT ir nuovargiu.

Iš tiesų niekada anksčiau nebuvo rimtai susimąšusi, kodėl mano gyvenimo kelias pasuko šia linkme. Tačiau ilgai galvoti nereikia, atsakymas glūdi širdyje. Meilė tėvynei neabejotinai yra stipriausias veiksnys, nulėmęs mano apsisprendimą stoti į Akademiją.

Nors nesvajojau apie tai metų metus, bet pastarieji tam turėjo didelę įtaką. Netikėtai ėmiau domėtis partizanais, ypač pamilau Lietuvos gamtą ir suvokiau, jog tėvynei man yra ne tik tėvų ir protėvių žemė, bet ir kai kas daugiau. Supratau, kad Lietuva yra begalės protingų, gerbtinų žmonių motina, kad anksčiau ji garsėjo kaip stipri, galinga valstybė, o jos gyvento-

jai buvo ypač drąsūs – galėjo dėl savo mylimos tėvynės padaryti daugiau nei daugelis šiandien.

Tai įsisąmoninus, Lietuva tapo svarbesnė už daugelį dalykų. Galimybė ją ginti man yra ne tik pareiga, bet ir širdies slapčiausias džiaugsmas. Žinodama, kad mintys apie karo meną nepaliks manęs ramybėje, tačiau ir studijos jauno žmogaus gyvenime turi didelę reikšmę, nusprendžiau rasti kompromisą – stoti ten, kur galiu daryti ir viena, ir kita, t. y. į Lietuvos karo akademiją. Šis pasirinkimas manęs nenuvylė. Nors jau teko susidurti su sunkumais, širdies balsas sako tą patį ir yra dar geriau, dar aiškiau girdimas. Kaip rašė S. Nėris: „Audra praūžia, miškas lieka.../ Širdis gi nemeluoja.“ Štai kodėl AŠ, o ne *jie*, ESU, o ne *buvau*, ČIA, o ne ten.

Krn. Juozapas Algirdas ŠUTAS

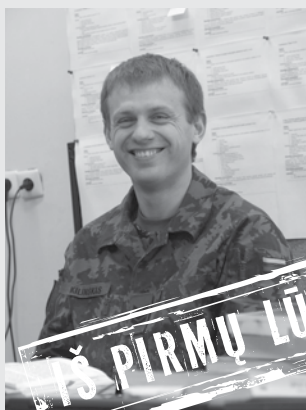
Apie Akademiją sužinojau aštuntoje klasėje, tačiau tuo metu ateitį su ja siejau nebent slapčiausiose mintyse. Dėl polinkio į menus, humanitarinius mokslus nei pats kada nors būčiau pagalvojęs, nei aplinkiniai, kad štai šis berniokas kada nors taps kariūnu. Tačiau viskas pasikeitė baigus vienuoliktą klasę, kai vasarą iš naujo atradau

LKA. Į rankas paėmiau žurnalą „Kariūnas“. Varčiau, skaičiau ir pamažu panorau būti viso to, ką pamačiau, dalimi. Pasidalinau savo naujaisiais planais su artimaisiais – beveik visiems idėja pasirodė šauni.

Kai kas sako, kad kariuomenėje ne vieta inteligentiškiems ir intelektualiams. Pamaniau, kad tai – stereotipas, kuris turi būti sulaužytas. Ir net jei realybė yra tokia, ji turi būti kitokia. Čia siekiu ir jėgas išmėginti, pažvelgti iš šalies į save, patekusį į nestandartines situacijas, kurių kariuomenės kasdienybėje apstu.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Vyr. srž. **Kęstutis KILINSKAS**

➔ Jūsų credo

Išlikti žmogumi ir, be abejo, savimi

➔ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką? Pasaulis

➔ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Sunku nuspręsti: veikiausiai rinkčiausi kurį nors iš arabų sukilimo prieš turkus 1916–1918 m., 1920 m. Lenkijos–Sovietų Sąjungos karo arba pokario Lietuvos pasipriešinimo kovų epizodų

➔ Pats skaniausias valgis vaikystėje buvo

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Žmoną ir vaikus

➔ Principingumas

Tai viena iš mano gyvenimo vertybių

➔ Jeigu nebūtumėte tapęs kariu

Gal būčiau istorikas

➔ Ko niekada nesutiktumėte padaryti? Neskaityti knygų

➔ Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“

Kai pats jos netenku

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Kalėdos

➔ Kai buvote vaikas

Galvojau, kad būsiu kareivis

➔ Paskutinė mintis prieš miegą

Ar užstačiau žadintuvą?

➔ „Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios“. Ar tikrai?

Prie viso to dar reikėtų pridėti žinias

➔ Rytas už vakarą gudresnis, nes

Mes taip manome

Kiekviena diena nuo pat Bazinio kario kurso pradžios – tarsi viena didelė naujiena, o lankstumas ir greitas prisitaikymas prie sąlygų – savybės, kurios išugdamos *kosminių* greičiu. Be abejo, tobulintinių savybių yra kur kas daugiau, nei įsivaizdavome. Daug ką čia išmokstame, įsileidžiame vidun nesąmoningai.

Viena svarbiausių priežasčių, kodėl mokausi Akademijoje, yra mano požiūris į Lietuvos kariuomenę. Manau, kad, nepaisant neigiamų patirčių, karyba duoda daug naudos žmogui kaip asmenybei. Užgrūdinti sunkių gyvenimo sąlygų, optimistiški, kritiški, tačiau gerbiantys aplinkinius – štai tokie žmonės yra geri pavyzdžiai siekiantiems tikslo. Toks jau tas lietuvių gyvenimas – jam reikalingos visos prieš tai minėtos savybės. Ypač jei jo tikslas – ginti tėvynę. Toks ir mano tikslas. Esu čia, nes Karo akademija yra pačių geriausių Lietuvos gynėjų kalvė.

Krn. Justina SAVICKAITĖ

Mintys apie galimą gyvenimo kelio pasirinkimą neateina pernakt. Hmm... bent dažniausiai. Dar būdami maži svajokliai ir žvitrūs paaugliukai svarstome, mąstome, žaidžiame, įsivaizduodami save jau suaugusius, besimokančius ar dirbančius pasirinktoje srityje. Ne išimtis ir aš. Standartiniais norais niekada neapsiribojau – svajojau būti lakūnė, F1 vairuotoja arba kinologė.

Klausydavau vyresnių draugų ir pažįstamų pasakojimų apie įvairius universitetus, darbo vietas tuo metu dar nesuvokdama, kokią svarbą turi aukštasis

mokslas mūsų gyvenime. Nežinojau, jog turime tokią aukštąją mokyklą kaip LKA. Ir nė nenumaniau, kad visiškai netrukus vaikiškos sapalionės apie tai, kas būsiu užaugusi, pavirs į rimtus ateities planus.

Taigi, buvau judri 12-metė *pankuojanti* mergaitė, jau maištaujanti prieš tėvelius, aplankiusi daugybę jaunimo stovyklų, perėjusi gausybę būrelių savo mieste. Kartą visiškai atsitiktinai iš tėčio pažįstamo kariškio sužinojau apie Ruklos mokomajame pulke kasmet organizuojamus pėsčiųjų žygius „Radvilų keliais“. Paraginta dalyvauti, trauktis neturėjau kur – netrukus subūriau draugų komandą, kartu pasiėmiau ir jaunesnįjį broliuką. Žygis, nors ir trumpo maršruto, buvo itin nuotaikingas ir neįprastas: jo metu atlikome parengtas užduotis, įveikėme kliūčių ruožą „Šlovės takas“.

Tuo metu, 2005 m., Mokomajame pulke dar tarnavo šauktinių, teko stebėti jų dienotvarkę. Netrukus užkalbinau jų vadą – vieną iš pulke tarnaujančių kapitonų, – kuris po kelio liko minučių išsitraukęs mobilųjį telefoną pasiūlė užsirašyti Kėdainių 5-osios Povilo Lukšio šaulių kuopos vado numerį. Kaip tarėm, taip padarėm. Ir štai – aš jau šaulė. Greičiausiai būtent ši puiki organizacija ir lėmė mano gyvenimo kelio pasirinkimą. Galiu pasidžiaugti, jog turėjome aktyvų jaunųjų šaulių branduolį ir motyvuoti gebančius vadus, kurie nepailsdami organizuodavo įvairius mokymus, pratybas. Per 7 metus Lietuvos šaulių sąjungoje susipažinau su bene visais Lietuvos kariuomenės daliniais, tarp jų ir LKA.

Pirmieji mano vadai šauliai, vėliau įstoję į Karo akademiją, vis kalbėdavo apie studijas, netrukus taip pat parodė pasitikėjimą. Tik šįkart buvo ne keturių dienų žygis. Jie paragino atkakliai siekti savo išsvajoto tikslo. Vos sulaukusi 16-os, atlikau profesinio tinkamumo testą, tad viltys patekti į prestižinę garbingiausio karininko Jono Žemaičio-Vytauto vardu pavadintą akademiją atrodė jau realesnės.

11-oje klasėje pradėjau tarnybą KASP. Čia taip pat buvau skatinama kolegų ir vadų. Sportavau Kėdainių dziudo klube, kurio kai kurie treneriai ir sportininkai buvo eiliniai kariai arba karininkai. Abejonių nebeliko, nebegalėjau trauktis. Tėveliai, giminės, draugai, mokytojai – visi tikėjo, kad tai – mano

- **Užgaida, kurią sau leisite šią žiemą**
Atostogauti
- **Kai visiškai nieko nežinai, tai –**
Blogai
- **Filmas, kurį norėtumsi pažiūrėti dar kartą**
„Forestas Gampas“
- **Netikėčiausias (juokingiausias) laiškas, kurį kada nors esate gavęs, buvo**
Neturiu atsakymo
- **Dabarties asmenybė, kuria žavėtės**
Nenoriu kurios nors išskirti – jų yra labai daug
- **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?**
Prieš keletą dienų
- **Iš kariūnų tikiuosi**
Sveikos iniciatyvos, kūrybiškumo ir laisvo mąstymo

- **Gyvenimas yra gražus**
Nes mes esame jo kūrėjai
- **Neįsivaizduoju dienos**
Be kavos ir saldainių
- **Viską, ką gali pamatyti pats**
Ne visada yra tikra
- **Ko Jums trūksta Akademijoje?**
Visko čia pakanka
- **Lietuvą apibūdinčiau kaip**
Jauną šalį
- **Daugelis galvoja, kad Jūs**
Kareivis
- **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti**
Vilniaus senamiestis
- **Mėgstamiausia vieta Akademijoje**
Biblioteka

- **Pirmoji mintis pabudus ryte**
Tais greitai praėjo naktis!
- **Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną**
Daugiau nei lyderis
- **Kas trukdo kariūnams laikytis savo Garbės kodekso?**
Ar jie jo nesilaiko? Gal nemato prasmės?
- **Knyga, kurią patartumėte perskaityti draugams**
Skaityti reikia viską
- **Nesėkmė**
Tai sėkmės pradžia
- **Academijoje Jus labiausiai džiugino (-a)**
Kariūnų humoras
- **Įvaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsakymas**
Padidinti Bazinių karininkų kursų instruktorių etatų skaičių!

pašaukimas. O ir mano pačios nuolat besikeičianti nuomonė dėl profesijos nusistovėjo – panorau eiti karininko keliu. Dar vienas faktas – domėjausi istorija, ypač Smetonos prezidentavimo ir Lietuvos partizaninio karo laikotarpiais, kai karininko vardas buvo itin vertinamas ir gerbiamas, politika, valstybės valdymo modeliais, dar mokydama mokykloje dalyvavau įvairių savivaldos institucijų, tokių kaip rajono Jaunimo reikalų taryba, Mokinių demokratinė asociacija, debatų klubai, veikloje, pilietinio ugdymo programose.

Puikūs dėstytojai sėjo gerą grūdą – ugdė tautinę savimone, mokė iš naujo pamilti Tėvynę. Dar labiau ėmiau didžiulius savo šaknis, todėl įsilieti į vienų patriotiškiausių Lietuvos Respublikos piliečių – kariūnų – gretas man buvo didelė garbė. Ir dabar, dėvėdama kariūno uniformą, eidama iškėlusį galvą, jausdama aplinkinių žvilgsnius, galiu pasakyti – neapsirikau.

Anot garsiojo Senekos: „Savo tikslu privalu rinktis aukščiausiąjį norą, prie kurio veržtume, į kurį žvelgtume atlikdami kiekvieną darbą – kaip jūrininkai, nusistatantys kryptį pagal kokią nors žvaigždę. Gyvenimas be tikslo yra klaidžiojimas.“ Karininko kelias – mano viso gyvenimo tikslas, todėl studijuojau Akademijoje.

Krn. Konradas LEKEŠIUS

Akademijoje aš jau 100 dienų. Per šį laiką viskas pasidarė sava: kambarys, lova, aplinka, kariška tvarka, mane supa draugai, o už tvoros verdantis gyvenimas jau atrodo svetimas. Tad kodėl aš čia? Kodėl pasirinkau būtent tokį gyvenimo būdą?

Mane kariški dalykai traukė jau nuo mažų dienų. Pirmojo parduotuvėj pamatyto žaislinio kardo nepaleidau iš rankų – net

einant miegoti jis būdavo man prie šono. Žinoma, iš karto jį išmėginau, o paskui kardus tekdavo dažnai keisti. Šiek tiek paaugęs perėjau prie „šaunamųjų ginklų“. Iš pradžių juos atstodavo šakos, bet „kovines užduotis“ sugebėdavau atlikti. Net tada, kai prasidėjo naktiniai pasivaikščiojimai ir vakarėliai su draugais, o žaisti karą nebebuvo taip smagu kaip anksčiau, retkarčiais „užimdavau“ ar „išvalydavau“ namus, o prieš miegą pasinerdavau į svajones, kuriose aš buvau bebaimis vadas, žengiantis visų priešakyje, su savo kariais vykdamas pačias sunkiausias užduotis.

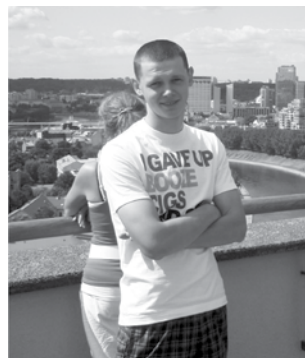
Atrodytų, nuo mažens link to ėjau, bet, ko gero, didžiausią poveikį mano pasirinkimui padarė Sausio 13-osios minėjimas, kai mokykloje viena mokytoja žvakučių šviesoje papasakojo apie savo pačios išgyvenimus ir meilę tėvynei. Štai tada ir įsiliepsnojo mano širdyje toji ilgai rusenusi žiežirbėlė. Štai tuomet supratau tą tikrąją kovą ir gyvybių, paaugotų dėl mūsų laisvės ir nepriklausomybės, reikšmę, o svarbiausia – pajutau tikrąją meilę gimtajam kraštui ir pasakiau sau, kad tarnausiu Lietuvai, ginsiu ją negailėdamas jėgų ir gyvybės!

Nuo tos akimirkos turėjau tikslą ir diena iš dienos jo siekiau: sportavau, mokiausi, domėjausi karybos dalykais, įstojau į LŠS, o vėliau ir į KASP, ten įgijau daug patirties ir dar labiau užsidegiau noru eiti į priekį. Šiame kelyje buvo visko: ir

beatodairiško veržimosi kuo greičiau įgyvendinti ambicingus planus, ir minčių pasitraukti. Beje, įstojau tik iš antro karto, ir štai aš čia ir esu laimingas.

Rytinė mankšta, uniforma, viskam griežtai paskirstytas laikas ir nediskutuojami vadų įsakymai jau spėjo tapti mano kasdienybe. Civilinis gyvenimas – tik savaitgaliais ir per šventes, bet net ir tada paisoma tam tikrų reikalavimų. Būna, manęs paklausia, ar negalvoju apie kitokį – civilio – gyvenimą. Atsakau, jog gana dažnai pagalvoju, juk taip gyvenau iki šiol, bet jaučiu, kad einu teisingu, savo, keliu. Čia aš jaučiuosi savimi, todėl drąsiai sakau, kad radau savo vietą pasaulyje – Lietuvos kariuomenėje.

Krn. Lukas BIELIŪNAS

Esu alytiškis. Niekas manęs neskaito stoti į Akademią. Tai buvo mano paties sprendimas, o artimieji visapusiškai palaikė ir netgi manimi didžiavosi.

Kai sužinojau, jog reikia pasirinkti mokomuosius dalykus, iš kurių laikysiu egzaminus ir kurie lems mano studijų kryptį, pradėjau domėtis aukštosiomis mokyklomis. Tai buvo 10-oje klasėje. Jokie kiti universitetai, išskyrus Lietuvos

karo akademią, dėmesio nepatraukė. Tačiau pirmiausia reikėjo įsitikinti, ar esu tinkamas čia studijuoti, todėl 2011 m. vasarą baigiau Bazinį kario savanorio kursą. Šiek tiek patarnavęs Krašto apsaugos savanorių pajėgose, paragavęs kario duonos, supratau, jog noriu būti ne eilinis karys ir kad LKA yra man tinkama vieta studijuoti ir pradėti karjerą kariuomenėje.

Krn. Tautvydas JAŠKŪNAS

KARIUOMENĖ – man mielas žodis. Kažkas tikro, tvirto, įkvepiančio ir nepaprasto. Atrodo, būdamas vos 6-erių, jau svajojau tapti kariu, o 15-os sužinojau apie Lietuvos šaulių sąjungą. Jos veikla mane sudomino, paskatino susimąstyti apie ateitį. Taigi pradėjau kurti planus...

2008 m. tapau jaunuoju šauliu. Stropiai kuopoje lankiau visas paskaitas, domėjausi karyba, bendravau su tiesioginiais vadais, instruktoriais, iš jų sėmiausi patirties. Dėl aukštos motyvacijos buvau pastebėtas ir greitai paskirtas į aukštesnes pareigas. Įsitraukiau į pratybų planavimo ir organizavimo darbus. Tapau būrio vadu. Tai man labiausiai patiko – turėjau realią progą tobulinti savo gebėjimus vadovauti, koordinuoti padalinio veiklą.

Būdamas 17-os pradėjau tvarkyti dokumentus – rengtis stoti į KASP. Sulaukęs 18-os tapau Vyčio apygardos 5-osios rinktinės kariu savanoriu. Atrodo, jog pasiekiau tai, ko

visada troškau, tačiau vis vien man to neužteko. Paragavęs kario duonos, pripratęs prie drausmės, nebegalėjau sustoti, tapau „besočiu“. Po 6 tarnybos mėnesių sužinojau, kad vyksta atranka į Prisikėlimo apygardos 6-osios rinktinės Žvalgų būrį. Būrys buvo itin gerbiamas karių, vadų. Žvalgai garsėjo ryžtu, drąsa, motyvacija. Tas mane sužavėjo. Užsibrėžiau tikslą tapti žvalgu. Dalyvavau atrankoje, pasirodžiau puikiai ir šį savo planą įgyvendinau. Mano pareigybės pavadinimas skambėjo išdidžiai – taiklusis šaulys. Buvau ypač patenkintas savo rezultatais, parodyta ištverme, kokios net pats nesitikėjau... Degiau noru tarnauti savo šaliai, atiduoti jai teisėtai priklausančią duoklę. Šilti patriotiniai jausmai Lietuvai pažadino manyje kario dvasią.

Praėjo vieni tarnybos metai. Mokslai Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijoje artėjo į pabaigą. Atėjo laikas pagalvoti, kur stoti. Pasirinkti buvo lengva. Jau aštuntokas būdamas žinojau, kuriuo keliu pasuksiu baigęs mokyklą, tačiau itin sunku buvo išsiskirti su ginklo broliais – būrio žvalgais ir šauliukais. Vis dėlto teko... Neįsivaizdavau ir neįsivaizduoju savęs įprastoje aukštojoje mokykloje – tai ne man. Aš trokštu iššūkių, tvarkos, garbės, kaip pagrindinio žmogaus vertės mato, pojūčio.

Lietuvos karo akademija niekada nebuvo man svetima. Domėjaisi ten vykstančiais renginiais, svarbiausiais įvykiais. Beveik visi mano giminės nariai žinojo, jog čia bandysiu stoti, ir mano norą karštai palaikė. Jaučiausi turįs stiprų užnugarį. Ir tai man padėjo. Akademijoje puoselėjamos žmogaus, doros, garbingo piliečio, vertybės buvo man artimos.

Egzaminai išlaikyti gerai, visi įvertinimai – daugiau kaip 70 procentų. Buvau patenkintas. Medicininės patikros išvados – A kategorija. Profesinio tinkamumo testas išlaikytas 11-oje klasėje. Liko tik užpildyti stojančiojo prašymą... Tai padariau be jokių abejonių ar baimės, atvirksčiai – džiaugsmingai, plačiai šypsodamasis, supratęs, kad nebedaug iki išsvajoto tikslo liko... Nematau savęs kitur. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija – vienintelė aukštoji mokykla Lietuvoje, kuri gali iš manęs išspausti 110 procentų. Tai vieta, kur galiu visapusiškai atsiskleisti, pasiekti aukščiausią saviraiškos lygį.

Krn. Tomas SKERSTONAS

„Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija!“ – skamba tvirtai ir užtikrintai. Toks stengiuos būti ir aš, čia įstojęs 20-metis.

2009 m. pirmą kartą susidomėjau Lietuvos kariuomene ir pradėjau tapatinti su savo ateitimi. Visą gyvenimą žavėjaisi karo istorija, patriotų pasiaukojimu, įvairių pasaulio lyderių laimėjimais, moralės ugdymu ir t. t. Baigęs 12-ąją klasę dar abejoju dėl

stojimo į LKA. Nenorėjau taip rimtai įsipareigoti nežinodamas, kas manęs laukia. Todėl pirmiausia baigęs mokslus užsirašiau į BKM kursą ir išbandžiau save. Atlaikiau sunkumus ir žiemos speigus ir tapau geriausias būryje. Tai įkvėpė pasitikėjimo, sustiprino norą toliau tobulėti šioje srityje, todėl mandatinėje komisijoje priėmiau darbo pasiūlymą ir pradėjau tarnauti MPB

Algirdo bataliono II mechanizuotojoje pėstininkų kuopoje. Sulaukęs atrankos į LKA meto, užsiregistravau ir ją perėjau. Čia jau ketvirtą mėnesį studijuoju.

Kodėl pasirinkau šį kelią? Manau, daug kariūnų ir karininkų tiksliai atsakyti į šį klausimą negali arba nenori (santūrumas – tikro vyro bruožas), bet toji priežastis pasąmonėje yra įkvėpimo ir motyvacijos šaltinis, paskata kiekvieną dieną tobulinti save, kaupti patirtį ir žinias. Karininko, kario specialybė – ne visiems. Tai tiesa. Bet žinau, kad man ji – kaip tik.

Krn. Romas JONAITIS

Kiekvienam kariūnui, studijuojančiam Akademijoje, tenka susidurti su aibe iššūkių, kurie yra nuolatiniai mūsų palydovai. Sunkiausi iš jų tie, kurie reikalauja susigrumti su savimi, kurie verčia pripažinti savo silpnybes. Iš šios kovos išeiti iškelta galva galima tik aiškiai žinant, ko čia atėjome ir ko tikimės.

Apie studijas Akademijoje pradėjau galvoti sąmoningo gyvenimo pradžioje (manau, būdamas 16-os). Nors mano paskatos ir buvo paremtos idealais, nežiūrėjau į karininko profesiją pro rožinius akinius – supratau, kad tai anaipol ne vien dainose šlovinami žygdarbiai, bet ir (daugiausia) sunki, visiško atsidavimo reikalaujanti tarnyba. Tačiau tai atitiko mano principus, nes manau, kad žmogus gali sulaukti pageidaujamo atpildo tik tada, kai sunkiai ir nuoširdžiai dirba siekdamas savo tikslo.

Academijoje matau plačias galimybes visapusiškai tobulėti kaip asmenybei aktyviai dalyvaujant kunkuliuojančiame, daugialypiame bendruomenės gyvenime, studijuojant tiek karybos, tiek civilinius dalykus, mokantis iš tikrų tų sričių žinovų.

Academija ne tik sudaro palankias sąlygas siekti profesinių aukštumų, bet ir užgrūdina žmogų kaip asmenybę, parengia jį sunkiems ateities išbandymams, priverčia pažvelgti į save kritišku žvilgsniu – atsijoti tuos būdo bruožus, kurie kliudo konstruktyviam darbui komandoje, ir taip ugdo visuomeniškumą, skatina stengtis ne tik savo, bet ir kitų labai, TĖVYNĖS labai.

Krn. Ugnė LUKOŠIŪNAITĖ

Nuo senų laikų karyba buvo vyrų amatas, profesija. Tačiau kuo toliau, tuo sėkmingiau moterys įrodinėja, kad „silpnoji“ lytis, kaip ir vyrai, gali vykdyti karines užduotis, vyksti į misijas, vadovauti ir lyderiauti kariuomenėje. Būtent todėl aš ir nusprendžiau stoti į Lietuvos karo akademiją.

Vaikystėje daug laiko praleidavau kieme bėgiodama,

sportuodama, žaisdama „karą“ su draugais. Visada buvau ištverminga, užsispyrusi, troškau pirmauti.

LKA mane sužavėjo tuo, jog čia yra dvi puikios galimybės: įgyti civilinių mokslų bakalaurą diplomą ir leitenanto laipsnį. Galima nuolat tobulėti ir kilti karjeros laiptais. Stojau į Akademiją, nes didžiausia garbė man – nešioti Lietuvos valstybės vėliavos dalelę ant kairiojo peties, o karščiausias noras – ateityje tarnauti tėvynei, iškilus grėsmei ją ginti net ir aukojant gyvybę.

Krn. Haroldas GRABAUSKAS

Apie studijas Karo akademijoje mažiau ne vienus metus. Mane žavėjo kario gyvenimas, tanyba, studijos neeilinėje aukštojoje mokykloje, perspektyvos, galimybė išmokyti prirėkus apginti savo šalį.

12-oje klasėje užsiregistravau dalyvauti atrankoje į LKA. Atvykęs pamačiau, kaip gyvena kariūnai, ir dar labiau užsinerėjau čia studijuoti. Perėjus atranką laukė kitas etapas – sveikatos patikra KMEK Kaune. Štai čia ir užkliuvau: dėl regėjimo buvau pripažintas netinkamu mokytis LKA. Gydytojai pasakė, kad tik po akių korekcijos galiu dar kartą mėginti pereiti medicinos komisiją.

Vis dėlto (net po tokio KMEK sprendimo) noro studijuoti kitose mokyklose nekilo, tad nusprendžiau siekti užsibrėžto tikslo. Atlikau akių korekciją lazeriu ir kitais metais, vasaros pradžioje, vėl tikrinausi sveikatą. Šiais metais pagaliau gavau

gydytojų atsakymą, kad esu tinkamas karo tarnybai. Atėjus laikui, internetu užpildžiau prašymą studijuoti Karo akademijoje ir buvau priimtas. Po to – septynios savaitės Mokomajame pulke, kur patyriau ir šilto, ir šalto. Čia vykęs Bazinis kario kursas – galimybė susipažinti su būsimais bendrakursiais, pamatyti savo ir jų privalumus ir trūkumus, įgyti pirmąsias karybos žinias ir suvokti, ar tikrai to nori mokytis.

Krn. Valdas AVELIS

Esu iš Akmenės, nedidelio Šiaurės Lietuvos miestelio. Karo akademija pradėjau domėtis 10-oje klasėje, kai vienas sporto draugas prasitarė, kad ten stos. Namuose atsiverčiau LKA interneto puslapį ir viską perskaičiau: sužinojau, kas ir kaip vyksta. Man patiko. Daug metų sportuoju, o kari-

nė veikla reikalauja ypatingos savidrausmės ir susikaupimo, todėl pamaniau, kad nebus sunku čia įstoti. Didelę įtaką man padarė labai geras draugas, besimokantis Akademijoje. Tėvai visada palaikė, o ir pats nestokoju užsispyrimo siekdamas tikslo. Mėgstu būti tarp žmonių, bendrauti, diskutuoti, o Akademijoje tam sudarytos visos galimybės. Kad čia esu, nesigailiu, nes susiradau naujų draugų, sužinojau daug naudingų dalykų. Norėčiau visiems, norintiems studijuoti Karo akademijoje, palinkėti ištvermės ir užsispyrimo siekiant savo tikslo.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Rasa Juknevičienė

LR Seimo narė, buvusi krašto apsaugos ministrė

➔ Jūsų credo

Man labiausiai imponuoja partizanų šūkis: „Atiduok Tėvynei, ką privalai!“

➔ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Savo artimuosius ir katytę

➔ Jeigu nebūtumėte tapusi politike

Būčiau tęsusi gydytojos karjerą

➔ Ko niekada nesutiktumėte padaryti?

Išduoti

➔ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Šv. Kūčios

➔ Jeigu reiktų pasirinkti tik tris knygas, kurias pasirinktumėte?

Nijolės Gaškaitės „Žuvusiųjų prezidentas“, Rūtos Šepetys „Tarp pilkų debesų“ ir „Liongino Baliukevičiaus – partizano Dzūko dienoraštį“

➔ Jūsų sėkmingos profesinės veiklos receptas

Daryti viską, ką gali tuomet, kai reikia, ir negalvoti apie karjerą

➔ Paskutinė mintis prieš miegą

Noriu miego

➔ Rytas už vakarą gudresnis, nes

Esu pailsėjęs, turi daugiau jėgų ir viskas atrodo kiek kitaip nei vakar

➔ Užgaida, kurią sau leidote šią vasarą

Tokių nebuvo

➔ Didžiausias laisvalaikio pomėgis

Savo sodyboje drybsoti su katyte ant „sofos“

➔ Dabarties asmenybė, kuria žavities

Andrius Kubilius

➔ Iš kariūnų tikiusi tik

Garbingumo ir sąžiningumo

➔ Neįsivaizduoju dienos be

„iPodo“

➔ Lietuvą apibūdinau kaip

Po šių rinkimų sunku apibūdinti

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti

Minaičiai

➔ Kiek kainuoja idėja?

Geros idėjos – neįkainojamos

➔ Pirmą mintį pabudus ryte

Įsijungti radiją

➔ Iš kokių pamokų mokykloje dažniausiai bėgdavote?

Nesu pabėgusi nė iš vienos pamokos

➔ Geroje virtuvėje visada turi būti

Visko!

➔ Nesėkmė – tai

Stengiuosi į viską žvelgti pozityviai

➔ Ko palinkėtumėte kariūnams?

Pirmiausia – gerai baigti Karo akademiją

Krn. Aivaras STASYTIS

Dar neseniai tryniau Kėdai- nių Šviesiosios gimnazijos suolą ir gyvenau nerūpestingą mokslei- vio gyvenimą. Tačiau nuo mažū- mės buvau pratinamas būti ats- kingas, planuoti savo laisvalaikį, skatinamas siekti tikslo. Dažniau- siai šias savybes atskleisdavau per sporto treniruotes, o Šaulių sąjun- ga, vėliau Krašto apsaugos savan- orių pajėgos priartino mane prie kariuomenės.

Pagalčiau patekau ten, kur diena prasideda po komandos „Kuopa, kelk!“, o žodis „negaliu“ neegzistuoja. Studijuodamas Lietuvos karo akademijoje su- pratau, kad kasdieniai žmonių rūpesčiai ir nuolat bloga jų nuo- taika yra nesuvaržyto ir neįvertinto gyvenimo padariniai. O čia aš išmokau vertinti tai, ką turiu brangiausia šią minutę. Karo akademija moko visuomenėje būti pavyzdžiu, o į sunkumus žiūrėti tik kaip į dar vieną iššūkį. Manau, būtent todėl esu čia!

Tęsinys kitame KARIŪNO numeryje

PROTINGOS MINTYS

*Tikriausia ir svarbiausia
pergalė – nugalėti save*

Platonas

KOMANDIRUOTĖ | SVEIKINAME

Aukso medalis – mūsų mokslininkams

Šių metų lapkričio 19–23 dienomis Akademijos Inžineri- nės vadybos katedros vedėjas prof. dr. Aušrius Juozapavičius ir tos pačios katedros lektorius Stanislovas Buteliauskas dalyva- vo Kuveito tarptautinėje išradimų ir inovacijų parodoje *Middle East* ir joje pristatė savo mokslinį projektą PINAVIA. Projektas buvo įvertintas parodos aukso medaliu.

Parodoje savo išradimus demonstravo Kuveito, Irano, Omano, Saudo Arabijos, Vokietijos, JAV, Meksikos, Taivano, Rusijos Federacijos, Kroatijos, Slovėnijos atstovai – iš viso 170 dalyvių. PINAVIA užpatentuota Lietuvoje, JAV, Rusijos Federa- cijoje, Kanadoje, Ukrainoje ir Europos Sąjungoje. Ji buvo pri- statyta penkiose tarptautinėse išradimų ir inovacijų parodose (Maskvoje, Sevastopolyje, Ženevoje, Kuveite) ir pelnė du sida- bro ir tris aukso medalius.

Automobilių kelių jungtis PINAVIA (www.pinavia.com) – dviejų lygių nesikertančių transporto srautų sankryža. Ja ga- lima važiuoti nekeičiant eismo juostos ir važiavimo greičio. Pagal funkcijas PINAVIA atitinka aukščiausios klasės keturių lygių sankryžos reikalavimus, o pagal kainą yra apie tris kar- tus už ją pigesnė. Vienas didžiausių jos privalumų – galimybė įvažiuoti į vidų ir milžiniškame laisvame plote įrengti dide- lės talpos (iki 20000 vietų) stovėjimo aikšteles lengviesiems automobiliams ir viešojo transporto terminalus (Vakarų Euro- poje plintančia *Park&Ride* sistema). Virš automobilių sto- vėjimo aikštelių (kaip „Panoramoje“, Vilniuje) galima statyti įvairios paskirties daugiafunkčius pastatus, t. y. įrengti len-

gvai pasiekiamas darbo vietas. Kelių jungtis PINAVIA suteikia galimybę reguliuoti transporto srautų intensyvumą keliuose ir taip išvengti spūsčių.

Apjuosus Vilniaus miesto centrinę dalį greitojo eismo aplinkkelio ir jo susikirtimuose su magistraliniais radialiniais keliais įrengus tokio tipo jungtis ir minėtą infrastruktūrą, ga- lima racionaliai ir iš esmės išspręsti automobilių transporto spūsčių miestuose problemą, sumažinti aplinkos taršą, padidinti keleivių mobilumą.

Apdovanojimo ceremonijoje: Stanislovas BUTELIAUSKAS (centre) su Kuveito informacijos ministru (dešinėje), Kuveito mokslo klubo prezidentu (kairėje) ir vienu pagrindinių parodos rėmėju, naftos pramonininkų atstovu

Aušrius Juozapavičiaus nuotrauka

Labai nudžiugau sužinojęs mjr. Ričardo Dumbliausko paskaitos trečiakursiams temą. Tai rodo, kad žmogus turi drąsos provokuoti (gerą prasmę) – su kariais kalbėtis apie jų amato praktiką. Taip, į kario profesiją galime žiūrėti ir kaip į mokslą ir cituoti plk. ltn. V. Šerelį (2012 m. *Kariūnas*, Nr. 2 (113), p. 20), nors jis irgi puikus šios srities amininkas, ir, kaip matome iš mjr. R. Dumbliausko straipsnio (2012 m. *Kariūnas*, Nr. 2 (113), p. 32), kaip į amatą.

Kas yra kario amatas? Atsakau *vadovėliška*: ginti savo tėvynę, savo teritoriją, poziciją, naikinti priešų kovos techniką ir gyvąją jėgą. O galiu pasakyti ir tiesiai – taip, kaip būna: žudyti žmones, kurie grasina mano tėvynei, kurie peržengė jos sieną nekviesti su ginklu, susprogdinti jų kūnus ar sudeginti juos jų kovos mašinose.

Mielieji KARIŪNO skaitytojai, mes ne tanką pamušame – mes sudeginame jame sėdintį

Mjr. Giedrius DVILAITIS

Žmogaus žiaurumas ir kitos „grožybės“ arba Gilinantis į mjr. Ričardo Dumbliausko atvertas profesines atodangas

ekipažą, mes ne apšaudome pozicijas artilerija – mes deginame ir draskome konkrečių žmonių kūnus labai konkrečiomis priemonėmis, mes ne naikiname priešų gyvąją jėgą, o kulkomis suvarpome visiškai realaus žmogaus kūną, ir jis miršta. Jis – tai kažkieno sūnus, tėvas ar draugas. Tai yra karo ir kartu mūsų amato realybė.

Taip, šis amatas reikalauja ir mokslo, ir kūrybos, tačiau tik tam, kad būtų saugiau juo verstis. Sakysite, apie barbariškus, žvėriškus dalykus kalbu – taip, dėl barbariško galiu sutikti, bet dėl žvėriškumo – ne. Jei kalbėdami apie žiaurumą žmogų lyginame su žvėrimis, įžeisime gamtą *per se*. Gamtoje nėra tokio žiaurumo, su koku kartais susiduriame žmonių pasaulyje, ir jei žmogus būtų žvėriškas, vargu ar reiktų kariuomenių. Ko gero, pakaktų tik prižiūrėtojų, kad visi *medžiotų* savo platuose.

Vyr. ltn. Tomas ŠYVOKAS Afganistano gamtos fone

Noriu pakalbėti apie mūsų amato pavojus mums patiems, šiai gyvybės rūšiai. Žmogus niekada nebuvo plėšrus gyvūnas, niekada jo organizmas nebuvo pritaikytas kovai – jis neturėjo nei aštrių nagų ir dantų, nei tankaus, storo kailio ir, svarbiausia, smegenų. Kalbėdamas apie smegenis turiu pasakyti, kad mums nebūdingi plėšrūnų instinktai. Pagrindinis dalykas, kuris mus blogąja prasme skiria nuo plėšrių gyvūnų, – „stabdžių“ neturėjimas žudant. Tai labai svarbu žinoti žudymo įrankį naudojančiam neplėšrūnui. Taip, mielieji, žmogus neturi tokių stabdžių.

Ypač plėšrūs gyvūnai vykstant evoliucijai puikiai „išreniravo“ agresijos stabdymo mechanizmus, kai pavojaus nebelyka arba kai maisto pakanka. Šie mechanizmai veikia milisekundžių greičiu. Pakanka vienam kovojančiam vilkui

ir, tarkime, pradeda nuo 6 metų mergaitės, ir tai daro tiesiogiai – ne numetę bombą, o kapodami aukas kalaviju ar kirviu. Ar galite nurodyti žvėrį, kuris neleido netrukdomai pasitraukti užimtos teritorijos šeiminkams?

Šiandienos civilizuoti visuomenė neaišku, kas atsitiks, kai ją ginanti kariuomenė bus nugalėta. Jai niekas negrasina, o karai vyksta tolimose šalyse. JAV visuomenė iki Rugsėjo 11-osios irgi neįsivaizdavo, kad galima jų teritorijoje nužudyti apie 3 tūkstančius civilių. Tačiau kai karas vyksta kažkur toli ir ilgai, jis tampa nelabai suprantamas, matomas, juntamas. Madride ir Londone surengti sprogdinimai taip pat buvo kažkur toli. Taigi šiandien išsivysčių šalių gyventojai tiesiogiai nebesusiduria su galimais kariuomenės nebuvimo ar pralaimėjimo padariniais, bet tai nutinka,

kino teatrą siekdamas patenkinti troškimą kažką nugalėti, kad pateisintų neapykantos kupiną būtį – jis nori iš arti, savo akimis pamatyti, kaip kulka sminga į kūną ir kaip miršta auka. Tokios būsenos individui padariniai ir galima visuomenės kontrolė (basmė) neturi jokios reikšmės.

Vienas garsiausių XX amžiaus psichologijos mokslo klasikų Erichas Frommas (1900–1980) bando analizuoti žmogaus ir gyvūnų agresijos skirtumus. Pasak E. Frommo (1973, liet. vert. 2008), žmogus, kaip ir gyvūnas, yra filogenetiškai užprogramuotas reaguoti puolimu ar sprukimu, jei jo gyvybiniams interesams kyla grėsmė. Esminis skirtumas tas, kad gyvūnų tikslas yra gyvybės išsaugojimas, bet ne destruktijos siekis, o žmogus grėsmę gyvybiniams interesams suvokia kur kas plačiau. Jam tai gali būti ir gyvybė, ir laisvė, ir privati nuosavybė. Čia galima įtraukti ir moralinius ar religinius įsitikinimus, ir grupės poreikius.

Pasak autoriaus, nors žmonių ir gyvūnų agresijos raiškos sąlygos ir mechanizmai yra panašūs, žmogus biologiškai turi platesnę agresiją integruojančią smegenų sistemą, kurią sudaro didelis naujosios smegenų žievės (*neocortex*), kurioje yra gerokai daugiau nervinių jungčių, plotas. Vertindamas šiuos elgesio ir biologinius skirtumus E. Frommas (2008, p. 25) aprašo keletą žmogaus agresyvumo ypatumų, kurie skiriasi nuo gyvūnų.

Gyvūnas suvokia tik tuo metu kilusį ir aiškų pavojų, o žmogus yra apdovanotas įžvalgomis ir vaizduote (ją išstobulines), todėl linkęs reaguoti ne tik į esamus, bet ir į prisimenamus pavojus, taip pat tuos, kuriuos gali įsivaizduoti atsirasiančius ateityje.

Žmogus gali suvokti pavojus įtikinėjamas kitų (ideologijos pavojus).

Kaip minėta, žmogaus gyvybinių interesų suvokimas daug platesnis nei gyvūnų ir jo interesas gali būti ne tik fizinis – išgyventi, – bet ir psichinis. Psichinė pusiauvyra žmogui taip pat yra gyvybiškai svarbi, nes pagal įvairius tyrimus tai sietina su tapatybės suvokimu. Grėsmė žmogaus idėjoms per asmeninės orientacijos sistemą gali būti suvokta kaip pražūtinga. Vienas iš veiksmingiausių būdų atsikratyti nerimo gali būti agresyvumas. Ideologinių priešų, kad ir neagresyvių, paieška, jų nugalėjimas – jau kažkur matyta, girdėta, turint omenyje nesena istoriją (aut. pastaba).

Kartu su Goro provincijos gubernatoriumi ir mūsų vadu (centre)

Tomo Šyvoko nuotrauka

nulenkti sprandą, kas pagal kovos technikos dėsnius reiškia garantuotą mirtį, ir priešininkas akimirksniu nutraukia agresiją. Nugalėtasis pasitraukia ir niekas jo šeimos ar kaimenės po to neišžudo.

O kaip žmogus? Ką reiškia: „romėnai, nugalėję galus, mieste nieko gyvo nepaliko ir persekiojo likusiuosius iki pat Reino“? (ištrauka iš *National Geographic* laidos apie Hanibalą). Pabandykite įsivaizduoti keletą tūkstančių civilių – moterų, vaikų – ir kas vyksta, kai civilizuota Romos kariuomenė stengiasi nepalikti nieko gyvo

pavyzdžiui, per konfliktus Afrikoje. Panašu, kad civilizuotame pasaulyje žmogaus polinkis į beatodairišką žudymą niekur nedingo. Minties (smegenų) ir ypač instinktų evoliucija nevyksta taip greitai kaip kultūros ar civilizacijos raida. Turbūt tai gali reikšti, kad potencialaus nevaldomo žiaurumo grėsmė niekur neišnyko – skiriasi tik kontrolės priemonės, kol žiaurumo apraiškos yra tik individualios ar lokalias. Teroristui kariui svarbu susprogdinti, pasėti baimę ir taip pranešti apie savo kovą, o jaunuolis, pasiėmęs pistoletą, eina žudyti į

← Pradžia 12 puslapyje

Žvėrių susirėmimai atrodo gana grėsmingi ir aršūs, tačiau jie retai baigiasi kurio nors iš jų mirtimi. Nepamirškite, kad patinai taip kovoja ir dėl teritorijų, ir dėl patelių (A. Bagdonas, 1983, p. 147). Na, žmogus dėl gyvenimo partnerių taip pat nebūtinai kovoja žūt būtinai, bet pasitaiko visko. Tačiau kovoje dėl teritorijų jis – nepralenkiamas destrukcijos kėlėjas.

Tiesą pasakius, gal čia vėl galime kalbėti apie itin išsivysčiusį žmogaus mąstymą ir galią numatyti ateities grėsmes, nes priešininko ar jo kariuomenės sunaikinimas tarsi garantuoja, kad būtent jis daugiau teritorinių problemų nekels. Tik žmogus – ir tai patvirtina žmonijos istorija – teritorinius ginčus dažnai buvo linkę spręsti visiškai priešininką sunaikindamas. Ar šiandienos *human being* jau turi pakankamai kultūrinių, socialinių, religinių saugiklių, kad senas įprotis nepasireikštų, ateitis parodys.

Tampa akivaizdu, kad mūsų amatas vienaip ar kitaip susijęs su agresija, taigi linija, kai pratrūksta, arba kai amatas virsta nevaldomu naikinimu, yra gana plona. E. Frommas (2008, p. 14) paprastumo ir aiškumo dėlei siūlo skirti biologiškai adaptyvią ir neadaptyvią, kitaip dar – piktybinę, agresiją. Kas yra biologiškai adaptyvus agresyvumas, turėtų būti aišku: yra reali grėsmė – ginuosi, grėsmė dingo – nustoju naikinti.

Tokios agresijos pagrindinis bruožas – ji yra naudinga saugant tavo gyvybę (E. Fromm, 2008, p. 57). Viskas būtų paprasta, jei, kaip rodo istorija, žmogus neperžengtų ribos. Kas gi vyksta, kai žmogų užvaldo nevaldomas žiaurumas. Ši atskirtis mums, karo amatininkams, itin svarbi, kad galėtume išlikti budrūs ir kuo blaiviau įvertinti, kurioje minėtos linijos pusėje esame.

Piktybinė agresija, kaip išskirtinai žmogui būdingas reiškinys, nekyla iš instinktų ir nepadeda žmogui išgyventi, bet yra svarbi jo dvasinės veiklos srityje (E. Fromm, 2008, p. 57). Tokiai agresijai atsirasti reikalinga įvairių socialinių sąlygų ir žmogaus egzistencinių poreikių sąveika. Tik tam tikromis sąlygomis žmogus pratrūksta, tampa itin destruktivus ir žiaurus.

Dar Darvinas kalbėjo, apibūdindamas žmogų kaip rūšį, apie mažesnę jo priklausomybę nuo instinktų. Žmogus, tobulėjant mąstymui, vis daugiau dalykų gebėjo padaryti racionaliai ir, matyt, galimybę prognozuoti veiksmus ėmė jam patikti. Kas gi nenorėtų žinoti ateities arba gebėti ją priimtina tiksliai nuspėti? Taigi panašu, kad instinktą žudyti adaptyviai galėjo po truputį keisti tobulėjantis „menas“ žudyti, o įrankiai čia jau vaidino mirtino rezultato pasiekimo priemonių vaidmenį. Vertinant evoliuciškai, tapo gana patogiu duoti su kuoka priešui ne per nugarą, o per galvą ir žinoti, kad jis tikrai gražos neduos. Velniskai efektyvu – daugiau nebereikia rizikuoti ir eikovoti jėgų toliau kovojant.

Dabar prisiminkime, koks buvo Žemės gyventojų tankis ir kiek potencialių konkurentų žmogus galėjo sutikti prieš kelis šimtus tūkstančių metų. Socialinės santvarkos, religija siek kiek sutramdė neprognozuojamai kuokomis besišvaistančius konkurentus, tačiau poreikis naikinti kitus liko.

Kita svarbi sudedamoji dalis destruktyvumo reiškiniui suprasti yra kultūra. Čia neįkainojamos informacijos suteikia istorijos, antropologijos tyrimai. Juk net Aristotelis ir nemažai kitų mąstytojų iki pat XVIII amžiaus gynė vergiją. Šiandien, atrodo, visiškai aišku ir savaime suprantama, kad kito žmogaus geriau nenaudoti priverstiniais darbams atlikti, tačiau prekyba žmonėmis vis dar egzistuoja, tik jau už įstatymo ribų. Primityvių tautelių tyrimai atskleidė tokią papročių, vertybių, jausmų ir minčių įvairovę, kad, pasak E. Frommo (2008, p. 58), daugelis antropologų ėmė laikyti požiūrio, jog tik gimęs žmogus yra kaip tuščias popieriaus lapas ir kiekviena kultūra jame įrašo savo tekstą. Taigi ši sudedamoji dalis nusako, kiek kultūrinis bendruomenės kontekstas gali prieštarauti nepriimtina jos teritorijoje destruktyvumui ir užkirsti kelią „išsišokimams“. Tiesą pasakius, tai reiškia, kad ir šiandienės Lietuvos gyventojų kultūros normos nebus visiškai tokios pat po, tarkime, 100 metų. Prisiminkime vergiją ir giljotiną – tų laikų žmonės taip pat manė, kad gyvena tobuloje visuomenėje.

Trečioji destrukcijos sudedamoji dalis

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. **Juozas Algirdas ŠUTAS**,
geriausias Bazinio kario kurso kariūnas

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

- ➔ **Jūsų credo**
Neužsibrėžk per mažai!
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?**
Juozo Lukšos-Daumanto prasiveržimą į Vaikarus
- ➔ **Pats skaniausias patiekalas vaikystėje buvo**
„Tinginys“
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?**
Vėją, kad, pasidaręs plaustą su bure, išplauktų kitur
- ➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kokie reikalavimai būtų esminiai?**
Pagarba kitam ir pagarba sau
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?**
Sudaužyti savo gitaros
- ➔ **Pats juokingiausias filmas, kurį esate matęs**
„Forestas Gampas“ (Bet kartu jis buvo ir pats liūdniausias.)
- ➔ **Norisi, kad gėris visada nugalėtų blogį todėl, kad**
Gėris gimdo gėrį
- ➔ **Šventės, kurių labiausiai laukiate**
Šv. Kučios ir geros grupės koncertas
- ➔ **Nemėgstamiausias dalykas mokykloje buvo**
Pasiutęs ūkvedys...
- ➔ **Jeigu reiktų pasiimti tik tris daiktus, kas tai būtų?**
Gera nuotaika, knyga ir žygio batai
- ➔ **Paskutinė mintis prieš miegą**
Kiek valandų iki kėlimosi?
- ➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis**
Deja, svetimybė – *zaliotas*
- ➔ **Esate rimtas ir užsispyręs**
Kaip nešvarus AK-4 MT šovinio lizdas :)
- ➔ **Užgaida, kurią sau leidote šį rudenį**
Susidraugauti su matematika
- ➔ **Kai visiškai nieko nežinai**
Puiku – turi ką atrasti

– gyvenimo sąlygos ir ideologija. Siekdamas glaustumo ir paprastumo sugretinau šiuos dalykus, nes vienaip gali atrodyti, tarkime, karo metu, kai gyvenimas itin trapus ir neaiškus, ir visai kitaip, kai taikoma viena ar kita dažnai padiktuota mąstymui supaprastinti schema (ideologija), kuri su-trikusiam žmogui gali viską nesunkiai „paaiškinti“. Ideologija, galinti greitai atsakyti į visus pamatinius klausimus, tampa labai patrauki. Žinojimas žmogui irgi yra tam tikra sumažėjusios grėsmės iliuzija.

Taigi jei dėl visų negandų kalti „marsiečiai“, viskas aišku – nudėkime juos ir „teisingumas“ bus įvykdytas. Kas gali nutikti po to? Teisingumo akto įgyvendinimo dalyviai pajus pranašumą; bus nugalėję savo mirtį; jausis atlikę be galo svarbų darbą bendram labui. Pabandykite įsivaizduoti tai jaučią. Tai – galingi jausmai, ir nesustojus, nestabtelėjus apsidairyti, ar nėra aplinkui kitos realybės, labai motyvuoja tęsti „priešų“ medžioklę. Tad įsivaizduokite, kad jie jau silpni ir realios grėsmės nekelia, bet kokia didelė viso to psichologinė pridėtinė vertė. Kovotojui šiuo atveju sveikas protas jau galėtų pasakyti „stop“ – „marsiečiai“ nugalėti ir mūsų gyvybėms grėsmės nebėra. Taigi, biologiškai reikėtų sustoti ir eiti toliau tapyti nebaigtą prieš karą paveikslą ar sėti javų. Štai čia, matyt, mes, kad ir turėdami tokį intelektą, dar iki galo neišsiaiškinome – nenubrėžėme linijos tarp proto ir jausmų. Frommas (2008, p. 78) tai vadina sąmonės anestezija. Jei jausmai

pakankamai gilūs, protas linkęs nesikišti: kareivį, kuris su begaliniu užsidegimu ir pasišokinėdamas bėga į žvalgybą *ieškoti* priešų, reikėtų perpilti šaltu vandeniu – jis ne žvalgas, jam jau kraujo reikia.

Legalumo jausmas. Gustave'o Le Bono 1937 metų veikale *Psychologie Des Foules* („Minios psichologija“, liet. vertimas 2011) taikliai apibūdina bendrumo procesus, kurie reikšmingai pakoreguoja asmenines vertybių sistemas esant grupėje. Autorius teigia, kad pradėjus veikti grupei, išnyksta sąmoninga asmenybė. Psichologiškai minia veikia kaip laikina būtis ir joje vyraujanti ideologija lemia individų veikimo kryptis. Pridėkime dar intensyvių emocijų kariavimo išgyvenimą, nepriteklius ir nežinią dėl ateities ir gausime gana sunkiai nusakomą normalumo, arba ribų, pojūtį. To rezultatai – beprotybė, dėl kurios buvo vykdomas genocidas arba naudojama si kareiviais tam tikrai teritorijai „išvalyti“, pavyzdžiui, kaip jau minėtais galų nustūmimo iki Reino arba JAV prezidento Andrewo Jacksono indėnų „perkėlimo“ į vakarines teritorijas 1820–1830 metais atvejais, arba... arba...

Taigi, mielieji KARIŪNO skaitytojai, o ypač karo amatininkai, linkiu jums būti bent žvėrimis, jei susidursite su karu praktiškai: veikite greitai ir tiksliai, kad išvengtumėte žūties, ir iš karto sustokite, kai grėsmės neliks, apsidairykite – kokia iš tikrųjų yra toji realybė... Tik tada nepadarysite gėdos gamtai.

Literatūra:

Albinas Bagdonas. Zoopsichologija. Vilnius: Mokslas, 1983.

Erich Fromm. Žmogaus destruktivumo anatomija. I, II t. Vilnius: Vaga, 2008.

Gustave Le Bon. Minios psichologija. Vilnius: Vaga, 2011.

PROTINGOS MINTYS

Karas, jei jau yra paskelbtas, turi būti puolamasis, agresyvus. Nuo priešų neturi būti ginamasi. Priešas turi būti mušamas

Alfred Sower Mahan

➔ Asmenybė, kuria žavėtės

Juozas Lukša-Daumantas

➔ Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?

Per pastarąją anglų kalbos paskaitą

➔ Kuopos vadas kartu yra ir

Tinklinio aikštelė vadas

➔ Mane iš pusiausvyros išveda, kai

Lietuvio sakinyje neišgirstu lietuviško žodžio

➔ Neįsivaizduojate rikiuotės be

Komandos „Išsiskirstyti!“

➔ Visą, ką gali pamatyti pats

Pamatyk prieš grįždamas į Akademiją, nes nežinai, kada iš jos grįši :)

➔ Ar esate pasirengę atleisti išdavystę?

Kitam – taip, bet sau – dar nežinau

➔ Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu

Būčiau istorikas arba geografas, linkęs į menus

➔ Ko Jums trūksta Akademijoje?

Slaptos vietelės, kur gali pabūti vienas arba pasnausti

➔ Ar karininkas turi būti patriotas?

Taip, ir pačios aukščiausios prabos!

➔ Daugelis galvoja, kad Jūs

Ramus

➔ Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti draugams

Ventės ragas

➔ Mėgstamiausia vieta Akademijoje

Savas kambarys: ten yra lova ir radiatorius, o už sienos – koplyčia

➔ Mėgstamiausias mokytojas (-a) mokykloje buvo

Tas, kuris ne vertė mokytis, o stengėsi sudominti

➔ Ko reikia, kad būtum geriausias Bazinio kario kurso kariūnas?

Žinoti, kada užsisipirti, ir negalvoti apie įvertinimą

➔ Kas Jus pirmą kartą išmokė šokti valsą?

Šokių mokytoja 6-oje klasėje

➔ Pirmą mintį pabudus ryte

Niujorke dabar vakaras...

➔ Muzika, kurios patartumėte pasiklausyti draugams

Partizanų dainos

➔ Žmogus, labiausiai padėjęs, kai buvote 17–18 metų?

Sesė Eglė

➔ Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną

Visada pasiruošęs pailsėti :)

➔ Akademijoje Jus labiausiai džiugino (-a)

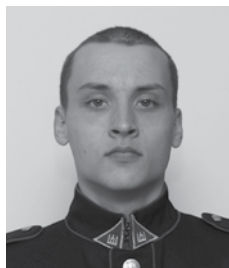
Kai kuopai po sunkios dienos lengvai pačiuožia stogas

➔ Įvaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis įsakymas

Dėstytojai turi bent savaitę pagyventi su kariūnais!

Lietuva, kurioje norime gyventi, augti, dirbti ir tobulėti

Krn. Kęstutis KILIKVIČIUS,
Vladas TUMALAVIČIUS

Konstitucijos egzaminas – puiki pilietiškumo mokykla, ugdanti pagarbą mūsų valstybės santvarkai ir žmogaus teisėms. Išmąnydami svarbiausią Lietuvos įstatymą ir gyvendami pagal jį, kuriame teisingesnę ir geresnę Lietuvą, kurioje norime gyventi, augti, dirbti ir tobulėti.“

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė

Šių metų spalio 4 dieną Karo akademija, kaip ir kitos Lietuvos aukštojo mokslo ir valstybės institucijos, mokyklos, įkalinimo įstaigos, pavieniai šalies gyventojai, tradiciškai dalyvavo pilietinėje akcijoje – laikė Konstitucijos egzaminą. Tai puiki proga kiekvienam save gerbiančiam piliečiui patikrinti savo žinias apie pagrindinį šalies įstatymą. Šiomet šis egzaminas vyko jau šeštąjį kartą, jį laikė apie 45 tūkst. gyventojų.

Karo akademijos darbuotojai, dėstytojai ir kariūnai taip pat buvo raginami jame dalyvauti. Aktyvumu išsiskyrė pastarieji, iš 40 dalyvių 38 buvo kariūnai. Gražia tradicija tapusį projektą ėmėsi įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, jo globėja tapo Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Konstitucijos egzaminą sudaro du etapai. Norint patekti į II etapą, būtina teisingai atsakyti į ne mažiau kaip 25 klausimus iš 30-ies. II etape reikia atsakyti į 19 uždarų testo klausimų, o į 20 – suformuluoti atsakymus patiems. Pasibaigus abiem etapams, vertinimo komisija išrenka 28 nugalėtojus, kurie apdovanojami per iškilmingą ceremoniją Prezidentūroje.

Termino „konstitucija“, kilusio iš lot. žodžio *constitutio*, pirmoji reikšmė – ypač svarbus įstatymas, valstybės teisės kertinis akmuo, kuris įtvirtina piliečių teises ir laisves ir kuriam negali prieštarauti kitos teisės normos.

Kariūnai Konstitucijos egzamino metu

Prof. habil. dr. Juozas ŽILYS dėkoja krn. Matui RADVILAVIČIUI už puikų pasirodymą per Konstitucijos egzaminą

Lietuvos karo akademijos misija – parengti karininką, kuris gebėtų tinkamai tarnauti Lietuvos valstybei, todėl galima teigti, jog išmanyti pagrindinį šalies įstatymą – kiekvieno kariūno pareiga.

Bet į realią situaciją reikėtų pažvelgti kiek kitaip. Privalau prisipažinti (K. Kilikevičius – str. bendraautoris), kad nors ir buvau ganėtinai užtikrintas savo Konstitucijos žiniomis, tačiau surinkau tik 20 balų iš 30-ies ir dėl to pasijutau šiek tiek nepatogiai. Likus geram pusvalandžiui iki egzamino, nusprendęs „akimis permesti“ Konstituciją, supratau, kad toli gražu visko nežinau ir kad gero įvertinimo neverta tikėtis. Ir intucija nepagavo. Tačiau sau tvirtai pažadėjau siekti, kad kitais metais rezultatas atitiktų bent jau I etapo reikalavimus.

Kartu noriu pasidžiaugti II kurso kariūno Mato Radvilavičiaus ir Akademijos štabo kpt. Povilo Mikalainio rezultatais – jį II egzamino etape į visus klausimus atsakė teisingai, todėl Konstitucijos dieną – spalio 25-ąją – buvo apdovanoti iškil-

mingoje ceremonijoje Prezidentūroje. Galime svarstyti ar būti pasipiktinę – kodėl iš taip patriotiškai nusiteikusių kariūnų tik vieno žinios buvo geros? Priežasčių ir kaltininkų visuomet galima rasti: gal mokykla nepakankamai dėmesio tam skyrė, gal tarp akademių studijų dalykų vietos Konstitucijai nebelieka ar tiesiog kariūnams tai neatrodo taip svarbu? Į šį klausimą kiekvienas atsakytume skirtingai, todėl būtų džiugu, kad kitais metais kariūnams, likus kelioms savaitėms iki egzamino, būtų suteikta galimybė prisiminti Konstitucijos nuostatas. Tuo labiau kad šis žinių patikrinimas yra visiškai savanoriškas, todėl aktyviausieji tikrai šią idėją palaikytų. O pamąstymui norėčiau pateikti Jos Ekscelencijos Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės žodžius: „Konstitucijos egzaminas – puiki pilietiškumo mokykla, ugdanti pagarbą mūsų valstybės santvarkai ir žmogaus teisėms. Išmanydami svarbiausią Lietuvos įstatymą ir gyvendami pagal jį, kuriame teisingesnė ir geresnė Lietuva, kurioje norime gyventi, augti, dirbti ir tobulėti.“

Kalbina me vieną iš Konstitucijos egzamino nugalėtojų – antrakursį Matą RADVILAVIČIŲ. Su juo kalbasi KARIŪNO redakcinės kolegijos narys krn. Kęstutis KILIKEVIČIUS.

➔ **Matai, įveikei didelę konkurenciją ir tapai šių metų Lietuvos Respublikos Konstitucijos egzamino trečiosios vietos laimėtoju. Kelintą kartą dalyvauji jame ir, jeigu jau nebe pirmąjį, kokie buvo tavo ankstesni laimėjimai? Beje, kuriai grupei priklausai?**

Šiais metais dalyvavau pirmąjį kartą. Priklausiau teisinio išsilavinimo neturinčių piliečių grupei.

➔ **Ką tavo gyvenime reiškia pagrindinis Lietuvos įstatymas?**

Jis man reiškia labai daug. Manau, kad Konstituciją išmanyti – joks nuopelnas, o kiekvieno save gerbiančio piliečio pareiga. Atsakingai su Konstitucijos turiniu susipažinęs pilietis gali jaustis kur kas saugesnis teisinėje valstybėje, nes, kaip žinome, Konstitucija – visų teisės aktų pamatas.

➔ **Spalio 25-ąją sukako 20 metų, kai galioja Lietuvos Respublikos Konstitucija. Kaip manai, ar šiandien mūsų visuomenė, ypač jaunimas, pakankamai domisi savo teisėmis, pareigomis, išmano esminius šalies valstybingumo principus?**

Gaila, tačiau manau, kad Lietuvos piliečiai, tarp jų nemažai jaunų žmonių, į Konstituciją žiūri atmetinai ir jai skiria mažiau dėmesio nei reikėtų. Visi teisiniai klausimai paliekami teisininkams, taip nuo savo pečių nusimetant svarbią piliečio pareigų dalį.

➔ **Kaip manai, ar šis egzaminas skatina, ugdo lietuvių patriotiškumą, pilietiškumą? Kodėl?**

Ši puiki pilietinė akcija, be abejo, skatina patriotiškumą. Skaitydamas Konstituciją, pilietis prisimena, kokiais teisingais ir sąžiningais pagrindais pagrįsta Lietuvos teisinė sistema. Tai suteikia pasitikėjimo tiek ja, tiek savimi.

Apdovanotas krn. Matas RADVILAVIČIUS su tėveliais ir Lietuvos Respublikos Prezidente
Straipsnio autorių nuotraukos

Tęsinys 24 puslapyje →

Eil. Matas ASTRAMSKAS

Autoriaus nuotraukos

Sveiki! Esu Garbės sargybos kuopos (GSK) eilinis Matas Astramskas. Joje tarnauju jau ketvirtį metų.

Per šį tarnybos laikotarpį nuolat puoselėjau GSK įvaizdžio tarptautinėse ceremonijose, kurios kasmet vyksta Lurde,

Pavyzdinės Lietuvos delegacijos Lurde vizija

viziją ir ja norėčiau šiandien pasidalyti su KARIŪNO, kuriam, pasitaręs su kuopos draugais, nusprendžiau parašyti laišką, skaitytojais, supažindinti juos su savo mintimis.

Pagal mano viziją Vėliavų grupę, numatytą siųsti į Prancūziją atstovauti Lietuvai, sudarytų 4 GSK kariai – du seržantai, kurie neša Valstybės ir dalinio vėliavas, ir du kariai (pvz., eiliniai) – vėliavininkų asistentai. Valstybės vėliavą nešantis vėliavininkas komanduoja asistentams, kada ir kokius atlikti rikiuotės veiksmus, atiduoti pagarbą. Karys, nešantis dalinio vėliavą, visada stovi kario, nešančio Valstybės vėliavą, kairėje. Ir žinoma, paskui Vėliavų grupę iškilmingai žygiuoja 12 GSK karių (pėstininkų, lakūnų, jūrininkų) būrys, ginkluotas M-14, vedamas paskirto karininko.

Tokia rikiuote pasirodanti GSK tikrai galėtų lygiuotis į kitoms valstybėms atstovaujančius karinius padalinius. Todėl norėčiau nuolatinių žurnalo skaitytojų dėmesį atkreipti į tai, kaip rengiamasi aukšto lygio ceremonijoms, kad tarptautinio renginio metu galima būtų prilygti kitoms kuopoms ir jas nukonkuruoti savo pasirengimu, papasakoti, kokį svarbų vaidmenį atlieka vėliavininkas, ką jis turi išmanyti.

Vėliavų grupės vėliavininko komandos „Vėliavą NEŠK!“, „Vėliavą žė – MYN!“, mano nuomone, yra pačios svarbiausios – į jas labiausiai žiūrovai atkreipia dėmesį parado metu, taip pat į tai, kaip vėliava parengiama žygiui ir kaip su ja elgiamasi baigus žygiuoti.

GSK kariai puikiai išmano įvairių rūšių rikiuočių: skleistinės, išretintosios, tankiosios, žygio – ypatumus. Šiuo atveju, ceremonijos metu, kariams rekomendučiau laikytis tankiosios rikiuotės. Tankioji rikiuotė – tai rikiuotė, kai tarpai tarp karių yra per atremtos į juosmenį rankos plotį, o nuotolis – per vieną žingsnį arba per ištiesios prieš save kairės rankos, uždėtos ant priekyje stovinčio kario kairiojo peties, ilgį.

Kaip vyksta pasirengimas ceremonijai? Kaip tai atrodo? Vadovaujamosi nustatyta tvarka: karinio vieneto adjutantas pažymi ceremonijos rikiuotės liniją, prie kurios rikiuos ir palei kurią padalinys turės žygiuoti, ir prieš ją, centre, vėliavėlėmis rikiuotės karininko vietą.

Šio laiško tikslas – paskatinti tobulinti Lietuvos kariuomenės įvaizdį tarptautiniuose renginiuose ir apeigose siekiant, kad jis būtų įvairesnis. O mano, eilinio kario, noras – parodyti, kaip reikia rengtis svarbioms apeigoms, padėti sukurti Lietuvos kariuomenei atstovaujančio padalinio nepriekaištingą ir griežtą rikiuotę, kad bet kuriame tarptautiniame renginyje viskas būtų atlikta Rikiuotės ir karinių ceremonijų statuto nustatyta tvarka. Jeigu būčiau paskirtas minėtos rikiuotės seržantu, atsakingu už Vėliavų grupės narių atranką, sudaryčiau pačią geriausią GSK Vėliavų grupę, kuri galėtų užsitarnauti tarptautinę pagarbą.

Už išsakytas mintis dėkoju kuopos draugams ir vadui, kurie palaikė mano iniciatyvą tobulinti Lietuvos, jos karių ir civilių įvaizdį pasaulyje.

GSK visada pasirengusi garbingai atstovauti Lietuvai tarptautiniuose paraduose ir kituose renginiuose!

PROTINGOS MINTYS

*Staugus puolimas
pirmiausia vyksta vado
galvoje*

Jerry Pournlle

Ltn. Eglė STANKEVIČIŪTĖ

Pokylis Lietuvos kariuomenės dienos proga

Š. m. lapkričio 24 d. reprezentaciniuose Kau- no įgulos karininkų ramovės rūmuose vyko Lietu- vos kariuomenės vado gen. ltn. Arvydo Pocius ir jo žmonos Namidos Pocienės organizuotas šventinis pokylis Kariuomenės dienai paminėti. Šia proga rengiant pokylį tęsiamos tarpukario Lie- tuvos karininkų tradicijos. Kasmet jame dalyvauti kviečiami Lietuvos kariuomenės pajėgų ir batalio- nų vadai, kiti karininkai. Tradiciškai į renginį buvo pakviesta ir keletas LKA absolventų – aš ir kolega su savo antrosiomis pusėmis.

Šventė tikrai buvo nuostabi. Džiaugiuosi turėjusi galimybę dalyvauti šiame renginyje. Aš, ltn. Eglė Stankevičiūtė, buvau pakviesta į pokylį kaip jauniausia Lietuvos kariuomenės karininkė, o kolega ltn. Vytautas Višniauskas – kaip geriausias 2012 m. XIX laidos absolventas. Abu turėjome užduotį – po Lietuvos kariuomenės vado ir krašto apsaugos ministrės kalbų įnešti žvakutes žvu- siams kariams atminti ir taip pradėti renginį.

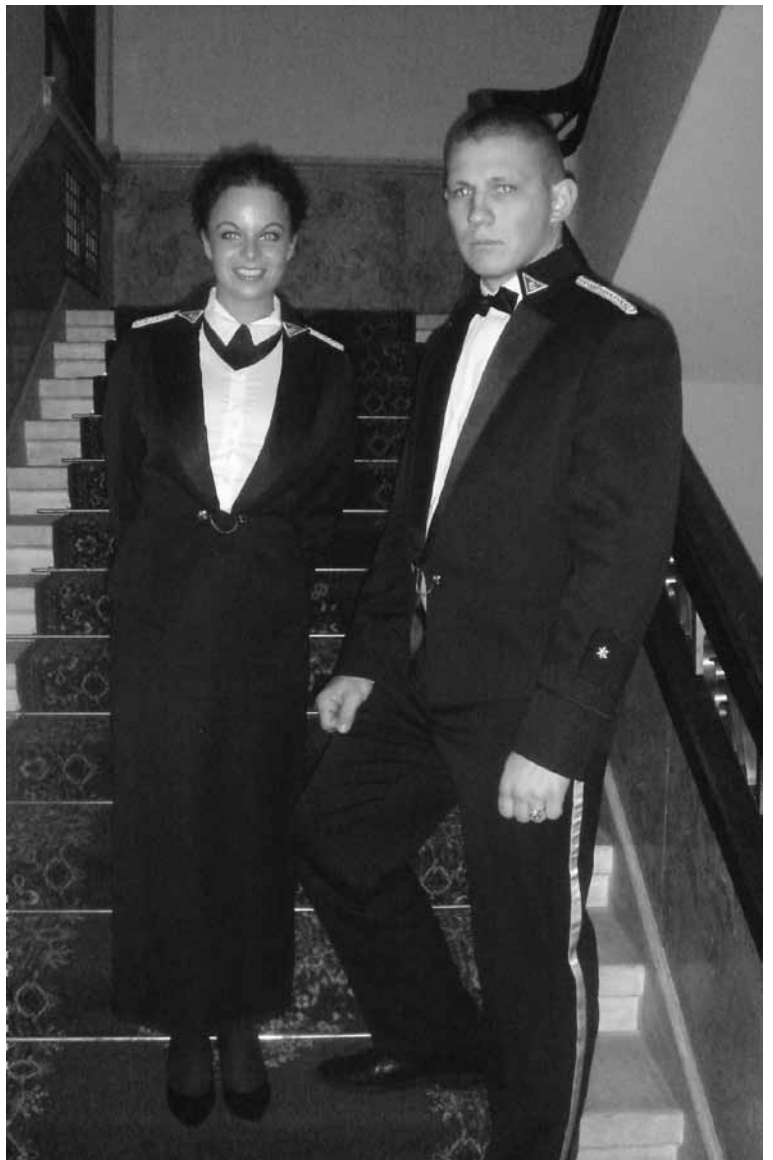
Ištainguose Karininkų ramovės rūmuose svečiai mėgavosi Krašto apsaugos savanorių pa- jėgų orkestro programa. Čia skambėjo prancū- ziška muzika, pramoginius šokius šoko Jūratės ir Česlovo Norvaišų vadovaujamo klubo šokėjai. Oficialiąją renginio dalį užbaigė gen. ltn. A. Pocius su ponia Namida pradėdami šokių vakarą – tada ir visi pokylio dalyviai ėjo šokti valso, kitų pramogi- nių šokių. Renginio pabaigoje kariuomenės vadas iškilmingai supjaustė tortą. Pirmasis jo gabalėlis simboliškai teko mums – jauniausiai karininkei ir geriausiam LKA absolventui.

Didžiuojuosi suteikta galimybe dalyvauti šia- me metų pokylyje. Nuostabiai praleistas laikas ir puiki draugija! Linkiu kitais metais absolventams būtinai vykti į tokius renginius.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo aka- demiją baigė daugybė šaunių buvusių kariūnų ir kariūnių. Kad iš jų tarpo buvau išskirta ir pakviesta aš – man tikrai yra didelė garbė. Dėkoju tiems, ku- rie mane rekomendavo ir kartu buvo tą nepakar- tojamą vakarą.

Bendras salės vaizdas

Ltn. Eglė STANKEVIČIŪTĖ ir ltn. Vytautas VIŠNIAUSKAS pokylio metu

Straiptinio autorės nuotraukos

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymai

Krn. Paulius KAUSYLAS

Jaunesniųjų karininkų vadų mokymus (toliau – JKVM) lanko Vilniaus regiono aukštųjų mokyklų studentai ir absolventai. JKVM rengia būsimojus rezervu karininkus. Baigusiems mokymus studentams bus suteiktas atsargos leitenanto laipsnis.

Paskaitos vyksta šeštadieniais, iš viso sąrašė yra 71 klausytojas. Visi jie sudaro JKVM kuopą – 3 būrius. Kuopai vadovauja karininkas, būriams 12 Karo akademijos kariūnų – 3 trečiakursiai (būrių vadai) ir 9 antrakursiai (skyrių vadai). Studentams, norintiems patekti į šią kuopą, buvo iškelta sąlyga: baigusieji 3 metų mokymus privalės gauti bakalauro diplomus, kitu atveju jiems nebus suteiktas leitenanto laipsnis. Dėl to jauniausi klausytojai dabar studijuoja II kurse.

Kuopa sudaryta iš įvairias specialybes studijuojančių aukštųjų mokyklų studentų – nuo teisininkų iki pilotų. Dalis jų priklauso Šaulių sąjungai, Krašto apsaugos savanorių pajėgoms, kai kurie netgi turi karinius laipsnius.

Šios kuopos nariai turi laikytis nustatytos dienos tvarkės. Pirmasis jos punktas – pusryčiai – pradedamas vykdyti 7.30 val. ryto, o paskutinis – papildomas kovinio rengimo (administravimo) laikas – baigia-

si 24.00 val. nakties. Po pusryčių – rikiuotė, kurios metu giedamas himnas, keliamos Lietuvos valstybės ir istorinė vėliavos. Iki pietų – 6 pratybų valandos, dar 2 – papietavus. Po pratybų – papildomo kovinio rengimo laikas. Tuo metu klausytojai, neišlaikę karių fizinio parengimo testo, sportuoja, o išlaikiusieji mokosi atlikti ginklo valdymo testus, tobulina rikiuotės įgūdžius. Kai kurie naudojami savo teise ateiti į Akademiją sportuoti antradieniais ir sekmadieniais, pirmadieniais ir ketvirtadieniais lankyti bokso treniruotes. Šie žmonės būrių vadų nuožiūra gali būti atleisti nuo papildomo fizinio rengimo šeštadieniais.

Nuo rugsėjo iki JKVM žiemos „atostogų“, per kurias pratybos nerengiamos dėl studentų sesijų, vyko įvairios pratybos. Klausytojai susipažino su Lietuvos kariuomenėje naudojamais ginklais, tarp jų ir pistoletais, granatomis, minomis, sprogstamaisiais užtaisais ir jų naudojimo ypatumais, dalyvavo pirmosiose karo inžinerijos pratybose, buvo mokomi rikiuotės elementų, atlikti automatinio šautuvo AK-4, kulkosvaidžio FN MAG, ginklo „Carl Gustav“ valdymo testus ir kt.

Rugsėjo pradžioje nemokėję tinkamai įvykdyti nė vienos, net paprasčiausios, rikiuotės komandos, pvz., „Ramiai!“, gruo-

džio mėnesį jau galėjo atiduoti pagarbą laikydami rankose ginklą.

Kiekvieną šeštadienį pratybos Akademijoje tampa vis įdomesnės, vis patrauklesnės. Iš pradžių nemažai studentų pareiškė norį išeiti iš mokymų dėl to, kad jų teigimu, nerado čia to, ko ieškojo, nesuderina mokslų, darbo ir karybos užsiėmimų, arba tiesiog taip kalbėdami išsisukinėjo, nes negalėjo ištvirti visą dieną trunkančių rikiuotės pratybų. Klausytojai, kurie „išken-tė“ pirmuosius 5 šeštadienius, nenusivylė – daugumai jų automatiniai šautuvai AK-4 patiko. Susipažinę su kulkosvaidžiais (studentai žino, kur kabo būsimojų pratybų tvarkaraštis ir kur jį galima rasti internete, bet informacija iš būrio vado lūpų visiems atrodo patikimesnė), jie buvo labai patenkinti, akyse sužibo ugnelė, o po žodžių: „Kitą savaitę dirbsit su granatsvaiddžiais“, – netgi nuaidėjo šūksnis: „Oho, va čia tai geras!“ Didelį įspūdį paliko lazerinė šaudyklė, kur vyko pirmosios šaudymo iš automatinio lazerinio šautuvo G-36 pratybos.

Šeštadieniais Karo akademijoje vykusių pratybų akimirkos

Stripsnio autoriaus nuotraukos

Jaunuoliams nestinga užsidegimo nagrinėjant ginkluotę. Drįstu teigti, kad ginklų ardymo ir surinkimo rungtyne jie puikiai galėtų varžytis su kariūnais ar net instruktoriais.

Esu šių kursų 3-iojo būrio vadas, mano žinioje 25 studentai, tarp jų 7 merginos. Būryje, kaip ir kituose, yra žmonių, kurie sportuoja papildomai darbo dienomis. Vienas vaikinai prieš 2 mėnesius nesustodamas galėjo nubėgti maždaug 300 m, dabar jis per kiekvieną treniruotę be pertraukos įveikia 3 km ir nuolat gerina savo rezultatus. Kursų klausytojai entuziazmo nestokoja ir nesirengia sustoti. Tai liudija dviejų žmonių kojų traumas – netgi jausdami diskomfortą jie žygiuoja su būriu ir nė nebando atsiskirti be atskiro mano nurodymo. Tiesa, kariškos drausmės stygius dar juntamas, bet didžioji darbo dalis (pati pradžia) jau nudirbta – atsakomybė ne tik

už save, bet ir už būrio draugus pastebimai didėja. Žinoma, kasdienės problemos niekada neišnyks, nes tobulybei ribų nėra, bet jau bus susidarę tam tikri įpročiai. Visą rugsėjį, kiekvieną savaitgalį, kantriai primindavau, kad šeštadienį ryte, o ne ketvirtadienį vakare būtina nusiskusti, kad batai yra valomi prieš stojant į rikiuotę 8 val. Dabar to sakyti nebereikia: visi tvarkingi ir gražūs šeštadieniais iš ryto mane pasitinka rikiuotės aikštėje – taip prasideda studentų tarnybos diena.

Štai ką apie JKVM sako patys klausytojai:

- Kartaginos karvedžio Hanibalo žodžiai: „Jeigu nėra kelio, mes jį praminsim.“ Mano manymu, sunkumai visada padeda atskleisti galimybes. JKVM man buvo iššūkis, kurį priėmiau, ir labai tuo džiaugiuosi. **Mindaugas**

- Kaip įsimylėjau aviaciją, taip dabar pamilau ir Lietuvos kariuomenę. JKVM buvo sudarytos puikios saviraiškos galimybės. Jų metu sustiprėjo mano meilė Tėvynei. **Dovilė**

- Atėjau, kad suprasčiau ir pajusčiau, kuo gyvena kariūnai, kariai, karininkai. Atradau savo pašaukimą – tarnauti, pajutau patriotiškumo jausmą. Susipažinau su ypatingais žmonėmis, radau tikrų DRAUGŲ. Mokausi iš pačių geriausių lyderių – KUOPOS, BŪRIO IR SKYRIAUS VADŲ. Man JKVM – tai, kuo gyvenu, tai, kas man svarbu, tai, kuo labai didžiuojuosi. **Daiva**

- JKVM įgytos žinios ir patirtis praverčia ir kasdieniame gyvenime. Viktorija

- Nuo tos dienos, kai įstojau į JKVM, mano gyvenimas visiškai pasikeitė. Net kairė tapo dešine, o dešinė – kaire. **Laura**

Mjr. Rimvydas ADOMAVIČIUS, kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS, doc. dr. Nijolė JANULAITIENĖ,
kpt. Andrius JURGAITIS, doc. dr. Valentina VILUTIENĖ

Kai kurie 2010–2011 m. m. atrankos į LKA aspektai

Pagrindinis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (LKA) tikslas – išugdyti karininką kaip vadą lyderį. Karo akademijos Atrankos centras yra vienintelis šalyje padalinys, kuris atrenka pašaukimą turinčius ir profesinius reikalavimus atitinkančius jaunuolius, tinkamus studijuoti šioje mokymo institucijoje. Šį mokslo darbą recenzavo Edukologijos universiteto doc. dr. Sigutė Montvilaitė ir Lietuvos sociologinių tyrimų centro vyr. mokslo darbuotoja dr. Anelė Vosiliūtė.

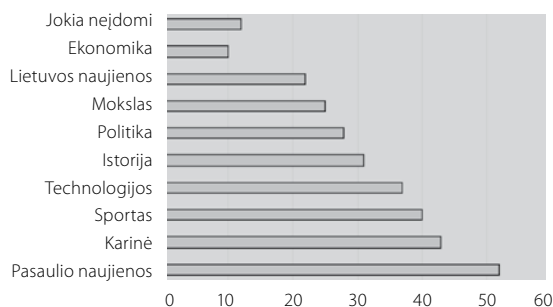
Pabaiga. Pradžia 2012 m. Nr. 1 (112)

2007–2011 m. Akademijoje buvo vykdomas mokslo tiriamasis darbas „Lyderystė ir jos įtaka vado lyderio ugdymui“. Pagal jo programą Atrankos centro darbuotojų grupė parengė ir įgyvendino projektą „Kandidatų, stojančių į LKA, karininko lyderio sampratą“. Analizuojant anoniminių anketų duomenis buvo susipažinta su stojančiųjų socialine aplinka, jų dalyvavimo užklausinėje veikloje ir vadovavimo patirtimi, atskleistos vertybinės nuostatos, įvertinta motyvacija, nustatyta, kaip kandidatai įsivaizduoja karininko profesiją, kokia jų yra vado lyderio samprata.

Pagrindiniai terminai: karininko profesija, socialinė aplinka, motyvacija, lyderystės principai, karininko, vado lyderio samprata.

Kandidatus labiausiai dominanti informacija

Daugumą stojančiųjų į LKA domina tiek pasaulio naujienos, tiek Lietuvos valstybės aktualijos, jos žmonių gyvenimas, gerovė ir ateities perspektyvos. Beveik pusė kandidatų – aktyvūs sportininkai, todėl jie, be abejo, domisi varžybos, jų rezultatais, nuolat seka sporto naujienas, skaito atitinkamus pranešimus internete.

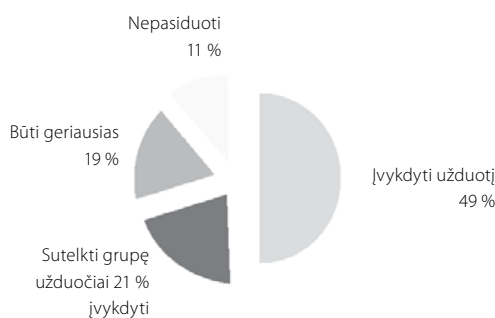
18 pav. Kandidatus studijuoti LKA dominanti informacija

Beveik tiek pat kandidatų svarbios su kariuomene, karyba susijusios žinios. Nemažai jų yra Lietuvos šaulių sąjungos nariai ir kariai savanoriai, todėl jiems įdomi karinė veikla, karinė informacija.

Maždaug trečdalis kandidatų pirmenybę teikia modernioms technologijoms ir jų vadybai, istorijos ir politikos mokslams.

Daugiau nei pusę stojančiųjų labiausiai domina tarptautinio ir karių gyvenimo aktualijos, su sportu susijusi informacija.

Ko, kandidatų nuomone, siekia lyderis?

19 pav. Lyderio tikslai

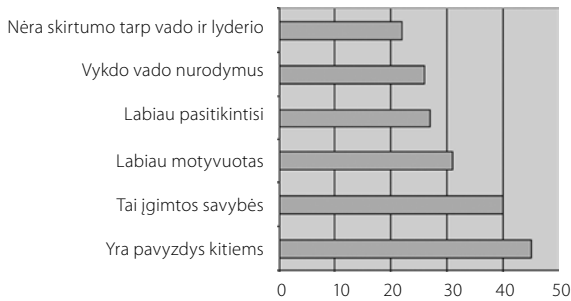
Dauguma kandidatų studijuoti LKA į klausimą „Ko lyderis siekia kiekvienoje situacijoje?“ atsakė – „įvykdyti užduotį“ (19 pav.). Šis teiginys labiau būdingas vadui, o ne lyderiui.

Kiti kandidatai teigė, kad lyderiui svarbiausia – sutelkti grupę užduočiai įvykdyti, taip pat būti geriausiam ir nepasiduoti. Šie atsakymai siejami su savaveiksmiškumu – savęs motyvavimo veiksniais.

• *Kandidatams studijuoti LKA lyderio ir vado sampratos beveik tapačios. Jie neįsisąmoninę, kad vadovavimas susijęs su formalios jėgos pozicija, o lyderiavimas – su socialinės įtakos sritimi.*

Vado ir lyderio skirtumai

Sąvokos „lyderystė“ ir „vadovavimas“ skiriasi. Vadovauti – siekti, kad darbas būtų atliktas nustatyta tvarka ir gerai, o būti lyderiu – tai daryti įtaką kitiems ir kurti ateities vizijas. Žmogus tampa lyderiu kitiems organizacijos nariams jį remiant ir pritariant jo elgesiui¹. Taigi, lyderystė ir vadovavimas – ne tapačios veiklos.

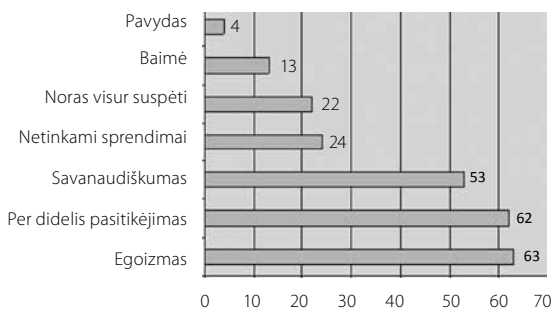
20 pav. Kuo skiriasi lyderis nuo vado

Karinio vadovavimo tikslai – drausmė, vado nurodymų vykdymas, ypač mūšio metu, kai aplinkybės nuolat keičiasi, kai būtina greitai reaguoti į įsakymus. Todėl reikia sutikti su stojančiųjų nuomone, kad karinėje organizacijoje neformalus lyderis vykdo formalus vado nurodymus. Be šių lyderio ypatumų, kandidatai išskyrė aukštą motyvacijos lygį, gebėjimą būti pavyzdžiu kitiems, pasitikėjimą savimi ir įgimtas temperamento savybes (20 pav.). Tas pats lyderio savybes kaip pagrindines nurodo ir darbų apie lyderystę autoriai².

Buvo kandidatų, kurie skirtumų tarp vado ir lyderio sąvokų nepastebėjo, kadangi abi jos yra susijusios su karių grupės veikla siekiant įvykdyti užduotį ar pasiekti iškeltą tikslą.

• *Daugelis kandidatų karinėje veikloje tapatina vado ir lyderio sąvokas.*

Didžiausi lyderio charakterio trūkumai

21 pav. Didžiausi lyderio charakterio trūkumai

¹Northouse P. G. Lyderystė. *Teorija ir praktika*. Kaunas: Poligrafija ir Informatika, 2009, p. 21.

²Kirkpatrick S. A. and Locke E. A. *Leadership: Do traits matter? The Executive*, 5, 1991, p. 59.

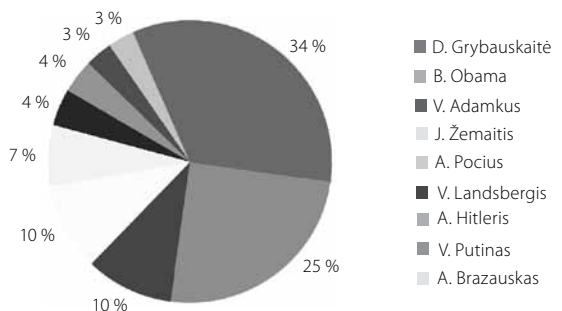
Didžiausiais galimais lyderio charakterio trūkumais kandidatai pavadino egoizmą, per didelį pasitikėjimą savimi ir savanaudiškumą. Pažymėtina, kad egoizmas ir savanaudiškumas – giminingos sąvokos, bet kandidatai jas skyrė. Toliau buvo nurodyti kiti trūkumai: netinkami sprendimai, noras visur suspėti, baimė ir pavydas. Akivaizdu, kad asmuo, kuriam būdingos šios charakterio savybės, lyderiu netaptų, o juo tapęs – grupės palaikymo nesulauktų.

• *Kandidatai studijuoti LKA išskiria charakterio savybes, kurios trukdytų karininkui tapti lyderiu.*

Lyderiai – sektini pavyzdžiai

Idealai, į kuriuos lygiuojasi žmogus, neišvengiamai yra susiję su visuomenės ir individualiomis individo vertybėmis, asmeniniais siekiais. Kiekvienas žmogus turi susikūręs idealiojo „aš“ – tokio, kokį norėtų save matyti, – paveikslą. Idealiojo ir realiojo „aš“ skirtumas lemia nepasitenkinimą savimi arba pasiekimais, todėl dairomasi pavydžių³.

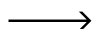
Daugumos kandidatų nuomone, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė artimiausia jiems imponuojančiam lyderio idealui (22 pav.). Tokį įvaizdį, anot respondentų, kuria šalies žiniasklaida, todėl Prezidentės sprendimus ir ekonominius projektus visuomenė vertina teigiamai. Remiantis „Baltijos tyrimų“ duomenimis, Lietuvos žmonėms patinka valstybės vadovės erudicija, kompetencija ekonomikos srityje, ryžtingas charakteris, principingumas, kuklus elgesys, todėl ji nuolat pirmauja Lietuvos politikų reitingų lentelėje.

22 pav. Kandidatams patinkantys pasaulio ir Lietuvos Respublikos lyderiai

Gera stojančiųjų nuomonė ir apie JAV lyderį – prezidentą Baraką Obamą. Jiems imponuoja, kad B. Obama – pirmasis afroamerikietis, išrinktas JAV prezidentu. Jaunuoliams patinka jaunas, optimistiškas, sportiškos išvaizdos politikas, lengvai bendraujantis su žmonėmis. Anot kandidatų, šis lyderis pasižymi išskirtine charizma, nebijo atsakomybės už galingiausios pasaulyje valstybės ekonomiką, politiką, karinių konfliktų sprendimą.

Tęsinys 24 puslapyje

³Breidokienė R., Ignatavičienė S. *Pagalba globos institucijoje gyvenančiam vaikui, turinčiam elgesio problemų*. Vilter K., Close P., Breidokienė R., Ignatavičienė S., Keturakytė E. *Globos institucijose gyvenantys vaikai, turintys elgesio problemų. Lietuvos ir Britanijos patirtis*. Vilnius: Baltijos kopija, 2006, p. 12–14.

← Pradžia 22 puslapyje

Dešimtadalis jaunuolių, stojančių į LKA, yra susipažinę su pokario kovomis ir vieno iškilusių to meto kovotojų dėl Nepriklausomybės, Lietuvos partizanų generolo Jono Žemaičio-Vytauto gyvenimu ir veikla.

Tiek pat kandidatų imponuoja Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, kuris aktyviai ir įžvalgiai vadovavo užsienio politikai, todėl mūsų šalis tapo ES ir NATO nare.

Beveik po lygiai kandidatų lyderiais pavadino Lietuvos kariuomenės vadą gen. mjr. Arvydą Pocių, kovos dėl Nepriklausomybės idėjinį vadovą prof. Vytautą Landsbergį ir Lietuvos Respublikos Prezidentą Algirdą Brazauską.

Vienas kitas respondentas atkreipė dėmesį į Rusijos Federacijos prezidento Vladimiro Putino ir net Hitlerio lyderio savybes.

• *Lyderių, į kuriuos kandidatai lygiuojasi, sampratą lemia asmeninės ir visuomenės vertybės, individualūs siekiai ir troškimai.*

IŠVADOS

LKA Atrankos centro darbuotojų grupė atliko mokslinės literatūros analizę, apdorėjo, išanalizavo ir įvertino anoniminių anketų duomenis, išnagrinėjo individualių pokalbių klausimų-

na, apibendrino mokslo projekto „Kandidatų, stojančių į LKA, karininko lyderio sampratą“ rezultatus ir pateikė šias išvadas:

- Į LKA vyrų stoja apie aštuonis kartus daugiau nei moterų, nors kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose vyriškos ir moteriškos lyties studentų yra apylygiai.

- Tėvų, įgijusių paklausią profesiją, gyvenimo būdas, manytina, lemia jų vaikų apsisprendimą stoti į LKA; VRM ir KAS darbuotojų vaikai sudaro tik nedidelę norinčių studijuoti LKA dalį.

- Daugelis stojančiųjų į LKA noriai dalyvauja sportinėje veikloje, yra Lietuvos šaulių sąjungos nariai, kariai savanoriai ir skautai; šiose organizacijose jie įgijo ir tobulino gebėjimą vadovauti, lyderiauti, t. y. ugdė asmenybės savybes, būtinas būsimam Lietuvos karininkui.

- Patriotizmas – kartinė asmenybės vertybė ir pagrindinis kandidatų atrankos į LKA kriterijus, vertinant jų motyvacijos aspektus.

- Stojančiųjų pateikta karininko lyderio charakterio savybių skalė iš esmės atitinka bendrąją lyderio sampratą, apibrėžtą mokslinėje literatūroje; ji taip pat orientuota į Lietuvos kariuomenėje formuojamą karininko lyderio paveikslą.

- Kai kurie kandidatai karinėje veikloje sutapatina vado ir lyderio sąvokas, suvokdami jas kaip identiškąs; jie nėra įsisąmoninę, kad vadovavimas kyla iš formalios jėgos pozicijos, o lyderiavimas – iš socialinės įtakos srities.

KONSTITUCIJOS EGZAMINAS

← Pradžia 16 puslapyje

Po apdovanojimo ceremonijos prezidentūroje su Lietuvos Respublikos Prezidente Dalia GRYBAUSKAITE (dešinėje pirmas – krn. Matas RADVILAVIČIUS, ketvirtas – kpt. Povilas MIKALAINIS)

➔ **Šiandien Konstitucijos egzamino organizatoriai įtraukia ir pačius mažiausiuosius – skatina piešti šia tema. Prisimink savo mokyklos laikus, pirmąsias klases – ar tada žinojai, kas yra LR Konstitucija ir kam ji reikalinga? Galbūt šias žinias įgijai šeimoje?**

Apie Konstituciją žinojau nuo mažens, tačiau, prisipažinsiu, pradinėse klasėse net nenučiuokiau, kas joje parašyta. Galbūt tam dar nebuvau subrendęs. Daugiau žinių įgijau vyresnėse klasėse, pats tuo domėdamasis.

➔ **Kaip pats skatintumei (o gal jau skatini) bendramžius, jaunimą būti pilietiškąs, patriotiškąs?**

Geriausia paskata – asmeninis pavyzdys. Šiais metais dalyvavau projekte *Misija Sibiras'12*, neblogai pasirodžiau per Konstitucijos egzaminą, tęsiu jau anksčiau pradėtą veiklą ne vienoje visuomeninėje pilietinėje organizacijoje. Ne vienas pažįstamas galbūt dėl mano įtakos taip pat įsitraukė į pilietinę veiklą. Tai – dosniausias atlygis, turint omenyje, kad taip prisidedu prie šviesesnės Tėvynės, kartu ir savo mylimų žmonių ateities.

Krn. Ugnius RAGAUSKAS, krn. Gražvydas BAJARŪNAS

Konkursas geriausiam oro taikiniui sukurti

Rugsėjo 28 d. Lietuvos kariuomenės Gaižiūnų poligone Rukloje vyko Krašto apsaugos ministerijos organizuotas oro gynybos treniruotėms skirtų orlaivių modelių konkursas geriausiam oro taikiniui sukurti. Jame dalyvavo 5 komandos su 7 radijo bangomis valdomais orlaiviais. Diena buvo vėjuota, be to, protarpiais lijo, tačiau tai nesukliudė puikiai pasirodyti.

Mes, krn. Ugnius Ragauskas ir krn. Gražvydas Bajorūnas, taip pat dalyvavome šiame konkurse kaip KMTI-AGAI (Kosmoso mokslo ir technologijų instituto ir Antano Gustaičio aviacijos instituto) komandos, vadovaujamos dr. Domanto Bručo, nariai. Burtai lėmė, kad mums teko 6 skrydžio numeris.

Konkurse buvo vertinama pagal nustatytus kriterijus įvairūs modelio konstrukcijos ypatumai: lėktuvo ilgis, sparnų

mojis, svoris, forma, kiti techniniai duomenys: parengimo skrydžiui laikas, variklio tipas ir galia, valdymo būdas, paleidimo ir nutūpimo kokybė, perduodami skrydžio duomenys, skrydžio greitis, stabilizavimo, automatinio skrydžio galimybės, papildoma įranga. Visi vertinimo kriterijai taikyti siekiant sukurti kuo realesnes oro taikinio naudojimo sąlygas. Orlaivis turėjo būti matomas radarais „Sentinel“ ir „Giraffe“, skleisti atitinkamą šilumą, kad galima būtų jį susekti „Stinger“ ir vizualiai nustatyti RBS 70 raketų sistemomis.

Mūsų užduotis buvo nuskristi 5 km į priekį, paskui – 3 km į šoną ir grįžti tuo pačiu maršrutu didžiausiu greičiu. Ir dar viena – pakilti į 2,5 km aukštį.

Kadangi diena buvo apsiniaukusi ir debesuota, dalyviai negalėjo matyti savo orlaivių, todėl nesiryžo jų leisti už mato-

mumo ribų. Mūsų komandos orlaivis turėjo autonominio skrydžio galimybę, kitaip sakant, autopilotą. Tai ir buvo mūsų koziaris. Drąsiai paleidome modelį nustatytu maršrutu. Orlaivyje buvo sumontuota ir vaizdo kamera bei papildoma įranga šilumos pėdsakui sukurti. Susidomėję stebėjome jo skrydį, kol pasimetė atsukęs kameros objektyvas, todėl vaizdas buvo neryškus. Skrydžio metu, kad būtų sukurtas didesnis šilumos pėdsakas, paleidome pirotechnikos užtaisus.

Suskaičiavus galutinius rezultatus paaiškėjo, kad mūsų komanda KMTI-AGAI nugalėjo. Antrąją vietą užėmė Antanas Gedvilas, trečioji teko konstruktoriams Ričardui Stumbriui ir Gintarui Kuckailiui. Komisijai paskelbus rezultatus, džiūgaudami atlikome paskutinį parodomąjį skrydį ir išvažiavome namo.

Krn. Andriaus KUBILIAUS ir krn. Pauliaus KAUSYLO nuotraukos

Krn. Matas RADVILAVIČIUS

Praeities atspindžiai už 6000 kilometrų

„Misija Sibiras“ – unikalus projektas, pradėtas įgyvendinti 2006 m. Nuo to laiko organizuojamos kelionės į lietuvių tremties vietas, tremtinių kapų tvarkymas, susitikimai su iki šiol Sibire gyvenančias tautiečiais.

Akivaizdu, kad gyvename mažoje, bet kartu ir bekraštėje valstybėje. Nedidelė jos teritorija, tačiau didžiulė, neprilygstama istorinė patirtis. Su reikšmingiausiais Lietuvos praeities įvykiais, neabejoju, esate susipažinę visi, tačiau ko vertos vadovėlyje perskaitytos eilutės ar dėstytojo pasakojimai, palyginti su galimybe istoriją stebėti iš šalies ir netgi atlikti joje tam tikrą vaidmenį? Šią vasarą man teko patirti šį jausmą, ir negaliu, net neturiu teisės tuo nepasidalyti su tavimi, mielas skaitytojau.

Su vienu iš skaudžiausių Lietuvai laikotarpių – trėmimais – susipažinau seniai, dar pradinėse klasėse. Nežinau, galbūt tokios mažos tautos tragizmas mane paskatino atlikti primirštą pilietinę pareigą – visiems priminti apie didžiausią Lietuvos auką, padėtą ant laisvės altoriaus, atmintyje kuo giliau įrėžti daugiataukstantinę savo tautiečių eilę.

Kreipiausi į istorijos mokytoją, prašydama parekomenduoti vertingiausias, labiausiai realybę atitinkančias knygas šia tematika. Perskaitęs kelis datomis ir vietovardžiais perkrautus faktinius kūrinius, tremtimi pradėjau domėtis savarankiškai. Labiausiai tremtinių skausmą man padėjo suprasti dienoraščiai, kuriuos perskaičius kilo paskui dar ilgai mane kankinęs klausimas: kaip tremties sąlygomis kovotų šių dienų žmogus? Ar jis taip pat nuožmiai blaškytųsi tarp gyvenimo ir mirties? O gal noras gyventi išblėstų anksčiau, nei pasiduotų kūnas? Labai norėjau vykti į Sibirą ne tik aplankyti vietų, kuriose buvo patirta tiek skausmo, kuris vėliau buvo išlietas popieriuje, bet ir pagerbti rašytojų, su kuriais likimas žiauriai susidorojo – taip ir neleido palikti šios svetimos, sustingusios žemės. Tačiau koku būdu aš galėjau ten atsidurti? Galbūt tai atsitiktinumas ar likimo ironija, bet šios galimybės sulaukiau.

„Misija Sibiras“ – unikalus projektas, įgyvendinamas nuo 2006 m. Organizuojamos kelionės į lietuvių tremties vietas, tremtinių kapų tvarkymas, susitikimai su iki šiol Sibire gyvenančiais tautiečiais. Nuo projekto pradžios lietuvių tremties ir įkalinimo vietose Sibire jau apsilankė aštuonios ekspedicijos. Jos sutvarkė apie 70 lietuvių kapinių, susitiko su ten gyvenančiais tėvynainiais.

Informaciją apie projektą internete perskaičiau prieš porą metų. Tą akimirką šovė tik viena mintis – mano svajonė gali tapti realybe! Netrukus užpildžiau ir išsiunčiau viešai paskelbtą dalyvio anketą. Nebuvo taip lengva, kaip gali atrodyti iš

← Pradžią 28 puslapyje

pirmo žvilgsnio, turint omenyje, kad į kelis sakinius reikėjo sudėti visą save, organizatoriams atskleisti tikrąsias noro vyksti į Sibirą priežastis. Tai užtruko net savaitę, todėl kiekvienas žodis įgavo aukso vertę. Tuojau sužinojau, kad tokių kaip aš net 1700! Optimizmas išgaravo kaip dūmas, tačiau kažkur giliai širdyje jaučiau, jog man pavyks.

Nuojauta neapgavo. Praėjus daugiau nei dviem kankinančios nežinomybės savaitėms sulaukiau organizatorių skambučio. Man pranešė, kad esu vienas iš 74 laimingųjų, atrinktų dalyvauti antrajame atrankos etape. Apie jį sužinojau nedaug: kad laukia dviejų dienų žygis miško brūzgynais su kuprinėmis ant pečių. Kadangi ši žinia pasiekė per paskaitą, džiaugsmo liudininkais tapo bendrakursiai. Mane apėmusius jausmus sunku nupasakoti – tai buvo labiau panašu į sumišimą. Taip jaučiantis ramiai išsėdėti paskaitoje buvo tiesiog neįmanoma.

Dvi savaitės prabėgo greitai, ir štai aš jau sveikinuosi su antrojo atrankos etapo dalyviais. Su daugeliu iš jų žygio metu bendravau asmeniškai. Šiuos žmones galiu apibūdinti kaip galingiausius idėjų ir pilietiškumo generatorius. Tokių man dar niekada nebuvo tekę sutikti. Nusivylimas visuomene, kurį iki tol jaučiau, atslūgo. Apsuptas šio bendraminčių būrio nukeliau apie 55 kilometrus, bridau per pelkes, kopiuoju į kalvas, pakeliui tvarkingai memorialinius paminklus partizanų kovoms atminti. Teko klausyti kelių dar gyvų to meto liudininkų partizanų pasakojimų apie drąsą ir kruvinas kovas. Vėl prisiminiau tremtį... Ten žmonės taip pat kovojo, tačiau ne taip akivaizdžiai – tyliai, vieni, viduje. Galbūt tokia kova dar sunkesnė?..

Stoviu Vilniaus geležinkelio stoty. Aplink daug žmonių, garsų, bruzdesio, tačiau matau tik du dalykus: rimtą tėčio veidą ir ašarotas mamos akis. Rankoje jaučiu ažuolinį Kristų, o akys raibsta nuo fotoaparato blyksčių ir ryškių Lietuvos vėliavos spalvų. Mane atrinko – važiuoju į Sibirą! Tik įlipus į traukinį apniko mintys, kurios paranojiškai vėliau mane persekiojo visos ekspedicijos metu. Sunku iš pradžių buvo įsisąmoninti, kad keliauju ten, kur knygos aprašyti vaizdai yra realybė – į Chakasijos Respubliką. Šiek tiek primena pasaką, ar ne?

Laikas lekia beprotiškai greitai. Kasdien apsistojame vis kitoje vietoje, tvarkome vis kitas lietuvių kapines. Kaip lapai blaškomi vėjo... Nuo apmąstymų apie konkrečias tremties detales pasąmonė mane

Krn. Matas RADVILAVIČIUS ir vyr. ltn. Kazimiras BOGDANAS po susitikimo su vietos gyventojų tremtiniu Eduardu ZAGOLSKIU

Straipsnio autoriaus nuotraukos

traukia link egzistencinių svarstymų. Žinau, kad tai tas pats, kas murkdytis klampijame smėlyje – kuo daugiau muistaisi, tuo mažiau šansų išlikti. Neatsilaikau. Aš „klimpstu“ visą likusį ekspedicijos laiką. Atsipalaiduoti padeda vakarai prie laužo, tautinės dainos, pokalbiai apie namus, anekdotai ir visa kita, kas leidžia pailsėti ne tik kūnui po sunkių dienos darbų, bet ir protui, visą laiką įtemptai ieškojusiam atsakymų.

Dažnai nueidavau miegoti anksčiau už kitus, nes poilsio reikšmė man ypač didelė. Taip darbuodamasis apie 6000 kilometrų nuo Lietuvos ištis pajutau dalį istorijos. Įspūdį labai sustiprino sovietiniai reliktai, kurių Chakasijoje daugiau, nei tikėjausi. Aptriskę plakatai, šaukiantys tarybinę liaudį dirbuotis iš širdies, kuria sovietinių laikų atmosferą – tai vargu ar galėtum dabar pajusti Lietuvoje. Tėvų pasakojimuose ne kartą minėti gazuoto vandens aparatai ir giros statinės ir dabar ten stovi ir yra naudojami. Sunku patikėti, kad dar esama vietų, kur laikas, regis, sustojo ir aplinka nekinta dešimtmečius.

Prieš mane sėdi gyvenimo išsunktas, vargo perkreiptas senukas – tremtinys Eduardas Zagolskis. Godžiai gaudėme kiekvieną jo prisiminimų žodį suprasdami, kad tai tikriausiai vienintelis kartas, kai klausomės tremtinio pasakojimo vietoje, kur viskas ir vyko. Ilgesio kupinos akys išduoda, kad Eduardas seniai bendravo su tautiečiais. Nenuostabu, nes, pasak jo, lietuvių paskutinį kartą matė prieš 20 metų, ir tai, beje, taip pat buvo ekspedicija. Atėjo laikas atsivieškinti. Senukas, laikydamasis mano rankos, išėjo į lauką. Kuo aiškiau leidome suprasti, kad mums laikas eiti, tuo labiau ją spaudė.

Buvo sunku senąjį tremtinį palikti – mes turbūt esame paskutiniai lietuviai, kuriuos jis mato. Buvome palydėti su ašaromis akyse ir bejėgiškais atsiveikinimo mostais.

Sibiro taiga ir stepės... Dvi savaitės, tūkstančiai kilometrų. Viskas prabėgo kaip akimirka, o keisčiausia, kad mano galvoje visa tai iki šiol – kaip daugybė dėlionės detalių, bet kaip sumestų į krūvą. Reikia laiko, kol jos suguls į savo vietas. Vertingiausias dalys – į širdį, kitos – į atmintį, o ne tokios reikšmingos, kaip nereikalinga našta, išbluks iš atminties to net nepastebėjus. Būtent dėl to, mielas skaitytojau, šis pasakojimas toks fragmentiškas, primena tekstą, sudėtą iš skirtingų laikraščių skiaučiu, ir galbūt šiek tiek erzina dėl minties šuolių ir nukrypimų. Tai ne rašymo stilius, tai – neišblėsę įspūdžiai ir bandymas iš jų atrinkti įdomiausius.

Dabar, pasibaigus ekspedicijai, atlieku savo misiją – mokyklose, universitetuose, įkalinimo įstaigose ir kitose suinteresuotose organizacijose pristatau projektą, pasakoju jo metu patirtus įspūdžius. Aktoriui didžiausias atlygis – audringi plojimai, o man – iš susidomėjimo spindinčios jaunų žmonių akys. Šią veiklą drįstu vadinti aktyviuoju pilietiškumu, nes tai – realūs poelgiai, tiesiogiai veikiančios klausytoja, asmenybė, pilietis. Tikiuosi, jog šis pasakojimas taip paveiks ir jus, nes vien tai, kad jį skaitote, jau yra didžiulis šios pilietinės iniciatyvos – projekto „Misija Sibiras“ – pasiekimas.

P. S. Jeigu tau, skaitytojau, priimtinesnė eiliuota forma, kitame KARIŪNO žurnalo numeryje, skiltyje MŪSŲ KŪRYBA, rasi kelis mano Sibire sukurtus eilėraščius, kurie ekspromtu atsirado popieriaus lape kaip užfiksuota akimirkos emocija.

Atgal į Lietuvą!

Tinkamas laikas ir tinkama vieta, drąsūs ir ryžtingi veiksmai lėmė, kad prieš 90 metų mūsų Klaipėda tapo Lietuva.

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS

Klaipėdos krašto istorija tokia ypatinga, kad, norėdamas papasakoti apie 1923 metų sukilimą, nežinau, nuo ko pradėti...

Ar nuo Konrado I Mazoviečio, kuris 1226 metais pakvietė kryžiuočius, kad tie kovotų su prūsais, ir taip lyg padovanojo jiems prūsų žemes. Ar nuo tada, kai „Livonijos ordinas kartu su Kuršo vyskupu 1252 m. užgrobė seną kuršių, žemaičių bei lietuvių gyvenvietę Klaipėdą su siauru pajūrio ruožu dešiniajame Nemuno krante. Tais metais vietoj buvusios medinės pilaitės Klaipėdos jie pastatė stiprią pilį ir pavadino Memeliu; ji buvo atramos taškas agresijai į Žemaitiją. Popiežius Inocentas IV 1253 m. rašė, kad Livonijos ordino pilis statoma ką tik užgroboje lietuvių žemėje su didžiausiu vargu, kad ją reikia budriai saugoti nuo pagonių lietuvių.“¹

Ką paminėti?

Knygnešystę, kai priešinant rusifikacijai iš Mažosios Lietuvos smarkiai rizikuojant kontrabandos būdu per sieną buvo gabenamas lietuviškas žodis. Ar 1918 m. lapkričio 28 d., kai žlugo Vokietijos imperija, ir jau lapkričio 30 d. buvo priimtas **Tilžės aktas**, kuriame reikalaujama Mažąją Lietuvą prijungti prie Lietuvos. Gal Versalio sutartį? Ar kaip lietuviai kovojo su bolševikais, lenkais ir bermontininkais, kaip prarado Vilnių ir kaip Klaipėdos kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos ir perduotas administruoti Prancūzijai, kuri skyrė Klaipėdos krašto vyriausiąjį komisarą ir dislokavo kariuomenės dalinius.

Ir kiek giliai kapstyti?

Nusprendžiau apsiriboti tik kariniu aspektu, neanalizuodamas strateginės aplinkos, kitų šalių interesų, Mažosios Lietuvos ir Amerikos lietuvių veiksmų.

Pacituosiu dokumentą – *Ypatingo paskyrimo rinktinei. Įsakymas Nr. 1*, pažymėtą grifais „*Visai slaptai*“ ir „*Asmeniškai į rankas*“, kuriame taip nurodyta data: „1923 m. Sausio „...“ d. „...“ val. „...“ min.“ T. y. be datos, be valandos ir minučių.

„I./ Ypatingo paskyrimo rinktinė susideda:

1. Karo Mokykla karininkų 10, kariūnų 150, kulkosvydžių 7.

2. Karo Milicijos Mokykla karininkų 5, kareivių 130, kulkosvydžių 4.

3. 5 pėst. pulkas karininkų 1, kareivių 70, kulkosvydžių 2, telefon. aparatų 4, kabelio 6 klm.

4. Šauliai:

Vilkaviškio būrys karininkų 1, šaulių 80.

Kaišiadorių būrys šaulių 125.

Panevėžio būrys šaulių 250. Karininkų 1.

Viso šaulių: karininkų 2, šaulių 455.

5. 1 kaval. pulko karininkų 3, kareivių 60, arklių 63.

6. Elektrotechnikos bataliono kareivių 15, komutatorių 1, telefono aparatų 5, kabelio 40 klm.

7. Auto-bataliono kareivių-šoferių 5, automobilių: 1, motociklų 4, motociklų 4.

8. 8 pėst. pulko karininkų 11, kareivių 150, telefono aparatų 8, kabelio 8 klm., kulkosvydžių 8.

9. Aviacijos karininkų 1.

10. Generalinio Štabo karininkų 7.

11. Amerikos bendrovės automobilių: sunkių 1, lengvų 1.

Viso: karininkų 40, kareivių 584, šaulių 455, arklių 63, kulkosvydžių 21, komutatorių 1, telefono aparatų 17, kabelio 54 klm., automobilių 3 ir motociklų 4.

2/. Vykdymui duotos manimi asmeniniai užduoties šias esamas jėgas skiriu į tris grupes sekančiu būdu;²

Toliau įsakyme detaliam aprašomos trys grupės:

„I grupė: Klaipėdos, vadas Majoras Išlinskas, slapyvardė Aukštuolis, 4 kuopos kariūnai buvo paskirti 100 į pirmą kuopą ir 50 į antrą, ir raitelių būrys. Viso: karininkų 16, kareivių 389, šaulių 125.

II grupė: Pagėgių, vadas kapitonas Kalmatavičius, slapyvardė Bajoras, 3 kuopos ir raitelių būrys. Viso: karininkų 13, kareivių 180, kulkosvydžių 8, šaulių 250.

III grupė: Šilutės-Heydekrug, vadas majoras Jakštas, slapyvardė Kalvaitis. Viso: karininkų 3, kareivių 20, šaulių 80.“

Tęsinys 32 puslapyje

¹ Petronėlė Žostautaitė, *Klaipėdos kraštas 1923–1939*, Vilnius: Mokslas, 1992, p. 10.

² Ypatingo paskyrimo rinktinei. Įsakymas Nr. 1. LCVA. F. 924. Ap. 3, b. 422, l. 23.

Klaipėdos krašto savanorių armijos vadovybė.

Pirmoje eilėje iš kairės: 1-ojo pulko vadas Mikas Bajoras (Mykolas Kalmatavičius), armijos vado pavaduotojas Fricas (Antanas Goncerauskas), armijos vadas Jonas Budrys (Jonas Polovinskas), štabo viršininkas Oksas (Juozas Tomkus); antroje eilėje iš kairės: adjutantas Juozapaitis (Juozas Šarauškas), rikiuotės adjutantas Endrikeitis (Andrius Pridotkas), ypatingasis adjutantas Zacitis. 1923 m. sausis. LCVA. P-2634

Reikėtų pasakyti, kad vienas iš trijų karininkų buvo aviatorius, ir mes visi gerai jį žinom dėl to, ką jis padarė vėliau, 1933 m. Tai ltn. S. Darius. Jo vardas įsakyme nėra minimas, bet aš nesulaukiau ir jį paminėjau. Toliau įsakyme pateikiama štabo sudėtis, nurodomos pareigos, pavardės ir slapyvardžiai, medicininis aprūpinimas, paskirstymas į grupes ir „instrukcijos“. Viena iš jų mane ypač žavi: „Šį įsakymą perskaičius ir sutvarkius savo grupes sunaikinti sudėginant ne vėliau 9 sausio 17 val.“³

Žavi dėl to, kad aš lyg ir neturėčiau to skaityti, bet skaitau. Įsakymą tik „4 egz.“ Ir sprendžiant iš to, jog ant jo yra grupių vadų parašai, kad gavo, nesunaikintas liko rinktinės štabo egzempliorius. Įsakymą pasirašė rinktinės vadas Jonas Budrys ir jo štabo viršininkas Oksas (tikrosios pavardės – Polovinskas ir Tomkus). Tai irgi įdomus faktas, nes, atrodo, Budrys pats formavo savo vienetą, taigi taip ir turėjo atrodyti. O jei rimčiau, tai niekaip atrodyti negali, nes viskas taip slapta, jog viso to tiesiog nėra.

Istoriją norėčiau tęsti aprašydamas tik II grupės veiklą, nes jos vado, kapitono Bajoro, sprendimai ir grupės veiksmai turėjo lemiamą įtaką įvykių baigčiai.

1923 m. sausio 7 d. kapitonas Kalmatavičius (Bajoras) buvo iškviestas į Generalinį štabą. Ten jam buvo pasiūlyta dalyvauti „Klaipėdos atvadavime“, o sutikus – pavesta „sudaryti antrą kaunamąją grupę“.

Toliau iš atskaitos jo paties žodžiais:

„Sausio 8 dieną. Išrinkus geriausius savanorius - 8 karininkus iš 8 pulko ir 4 karininkus iš Šaulių, taip pat geriausių puskarininkių reikalingą skaičių, sudariau iš 3 kuopų 2-rą kovos grupę skaičiuje 300 su viršum žmonių. Visi kariai persirengėm civiliais rūbais. Visų karininkų pavardės buvo pakeistos panašiomis į Klaipėdos gyventojų pavardes. Visą dieną ir naktį ėjo organizacinis darbas ir aiškinimas padėties, tikslo, užduoties ir veiksmų.“⁴

Sausio 9 d. kelionė traukiniu iki Požerūnų, ten priskiriamas, irgi civiliniais drabužiais aprengtų, husarų būrys. Sausio 10 d. kairiau nuo Lauksargių pereita per sieną į Klaipėdos kraštą. Lauksargiai ir Pagėgiai užimti be pasipriešinimo.

„Sausio 12 dieną. Gavęs per telefoną sukilėlių armijos štabo viršininko įsakymą žodžiu išsiųsti vieną kuopą pagalbon, I-os grupės vado žinion, sudariau dvi kuopas siuntimui. Nes mačiau vietinių gyventojų nerimastį, kad taip ilgai neužima Klaipėdos. Norėjau pagreitinti tą užėmimą, todėl palikęs savo pavaduotoją Pagėgiuose vykau su dviem kuopom link Klaipėdos. Pirmą kuopą vyko autobusais, o trečią traukiniu. Pagėgiuos gi buvo palikta antra kuopa ir nuolatos papildoma naujai atvykstančiais savanoriais. Man atvykus į Šilutę II-os grupės štabe susitikau su sukilėlių direktorijos Prezidentu Simonaičiu, kuris man perdavė štabo įsakymą, kad į Klaipėdą gali vykti tik viena kuopa, o man ir trečiai kuopai grįžti į Pagėgius. Tuomet pirmą kuopą autobusais pasiunčiau link Klaipėdos plentu pirmos grupės vado žinion, o pats su trečia kuopa grįžau į Pagėgius. Naktis praėjo ramiai.

„Sausio 13 dieną. Penktą valandą ryto gavau pranešimą, kad I-oji kuopa nakčia nepastebėta mūsų patrulių pravažiavo prieš pusėn ir netikėtai buvo priversta susikauti su juo, todėl ji atsitraukė su nedideliais nuostoliai Neuhofo rajone. Vienas sunkus automobilis buvo paimtas priešų ir vienas savanoris sunkiai sužeistas. Kuopos vadas sutrenktas, todėl kuopą įsakiau perduoti karininkui Šepečiui ir skubiai susirišti su I-ma grupe, o buv. kuopos vadui ir sužeistiesiems grįžti į Pagėgius. Per šį visą laiką į Pagėgius nuolatos plaukė savanorių būriai ir tokiu būdu mano grupė vis didėjo. Buvau su vizitu pas Francūzų komisarą Pagėgių apskrityje p. Walterį. Pasikalbėjus su juo man paaiškėjo, kad francūzai nori kuo ilgiausiai užtęsti Klaipėdos atidavimą, kad jis kaip elzasiotis prijaučia lietuvių tautai, bet privačiai jis manęs, kad Antantė nedovanos lietuvių smurto, nes tai yra jų įžeidimas. Taip pat buvo vietos gyventojams ir man aišku, kad francūzai sąmoningai per derybas vilkina laiką su Klaipėdos atidavimu, kad suradus išeitį savo kebliai padėčiai ir kad privertus koku nors būdu lietuvius atsižadėti Klaipėdos. Tik dėka geležinei drausmei savanoriai viešai nereiškė savo nepasitenkinimo dėl sukilėlių štabo svyravimo.

„Sausio 14 dieną. Susirišau telefonu su sukilėlių armijos štabu. Kalbėjau su karininku Juozaičiu. Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad visas Klaipėdos kraštas yra mūsų rankose ir kad visi jo gyventojai aiškiai pritaria mum. Tik Klaipėdos miestas randasi prieš rankose ir francūzai taip gudriai veda derybas, kad tik nutęsti laiką, todėl jis man perdavė Sukil. Štabo įsakymą žodžiu, kad aš paimčiau dar vieną kuopą ir pats vykčiau I-os grupės pagalbon. Bet norėdamas savo jėgas sustiprinti aš sudariau dvi kuopas skaičiuje apie 200 žmonių ir apie 17 valandą traukiniu išvykau Klaipėdos link. Savo vietoje Pagėgiuose palikau buv. I-os kuopos vadą, o vietos įgulai apie 100 žmonių sukilėlių. Atvykus man į Šilutę užklausiau sukilėlių štabo nurodymų, bet jų negavau. III-os grupės štabe surinkęs žinias apie įsitvirtinimus prie Klaipėdos su ešelonu vykome toliau link Klaipėdos. Nors išorinės sąlygos buvo labai bjaurios, šaltas ir drėgnas oras, menki drabužiai ir silpnas valgis, visgi sukilėlių ūpas buvo nepaprastai pakeltas. Visų važiavusių mintys buvo nukreiptos Klaipėdos link. Gelžkelis keliose vietose buvo sugadintas, todėl važiavimas buvo labai lėtas ir atsargus. Ir tai važiuoti galėjome tik iki stoties Priekulė.

„Sausio 15 dieną. Į Priekulę atvykom trečią valandą ryto, toliau gelžkelis buvo sugadintas ir reikalavo daug remonto, todėl buvo nuspręsta tęsti žygį pėstiems. Sudarius visapusišką žygio apsaugą tęsėm žygį plentu Šilutė-Klaipėda. Tokia bjauri naktis retai kada tepasitaiko: bausis vėjas, pusnys šlapiu sniegu, šaltis, blogas kelias, nuolatos užneštomis sniego vietomis. Aiškiai neži-

³ Ten pat, l. 26.

⁴ Klaipėdos krašto sukilėlių II-ros grupės organizavimas ir veikimas 1923 m. sausio m. LCVA. F. 523. Ap. 1, b 10, l. 34–41.

Broliai Šauliai!

Pasauliniam karui besibaigiant, Ruso naguose buvusioji Didžioji Lietuva savo sūnų pastangomis išsivadavo iš vergovės jungo. Dėlto jūs dabar esate laisvi ir laimingi. Tuo pačiu metu ir mes būtume galėję išvieni su jumis stoti ginkluoton kovon ir išsivaduoti, bet, nelaimė, mes tuomet paklausėme kilnių pažadų ir tikėjomės likti laisvi per Aukštosios Santarvės malonę. Mažoji Lietuva buvo atskirta nuo Vokietijos ir mums buvo žadėta, kad Lietuvos Respublikai sustvarkius ir mums bus leista prie senosios savo močutės prisiglausti. Todėl mes tuomet nesigriebėme ginklo ir kantriai kentėjome svetimšalių viešpatavimą mūsų krašte, tikėdami, kad šitai mūsų vergovė ateis greitas galas.

Apsivylėme! Tuo tarpu, kai Didžioji Lietuva, nors buvo rusų, bermontininkų bei lenkų atvejų-atvejais puldinėjama ir draskoma, apsigynė ir išlaikė savo nepriklausomybę, o pagalias ir ekonominiu žvilgsniu gerokai sustiprėjo, mes, Mažosios Lietuvos gyventojai, palikome vergai ir įpuolėme į neapsakomą skurdą. Mūsų krašto gyvenimas paliko visai nepakenčiamas, kadangi mes privaryti ligi galutinio bankroto.

To negana. Dabar Lietuvos Respublika galutinai susitvarkė ir viso pasaulio pripažinta. Laikas būtų ir mums prie Lietuvos glaustis, kaip tai anuomet Santarvė žadėjusi buvo, bet mums apie tai draudžiama net užsiminti. Svetimšaliai pradėjo negirdėtai mus spausti, neleisdžia mums laisvai susirinkti, draudžia mums lietuviškus atsišaukimus bei lapelius plauti, pagalias ima drausti net prabilti lietuviškai. Buvo tokių atsitikimų, kad mus katėjiman dėjo vien dėlto, kad valdžios įstaigose prabilome lietuviškai, ir tas viskas dėjosi ne gilioje senovėje, bet šiais 1923 metais.

Tokiai padėčiai susidarius, trūko ir mūsų kantrybė.

Mes griežtėmės ginklo, ryždamiesi sau liuosybę išsikovoti arba mirti.

Broliai! Jus žinote, kad mūsų mažai yra, kad mes esame nepasiruošę ir nepatyrę kovotojai, dėlto mes šiandien šaukiame Jūsų pagelbos. Mes tikimės, kad vardan mūsų motinos Lietuvos labo jūs ateisite, sustiprinsite silpnas mūsų eiles ir padėsite mums iš nepakenčiamos vergovės išsivaduoti.

Visi, kurie teiksitės mums pagelbėti, kreipkitės į Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą Šilutėje arba Mažosios Lietuvos Savanorių štabą ten — pat.

Vyr. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas.

Šilokarčiama (Šilutė).
1923 m. sausio mėn. 7 d.

Vyriausiojo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto atsišaukimas į šaulius.
1923 m. sausio 7 d. LCVA. F. 383, ap. 7, b. 378, l. 319

noma padėtis ir užduotis, o tarpe žygiuojančių jaunuolių daugumoje nemačiusių nei mūšio, nei karo lauko, nei sunkių žygių darė labai liūdną įspūdį į mus karininkus tokia padėtis. Viltis buvo tik dideliame visų pasiryžime arba žūti, arba laimėti. Sudarant II-rą grupę Panevėžy ir renkant savanorius į kuopas, vykstančias prie Klaipėdos, Pagėgiuose nuo visų šaulių buvo paimtas pasižadėjimas žodžiu, kad be kalbų pildys visus įsakymus savo viršininkų, o neišpildęs tokio įsakymo bus vietoje sušaudytas be teismo. Bet nereikėjo ir to pasižadėjimo, nes visų drausmingumas ir klusnumas stebino prityrusius kovose karius.

Šį jaunuolių elgesį aš galiu tik išaiškinti nepaprasta tėvynės meile ir pilnu pasiaukavimu tautos gerovei. Apie 6 valandą pasiekėme stotį Karlsberg. Karlsberge iš sukilėlių štabo atėjo karininkas, kuris pranešė, kad dvaras Althof mūsiškių paimtas su nuostoliais iš abiejų pusių. Bet priemiestis Klaipėdos/Schmelz paimti nepasisėkė, nes I-os grupės, vieną kuopos vadą užmušus, kuopa atsitraukė, o priešas smarkiai įsistiprinęs šiame priemiesty laikosi ir negalima jo išjudinti. Kur randasi mūsų kitos dalys ir ką dabar veikia priešas, aiškių žinių suteikti man negalėjo, tik bendrai pasakė, kad mes greičiau eitume I-ai grupei pagalbon. Tuojau buvo pasiūsti žvalgai Klaipėdos link. Tuo tarpu viesulas nurimo, oras išsiblaivė ir išėjus iš Karlsbergo tuojaus pasimatė Klaipėdos miestas. Priėjus folvarką Kl. Gotzhofen pasigirdo sustiprintas priešų šaudymas iš kulkosvaidžių ir šautuvų. Prisiartinus prie Neuhofer radome I grupės atsitraukusių kuopą. Iš pasikalbėjimo su tos kuopos karininkais man paaiškėjo: kad sunkiausia padėtis yra kairiam sparne, rajone Schmeltz, kad Althofas užimtas, kad

priešas labai įsistiprinęs Schmeltz grasina mūsų kairiam sparnui. Gavęs šias žinias priėjau išvados, kad reikia greičiau veikti kryptimi, kur yra didesnis pavojus. Todėl nusprendžiau su savo grupe pulti Schmeltz ir žūtbut išvyti iš ten priešų. Išsivysčius mums kovos tvarkon ir pradėjus slinkti grandinėj pirmyn sutikom smarkią priešų ugnį iš kulkosvaidžių ir šautuvų. Atidengėm ir mes lengvųjų kulkosvaidžių ugnį /sunkiųjų kulkosvaidžių visai neturėjom/. Bet labiausiai spaudimą darėme ne ugnimi, o judesiu ir puolant visu savo grupės frontu perbėgimais vis pirmyn, už nekuro laiko mes pajutome priešų traukimąsi. Tuoj buvo pasiekti priešų įsitvirtinimo apkasai, kur radome pamestus guminius plosčius, neiššaudytus šovinius ir kitas smulkias reikmenis, kurios man parodė, kad priešas traukiasi paskubom ir kad toks momentas geriausias siekti savo tikslo, todėl visą laiką einant traukiančiosi priešų sprandais mes užėmėm priemiestį Schmeltz ir dvarą Rumpischen. Prie Rumpischen suradau savo pirmą kuopą, kuri buvo užėmus barą dešiniau Rumpischen ir stovėjo vietoje. Aš įsakiau jai pereiti mano žinion ir veikti antros grupės sąstate. Tuo laiku nuo I-os grupės vado atėjo karininkas, kuris perdavė man tos grupės vado įsakymą: išvijus priešų iš Schmeltz surinkti visą antrą grupę vienon vieton ir žygiuoti į Althofą.

Kadangi aš faktinai nebuvo prijungtas pirmos grupės vado žinion, o veikia savistoviai ir kadangi tokį įsakymą paskaičiau netikslingu ir kenksmingu Klaipėdos paėmimui, todėl šiam karininkui aš pranešiau, kad I-os grupės vado įsakymo nepildysiu, o pulsiau savo atsakomybe Klaipėdą, nes tik dabar randu geriausių momentą imti Klaipėdą, kada priešas traukiasi. Ir prašiau apie tai pranešti Sukilėlių štabui. Antpuolį tęsiau ir apie 10 val. man pavesata grupė įėjo į miestą. Susiduriant su miesto vietiniais gyventojais radome labai daug palankumo kaip iš darbininkų vokiečių, taip ir iš visų vietinių lietuvių. Bet slenkant miesto gatvėmis priešas pradėjo smarkiausiai apšaudymą. Šūvio eilę zvimbiančių kulipkų atsimušimas į namų sienas, šaudymas iš kažki kurių langų ir nuo stogų labai klaidino mūsų padėtį ir neleido greit orientuotis, kur tiksliai randasi priešas. O tuo tarpu pustrėčio šimto žmonių pakliuvę į miesto gatves greit išsisklaidė ir silpnino mūsų jėgas. Padėtis kaskart darėsi vis sunkesnė. Pagaliau paaiškėjo, kad svarbiausios

Sukilėlių ryšių komanda Rimkuose prieš užimant Klaipėdą. 1923 m. LCVA. P-6633

Dr. Algirdas V. KANAUKA

Vakarų kariuomenėse ir mūsų visuomenėje šiais laikais aktyviai vyksta polemika, kokie turėtų būti ne tik vadai, bet ir eiliniai kariai. Šia tema daug rašoma internete ir karinėje spaudoje. Pažymėtinos buvusio Europos Komisijos pirmininko Jacqueso Delorso, Austrijos gynybos analitiko prof. dr. Klausio Zapotoczky, buvusio JAV kariuomenės karinės kolegijos komendanto gen. mjr. Roberto Scaleso ir daugelio kitų mintys.

Vakarų gynybos ekspertai reikalauja didelių reformų, kurios teikiant aukščiausius laipsnius leistų atkreipti atrankos komisijų ir karinės vadovybės dėmesį į talentingiausius ir geriausiai gebančius strategiškai galvoti karininkus. Vyrauja prielaida, kad dabar į aukščiausius postus ir karinius laipsnius pretenduoja pernelyg avansuojami siauresnio požiūrio specialistai, kurie pasikeitus karybos sąlygoms ir aplinkai nebeatitiktų naujų reikalavimų, o pasižymintys platesnio masto intelektu paliekami „už borto“.

Praėjo laikai, kai tūkstantinės minios karių, vedamų ir motyvuojamų karininkų ir seržantų, pėsčių, raitų ir vykstančių šarvuotomis mašinomis, virš galvų sproginėjant šaudmenims ir skraidant lėktuvams, beatodairiškai puldavo priešą, stengdamosi jį sutriuškinti ir taip pasiekti pergalę. Borodino, Verduno, o kartais net Termopilų dvasia dar ir šiandien randa atgarsį karių sąmonėje. Anot karybos filosofo Carlo von Clausewitzo ir jo idėjų apaštalo, svarbiausias jų tikslas buvo kovos lauke sunaikinti priešą ginkluotąsias pajėgas. Clausewitzo, Sun Tsu, Moltkės, Fullerio ir kitų autoritetų šalininkai ir mokiniai, regis, buvo pamiršę, kad tie jų guru (dvasiniai ir intelektualiniai vadovai) taip pat teigė, jog svarbiausia – palaužti priešininko valią kovoti ir priversti jį priimti nugalėtojo taikos sąlygas ir agendą. Šių laikų karai, technologijos, ginklai ir jiems priešinga vadinamoji asimetrinė kovos taktika verčia persvarstyti

XXI amžiaus karinės erudicijos profilis

Aptarti, kokie gebėjimai ir tikslai dabar aktualūs ir kokių sričių profesionalų šiems siekiams įgyvendinti stokojama, ir yra šio straipsnio tikslas.

moderniosios karybos, kaip meno, mokslo ir amato, sampratą ir – dar svarbiau! – suvokti individo, pavienio žmogaus, vaidmenį šioje vis dar neišsivengiamoje žmonijos nedalioje – kare. Juk šios rūšies smurtas vis dar naudojamas, kai neužtenka gebėjimų ir noro taikiai spręsti tarpvalstybines problemas. Kadaisė buvo populiarus posakis: „Kovos lauke vienas – ne karys.“ Šiandien ir vienas karys gali disponuoti aukštos technologijos ginklais, kuriais įmanoma smogti priešui smarkiau negu kadaisė tai atlikdavo visas batalionas.

Kario profesija egzistuoja jau vien dėl to, kad karas laikomas neišsivengiamu (o ne „iš meilės“ karui), todėl reikia nuolat galvoti apie savo atsakomybę, metodus ir juos iš naujo įvertinti atliekant pareigą savo šaliai. Taip, daug senųjų karybos tradicijų išliko, bet daug kas ir pasikeitė tiek taktikoje, tiek strategijoje, tiek vertybių ir interesų balanse. Dar labiau pakito visuomenės lūkesčiai – samprata, ko reikėtų tikėtis iš karių. Ne visada jiems tenka kautis tik mirtinoje kovoje. Atvirksčiai – neretai kariai *de facto* atlieka ambasadorių, taikdaryų, pedagogų, žvalgybininkų, stichinių nelaimių padarinių likviduotojų pareigas. Be to, jie skiriami kariniais patarėjais ir net derybininkais, dalyvauja tarptautinėse konferencijose, politikų, įvairių agentūrų ir nevyriausybinių organizacijų pasitarimuose. Štai dėl ko jie turi mokėti bent keletą svetimų kalbų, turėti kultūros, geopolitikos ir ekonomikos žinių, specialiųjų diplomatinį gebėjimų. O tam jau reikia plataus talento.

Lietuva, kaip ir kitos Europos ir NATO valstybės, turi nuolatinę profesinę kariuomenę. Jos atsakomybės ir veiklos zonos yra daug didesnės, nei kad buvo XIX a. ir XX a. viduryje. Šias pajėgas sudaro kariai, tar-

naujantys ilgą laiką ir kopiantys liktinių karjeros laiptais, o nenuolatines (neprofesionaliąsias) atsargos savanorių ar rezervų karių pajėgas – civiliai, kurie tarnauti šaukiami trumpesniai laikui ar specialiai užduočiai įvykdyti. Tiek profesionaliosios (liktinės) karo tarnybos, tiek atsargos kariai tarnaudami privalo savo pareigas atlikti profesionaliai: kiekvienam skiriamas tam tikras veiklos baras, reikalaujama, kad jo elgesys ir įgūdžiai atitiktų nustatytus standartus ir vadovybės lūkesčius. Tai taikoma visiems: tiek naikintuvo pilotui padangėje, tiek narui, atliekančiam išminavimo užduotį, tiek eiliniam snaiperiui medžių priedangoje, tiek generolui vadovietėje, tiek seržantui, ugdančiam karių drausmę būryje. Profesionalai turi įkūnyti įgūdžius, kurių neprofesionalai neturi. Jie privalo priimti sprendimus pagal savo kompetenciją ir juos įgyvendinti naudodami turimas žinias ir patirtį, t. y. PROFESIONALIAI.

Lietuvos karys *de facto* yra savo šalies atstovas Europoje, galima sakyti, net diplomatas (LKA jau turi tam specialią karinės diplomatijos studijų programą), taigi jam bet kada gali tekti vykdyti daug platesnio masto užduotis negu anksčiau. Šios užduotys (*missions*) dažnai būna atliekamos už tėvynės ribų, pvz., ten, kur Lietuvos interesai sutampa su platesniais Europos Sąjungos ir NATO, kurių sudedamoji dalis mes esame ir norime tokie likti, interesais.

Karys šiandien neturėtų paprastai atsakyti diskutuoti kuria nors bendruomenei svarbia tema sakydamas: „Aš karys, o ne politikas, ne diplomatas, ne tarptautinių ryšių plėtotojas, ne mokytojas, ne gelbėtojas, ne tautos kūrėjas (*nation builder*) ir t. t.“ Čia vartojami žodžiai „karys“, kuris sinonimiškai tinka karininkui, puskarininkui, seržantui ir eiliniam kariui

įvardyti, nes jie visi turi būti pasirengę profesionaliai atlikti skirtas užduotis, netgi tas, kurios nepatinka. Taigi kario profesija egzistuoja organizacijos kontekste.

Norėčiau šiek tiek paliesti ir situacijas (pateikti pavyzdžius), į kurias gali netikėtai patekti bet kuris ginkluotųjų pajėgų narys, ir aplinkybes, kuriomis jis turės gerai atlikti savo pareigas:

a) kovos lauke ar tarptautinėje vadovietėje petys į petį su sąjungininkų kariais, kur pravers svetimų kalbų ir etninių kultūrų žinios, galbūt Balkanuose ar Azijoje, ar net Lietuvoje, jei prireiktų stabilizuoti katastrofinę padėtį;

b) krizių valdymo ar pabėgėlių antplūdžio atvejais, naudojant jėgą arba jos nenaudojant – kas taip pat labai svarbu: šios situacijos reikalauja didelės savitvarkos, griežtai laikytis elgesio taisyklių, nes netinkami veiksmai tam tikroje taktinėje situacijoje gali pakenkti aukštesnio lygio strateginiams siekiams, ir atvirkščiai;

c) dirbant kariniais patarėjais – mažinant įtampą tarp Vakarų pasaulio ir jo oponentų, ypač siekiant teritorinių sprendimų pagal laisvės, autonomijos ir nacionalinių valstybių laisvo apsisprendimo principus;

d) užtikrinant sklandų energijos tiekimą Europai, kad būtų išvengta monopolijų spaudimo, pasiūlos blokados ar sabotažo;

e) mažinant masinio naikinimo ginklų grėsmę: ribojant jų plėtrą, naudojimą ir padarinius;

f) organizuojant gynybą nuo asimetrinių ir kibernetinių antpuolių;

g) užtikrinant, kad kosmosas būtų naudojamas tik taikiems tikslams;

h) tobulinant Europoje karinių operacijų planavimą, atsižvelgiant į Baltijos kraštų saugumo poreikius ir greitojo oro, vandens ir antžeminio transporto priemonių galimybes;

i) standartizuojant Europos šalių aukštųjų technologijų ginkluotę, jos tyrimus, sistemas ir naudojimo metodus.

Tad kokių karių šiandien mums reikia? Dėl to net tenka peržiūrėti jų rengimo programas. Norime išugdyti lyderį visomis prasmėmis: tiek fizine, tiek intelektualine, tiek dvasine ir moraline, kuris būtų pasirengęs besąlygiškai ginti savo šalį ir teisinę valstybę. Todėl būtina tobulinti ne tik technologinių, bet ir humanitarinių, politikos, vadybos mokslų, lyderystės ir užsienio kalbų studijas, sutelkti dėmesį į patriotinio, dvasinio, moralinio potencialo, fizinės kultūros ugdymą, t. y. siekti aukštesnio lygio bendrojo, ne tik karinio, išsilavinimo, nors karinis rengimas ir toliau turi likti kario mokymo programų pagrindas. Dėl to kariuomenės vadovybė nustato skirtingų išsilavinimo lygmenų – taktinio, operatyvino ir strateginio – vadovavimo ir atsakomybės reikalavimus.

Pradėsiu nuo karininkų lavinimo programų, kurios įgyvendinamos karinėse akademijose, nes yra didelės apimties ir trunka net ketverius metus. Čia būsimasis karininkas susipažįsta su vadų ir pavaldinių santykių sistemomis, jų tradicijomis, etiketo papročiais, turi progą išbandyti save vadovaudamas didesnėms karių grupėms. Studijuodamas akademijoje jis

užmezga daugybę pažinčių, randa draugų tarp kolegų ir atvykusiųjų iš kitų valstybių stažuotis, su kuriais galbūt kada nors vėliau susitiks tarnaudamas.

Lietuvos ir kai kurių kitų šalių karo akademijose ir mokyklose pirmiausia siekiama parengti vadą, kuris gebėtų tinkamai vadovauti pagrindiniams kariniams vienetai – būriui, lėktuvo įgulai ar artilerijos baterijai. Tačiau nereikia kariūnų lavinimo tikslo apriboti būrio vado rengimu. Jie turi neprasti pagrindinius ne tik taktinio, bet ir operatyvinio ir strateginio lygmens vadovavimo principus. Vakarietiškos karo akademijose į klausimą „Ką jūs rengiant?“ dažnai atsakoma: „Mes rengiam ateities generolus!“

Akademijoje kariūnas pradeda ugdyti savo profesines savybes, principingą charakterį. Ten jis/ji priverčiami veikti daugelyje karinių situacijų, kurios gali susidaryti ne tik kovos lauke, bet ir pratybose, mokymuose, kur juos veikia greitas veiksmų tempas, pavojai, nuovargis, informacijos stoka, baimė, įvairūs nepritekliai ir „karo

migla“, o sprendimai turi būti operatyvūs, kad būtų efektyvūs. (Čia glūdi esminis skirtumas tarp verslo vadybininkų, dėl kurių klaidų sumažėja įmonės pelnas, ir karinių vadų, dėl kurių netinkamų sprendimų prarandama ir žmonių gyvybių, atsakomybės.) Tai atvejai, kai nėra laiko diskusijoms ar išsamiai analizei, kai lyderis verčiamas spręsti greitai, intuityviai ar net instinktyviai, kai reikia pastebėti, susiorientuoti, apsispręsti ir veikti. Tokie sprendimai gali būti ir ne patys geriausi, bet priimti laiku, todėl jie labiau priimtini negu geriausi, bet priimti per vėlai.

Karo akademijose ir aukštesniuose vadų ir štabų karininkų kursuose būsimieji lyderiai pripranta prie tradicinio vadų ir pavaldinių bendravimo stiliaus, kuris remiasi autoritetu ir subordinacija, atsakomybės ir atskaitomybės „proporcijomis“ įvairiose kariuomenės struktūrose ir įvairiais lygmenimis. Šiose institucijose studentai jaučia sąmoningai sukeltą įtampą (*stress*). Prie jos būsimiems karininkams reikia priprasti dirbant panašioje į kovos

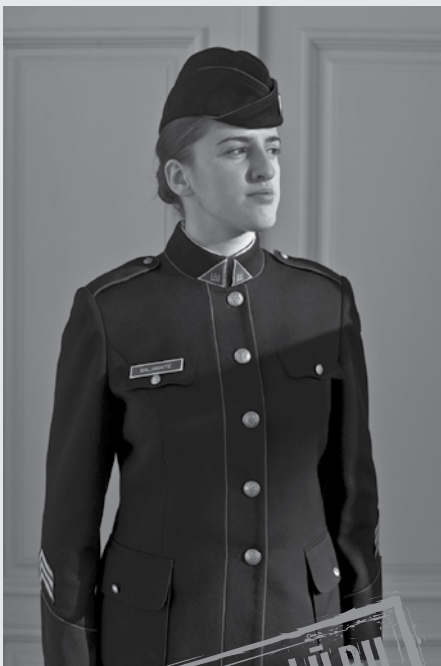
lauką aplinkoje, kur tai yra neišvengiama.

Dar šis tas apie stresą. Reikia pripažinti, kad imituoti karo stresą akademijoje ar pratybų lauke neįmanoma, nes trūksta tikro mirties pavojaus, kartais dar vadina *pucker factor*, kuris gali paralyžiuoti karį fiziškai ir psichologiškai, ypač tą, kuris niekad nepatyrė panašaus spaudimo ir yra neužgrūdintas, apskritai neįpratęs išverti streso. Įvairios pratybos rengiamos patyrusių instruktorių, kad sukurtų kovos lauke patiriamo streso sąlygas (nors nevisiškai, bet panašiai), kas leidžia kariūnams pratintis į jį reaguoti intuityviai ir instinktyviai. Sakoma, kad karys mūšyje bus dėkingas už sunkumus, patirtus mokymuose.

Žinoma, tokia filosofija sulaukia idealistų pacifistų, kurie nesupranta, kas yra karas ir kodėl reikia jam ruoštis, kritikos, todėl jiems tai būtina kantriai paaiškinti. Tačiau ir to šiandien neužtenka. Karyba dabar taip greitai kinta, kad karo akademijose neįmanoma išmokyti visko, ko gali prireikti karo tarnyboje. Kaip minėjau, karininko vaidmuo „išsiplėtė“ nuo tradicinių

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. **Elmyra BALJANAITĖ**

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

➤ Jūsų credo

Nėra to blogo, kuris neišeitų į gėrą!

➤ Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?

Galbūt Ji to ir nežino – Mama

➤ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mūšį /karinę operaciją norėtumėte pamatyti?

Žalgirio mūšį

➤ Pats skaniausias pyragėlis vaikystėje buvo

Visi mamytės kepti pyragėliai! Kiekvieną kartą juos valgydama pasijuntu lyg būčiau grįžusi į vaikystę

➤ Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?

Kelias geriausias draugas

➤ Man principingumas – tai

Yra kelios jo rūšys. Bukas principingumas – kai pasakai žmogui, jog jis neteisus, o jis vis tiek savaip daro, nes negali peržengti per savąjį „ego“, nors ir supranta, kad blogai elgiasi.

Ir pagrįstas principingumas, kai kas nors sako, kad man nepavyks to padaryti, o aš žinau, jog pavyks, tik tam reikia laiko, ir to žingsnis po žingsnio siekiu ir padarau

➤ Trys mėgstamiausios knygos

Milan Kundera „Nepakeliama būties lengvabė“, Colleen McCullough „Erškėčių paukščiai“ ir Antoine de Saint-Exupery „Mažasis Princas“

➤ Jeigu nebūtumėte tapusi kariūne

Gal būčiau istorikė ar tapytoja

➤ Ko niekada nesutiktumėte padaryti?

Pirmiausia – peržengti žmoniškumo ribų. Bet gyveni ir nežinai, kas tavęs laukia, į kurią „barakadų“ pusę likimas gali nublokšti...

➤ Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“

Kai pasako, kad moters vieta kariuomenėje – tik štabe. Visiška nesąmonė!

➤ Norisi, kad gėris visada nugalėtų blogį

Priklauso nuo to, ką mes laikome blogiu

➤ Šventė, kurios labiausiai laukiate

Savaitgalis namuose

➤ Kai buvau vaikas

Buvau labai išdykusi, didelė „mušeika“ ir mėgdavau žaisti tuo metu populiarią žaidimą „Čiupa čiups“

➤ Paskutinė mintis prieš miegą

Ech, mielai dar panaktinėčiau...

➤ „Pasulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios“. Ar tikrai?

Vienareikšmiškai – ne! Kartais užtenka stiprios kovos dvasios, kad būtų pasiektas tikslas, o kardas būna tik priedas, padedantis stipriai, karingai asmenybei jį įgyvendinti

➤ Rytas už vakarą gudresnis, nes...

Ne visada. Man geriausias idėjos kyla vakarais arba ilgai „naktinėjant“, o rytas ir diena yra produktyvūs fiziškai, mąstymą pajungti kartais būna sunkoka

➤ Užgaida, kurią sau leisite per žiemos atostogas

Ilgai, bent porą dienų, drybsoti lovoje ir rytais laukti, kol mažasis broliukas trečią kartą bandys mane išversti iš patalo. Tada jį įsitempsiu į lovą ir kutensiu, kutensiu, kutensiu...

➤ Kai ko nors nežinai

Yra puiki proga tuo pasidomėti ir praplėsti savo akiratį

➤ Filmą, kurį norėtumėte pažiūrėti dar kartą

Jų yra keli: Philipo Kaufmano „The Unbearable Lightness of Being“, Vytauto Žalakevičiaus

pareigų – vadovavimo karo lauke (XIX a. ir XX a. viduryje) – iki labai atsakingų reikalų, kuriuos anksčiau tvarkė tik politikai ir diplomatai, pvz., per derybas Balkanuose, Vidurio Rytuose, Afganistane ir t. t., kur reikėjo visapusiško išsilavinimo – ne tik kovos taktikos, bet ir politikos, psichologijos, svetimų kalbų, etikos, kultūros ir kitų humanitarinių sričių žinių. Tada pasidarė labai aišku, kad karjeros karininkai, siekiantys aukštesnio laipsnio, turėtų plėsti savo erudiciją ne tik aukštesniųjų vadų ir štabų karininkų mokyimo institucijose, bet ir civiliniuose universitetuose, taip pat ir užsienio, dar dažniau negu bet kada anksčiau ir net laisvu nuo tarnybos laiku.

JAV generolas Scenasas rekomenduoja aukščiausiajai kariuomenių vadovybei skiriant karininkus į aukštesnius postus ir keliant laipsnius kreipti daugiau dėmesio jų gebėjimus naudotis turima erudicija, kuri padeda jiems viską vertinti žvelgiant ne tik per *karišką prizmę*, bet ir plačiau – strategiškai. Todėl visiems karininkams būtina nuolat savarankiš-

kai arba neakivaizdinių studijų metu tobulintis ir įgyti atitinkamą išsilavinimą. Ypač daug dėmesio naudinga skirti bendravimo su žmonėmis psichologijai, nes demokratiname pasaulyje visų lygių vadams reikia ne tik mokėti duoti tinkamus įsakymus, bet ir gebėti įtikinti pavaldinius, vykdytojus, sąjungininkus, o kartais net priešus, jog jų nurodymai ir argumentai yra tikslingi ir teisėti, kad kultų natūralus noras jiems pritarti ir juos vykdyti ne iš baimės, bet iš pagarbos, kuri remiasi pasitikėjimu vado profesionalumu.

Taigi galima teigti, kad aspirantams, siekiantiems sėkmingos karjeros, neužteks baigti prestižinę karo akademiją, mokėti gerai šaudyti ir net fechtuotis, šauniai paraduoti ir pagarbą atiduoti, o po darbo dienos šokti su maloniomis panelėmis, elegantiškai vakarieniauti, žaisti kortomis, biliardą, gal net polą, jodinėti. Puikūs šia prasme buvo praėję šimtmečiai, aprašomi romanuose, rodomi filmuose, apdainuojami operetėse. Nors tie laikai nebegrįš, atrodo, kad dabar vėl gali tekti siekti naujų

įgūdžių ir tam skirti savo laisvalaikį, JEIGU NORIME, KAD GELEŽINIO VILKO BALSAS BŪTŲ GIRDIMAS PASAULYJE.

„Niekas nenorėjo mirti“, Sauliaus Šaltenio „Riešutų duona“

➔ **Dabarties asmenybė, kuria žavėtės**
Mano bokso treneris Zinovijus Gricko. Tokio lankstaus ir tokią stiprią sportininko dvasią išlaikiusio žmogaus dar nemačiau!!! Reikia sugebėti užsikelti sau kojas ant sprando... Pagarba Jam

➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?**
Aš mėgstu dažnai, daug ir garsiai juoktis, o ypač besijuokdama ir kitus iš juoko priversti apšverkti. Tai puiki nuginclavimo priemonė

➔ **Viskas, ko noriu iš savo kolegų**
Kad sugebėtų į kiekvieną situaciją pažvelgti ne iš vieno kampo ir įsivaizduoti save kito „kailyje“. Kartais tai padeda pamatyti žmogaus gerąsias savybes, tada ir situacija tampa aiškesnė, ir bendrauti pasidaro lengviau

➔ **Jums sporto dievas yra**
Nežinau, kol kas tokio neturiu. Bet, gerai pagalvojus, jeigu aktorius Sylvesterio Stalone's sukurtas herojus Rocky Balboa tikrai egzistuotių gyvenime, spėju, kad tai būtų jis

➔ **Gyvenimas yra gražus**
Nes kiekviena diena atneša kažką naujo. Tiesa, jis nėra be trūkumų, netrūksta įvairių kasdienių nesąmonių, kurios įsuka į rutiną. Net tada, kai viskas pabosta, jis vis tiek gražus, nes pradedi suprasti, kiek nedaug tau, žmogau, reikia, kad būtum laimingas – tiesiog džiaugtis jūros ošimu, grožėtis snaige, mėgautis geriausio draugo apkabinimu...

➔ **Neįsivaizduoju dienos be**
Anksčiau būčiau pasakiusi – be miego. Bet kai sugebu kartais per dvi paras vos kelias valandas numigti, spėju – be svajonių ir vilties, jog kada nors jos išsipildys...

➔ **Viską, ką gali pamatyti**
Yra Mariaus Jovaišos fotografijų albume „Neregėta Lietuva“

➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?**
Baseino ir masažuotojo. Pirtį turime, o po jos ir baseinu paplaukiot gerai būtų. Nereiktų gal į Lazdynų baseiną tada važinėti? O masažuotojas reikalingas sportininkams. Spėju, tuomet šis specialistas būtų vienas iš dažniausiai lankomų Akademijoje, nes rengiantis varžyboms masažas tiesiog būtinas gerai organizmo būklei palaikyti. Juk tik sveikame kūne – sveika siela!

➔ **Daugelis galvoja, kad aš**
„Bičas“, nes domiuosi vyrišku sportu. O iš tikrųjų, kas mane gerai pažįsta, žino, kad esu labai švelni ir moteriška (vyriškio žodžiai) :)

➔ **Geroje virtuvėje visada turi būti**
Mėšos. Kai jos pavalgau, galiu kalnus nuversti

➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis**
„Prerogatyva“, nes gyvenime daugybė išimčių

➔ **Didžiausias laisvalaikio pomėgis**
Šiuo metu – miegas. Kai esu pailsėjusi ir nenoriu miego – keliauti (įvairia forma: pradedant pėsčiųjų žygiais ir baigiant skraidymu)

➔ **Kokių darbų nemėgstate daryti namuose?**

Plauti indų. Tiesiog nekenčiu šio darbo

➔ **Iš kokių pamokų mokykloje dažniausiai bėgdavote**

Nebėgdavau, tik kažkaip į nemėgstamas vis vėluodavau

➔ **Kada supratote, kad norite tapti karininkė?**

9-oje klasėje

➔ **Trys patarimai pirmakursiui**

Pirmasis – džiaukis kiekviena diena, o pirma-

me kurse ypač, nes būtent tada galima paįstyti, kad kuopa – vieninga komanda. Vėliau viskas keičiasi. Antrasis – mokykis iš vyresniųjų kariūnų klaidų. Trečiasis – nepamiršk, jog padalinys vertinamas pagal silpniausią, ir jeigu matai, kad jam gali padėti – nedvejok. Kai pačiam bus sunku, ne kas kitas, o tas kažkada buvęs „silpniausias“ tau išties pagalbos ranką

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti**

Kaišiadorys ir jų apylinkės

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje**
Mano kambarys, nes jo langai yra tiesiai priešais vėliavas. Atsiguli ir matai, kaip jos plevėsuoja

➔ **Pirmoji mintis pabudus ryte**

Dar bent penkis minutes...

➔ **Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną**
Besišypsantis, pasitikintis ir pasirengęs padėti

➔ **Kas trukdo kariūnams laikytis savo Garbės kodekso?**

Tokiems dalykams reikia užaugti, pribręsti. Turime sukurti savo Garbės kodeksą. Galbūt tada jo nuostatų, pavyks laikytis? Bet tai – atsakingas ir didelis darbas

➔ **Akademijoje Jus labiausiai džiugino (-a)**
Tarnyba savaitgaliais, ypač sekmadieniais, kai sėdi ir lauki, kad grįžtantieji tau atneštų lauktuvių. Labai mėgstu lauktuves, ypač saldžias

➔ **Įvaizduokite, kad Jūs Karo akademijos viršininkė**

Dėčiau visas pastangas, kad būtų įrengtas baseinas

Prof. habil. dr. Antanas MAKŠTUTIS

Šiuolaikinės bibliotekos veiklos tendencijos

Šiuolaikinės informacijos sklaidos problema ta, kad globalizacijos procesai taip sparčiai plėtojasi, jog žmogui darosi vis sunkiau susigaudyti jį supančioje aplinkoje, suvokti, kaip keisti gyvenimą ir veiklą, įgyvendinti numatytus tikslus valstybės ir visuomenės lygiu Lietuvoje, Europos Sąjungoje (ES) ir pasaulio bendrijoje XXI a. globalizacijos sąlygomis. Šie procesai pasaulio bendrijoje keičia valstybių politinę, ekonominę ir socialinę aplinką, kurios veiksniai daro įtaką intelekto ugdymo ir jo panaudojimo galimybėms, todėl informacijos plėtros tendencijos žmogaus gyvenime tampa ypač svarbios.

Šiuolaikinės informacijos sklaidos problemai spręsti reikia vis daugiau nacionalinių išteklių, tačiau yra jie griežtai apibrėžti žmonių, gamtos, materialinių ir finansinių išteklių tarpusavio santykiu, kad racionaliai galėtume naudotis esamais šiuolaikinės informacijos duomenų bankais Lietuvoje ir užsienyje mūsų visuomenės gerovei kelti.

Šiomis sąlygomis išryškėja bibliotekų reikšmė, nes keičiasi jų ateities vizija ir misija, įgyvendinami tikslai – pateikti žmogui susistemintus informacijos duomenų bankus, kurių šiuolaikinės sistemos sudarytų optimalias sąlygas ugdyti individo intelektą ir naudoti jį organizacijos, kurioje jo veikla priklauso nuo kompetencijos darbo vietoje ir jos pokyčių nuolat kintančioje aplinkoje, labai.

Reikia įvertinti globalizacijos procesų privalumus ir trūkumus, nes nuo jų priklauso realūs žmonių darbo organizacijos rezultatai.

Teigiami rezultatai – tai galimybė organizacijose plėtoti personalo intelekto ugdymo procesą, kuo geriau jį panaudoti darbo vietose, nes tai sudaro palankias sąlygas šių organizacijų veiklos plėtrai.

Neigiami rezultatai – gamtos išteklių mažėjimas, lėtėjanti žmonių priaugio sparta pasaulio bendrijoje, finansinių

išteklių investavimo organizacijoms tobulinti sunkumai.

Šios sąlygos lemia ir šiuolaikinės bibliotekos vartotojų poreikius, nustato jos fondų struktūrą, keičia veiklos modelį ir jos bendruomenės, išteklių, vartotojų reikmių patenkinimo ir jų pasitenkinimo bendraisiais darbo rezultatais sampratą.

Šiuolaikinės bibliotekos veiklos tendencijas lemia:

- vadybos modelis;
- bendruomenės vienovė;
- fondų pokyčiai;
- išteklių racionalus naudojimas;
- vartotojų reikmės.

Šiuo atveju tikslinga paanalizuoti Generalo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos (LKA) bibliotekos veiklos tendencijas, padiskutuoti apie jos dabartį ir ateitį krašto apsaugos sistemoje (KAS).

Šiuolaikinės bibliotekos veiklos modelis (sudarytas autoriaus) pateikiamas 1 pav. Jame ir tekste vartojamos šios sąvokos: *bendruomenė* – žmonės, susiję su LKA biblioteka KAS; *fondai* – LKA bibliotekos fondų struktūra; *ištekliai* – LKA bibliotekos turimi ištekliai; *vartotojai* – LKA bibliotekos skaitytojai, paslaugų vartotojai; *poreikių pa-*

tenkinimas – LKA bibliotekos bendruomenės kiekvieno nario poreikių patenkinimo kokybė, paslaugų kiekis; *pasitenkinimas veikla* – LKA bibliotekos bendruomenės kiekvieno nario pasitenkinimas vidaus ir išorine aplinka; LKA bibliotekos darbo *rezultatai*; LKA bibliotekos naujos veiklos tendencijos, plėtros *poreikiai*.

LKA bibliotekos bendruomenę sudaro: jos personalas, LKA administracija, karinio rengimo ir universitetinių studijų specialistai (darbuotojai), kariūnai, magistrantai, kursų klausytojai, kiti jos veiklos dalyviai (*KAS, šalies universitetų, kolegijų, kitų įstaigų, organizacijų, visuomenės ir pasaulio bendrijos atstovai*). Taip apibūdinamas šiuolaikinės bibliotekos bendruomenės modelis, kuris realiai funkcionuoja kaip LKA biblioteka.

LKA bibliotekos skaitytojų sklaida įvairi, nes prieiga prie fondų sudaro galimybę Lietuvos ir užsienio vartotojams atverti šaltinius, juos skaityti, kopijuoti reikalingą medžiagą neinformavus autorių apie jos naudojimo mastą ir šrautus.

LKA bibliotekos privalumas – tai, kad fondais naudojasi visos KAS specialistai, šalies mokslo ir studijų, verslo organizaci-

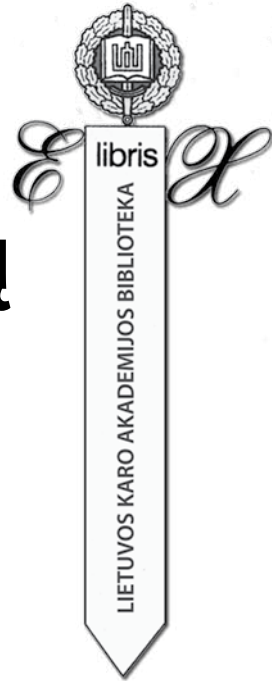

1 pav. Šiuolaikinės bibliotekos veiklos modelis

Danguolė GIMŽIŪNAITĖ

LKA bibliotekos skaitytojai ir jų skaitymo poreikių analizė

Biblioteka – tai vieta, kur susirinkusi bendruomenė gali prasmingai praleisti laiką, mokytis, sutikti bendraminčių ir net spręsti savo problemas.

Bibliotekos šiandien – ne tik vieta, kur žmogus gali ateiti knygos paskaityti ar laikraščio pavartyti, bet ir aktyvaus bendruomenės gyvenimo centrai. Lietuvos socialinė ir ekonominė raida iškėlė bibliotekoms nemažai naujų uždavinių, susijusių su žinių visuomenės, bibliotekų paslaugų plėtra, jų kokybės gerinimu, skaitymo skatinimu, gyventojų kompiuterinio raštingumo ugdymu.

Bibliotekininkus džiugina Prezidentės Dalios Grybauskaitės požiūris į bibliotekas. Šalies vadovės teigimu, šiuolaikinė biblioteka nebėra tik knygų saugykla ir skaitykla. Pasak Prezidentės, dabartinėje bibliotekoje daug atradimų, svarbu, kad ji puikiai išnaudoja savo galimybes ir aktyviai dalyvauja bendruomenės gyvenime. Knygos, kompiuteriai, internetas bibliotekose daugeliui tapo langu į pasaulį, o informacija pasidarė prieinama kiekvienam.

Diegiant informacines technologijas, teikiant naujas paslaugas vartotojams kinta bibliotekininko vaidmuo. Jo darbas tampa sudėtingesnis ir reikšmingesnis, todėl labai svarbios bibliotekininko žinios, profesionalumas ir kompetencija.

Nuo 2011 m. Karo akademijos mokslininkų straipsniai dedami į Publikacijų duomenų bazę, o knygas galima užsisakyti internetu. Labai gaila, kad užsakymas internetu dar neįsibėgėjo, nes sugedo aparatas. Artimiausiu metu ši paslauga vėl bus teikiama.

Karo akademijos biblioteka – didžiausia

šia krašto apsaugos sistemoje. Jos fonduose saugoma daugiau kaip 204 600 leidinių. Bibliotekoje skaito 1 711 skaitytojų, jiems per metus išduodama apie 32 000 įvairių leidinių, per dieną – iki 100 egzempliorių.

Bibliotekos skaitytojai – Akademijos kariūnai, čia tarnaujantys kariai, jos ir Krašto apsaugos ministerijos darbuotojai, jaunesniųjų štabo karininkų, tarptautinių antro lygio anglų kalbos kursų užsienio šalių klausytojams, tarptautinių oro pajėgų štabo karininkų, bazinio, 2-o ir 3-io lygio anglų kalbos kursų klausytojai, magistrantūros studijų studentai, taip pat ne KAS darbuotojai (pastarųjų nedaug – apie 10 skaitytojų per mėnesį). Kasdien bibliotekoje apsilanko apie 50 skaitytojų. Yra ir tokių, kurie per dieną užėina po kelis kartus. Patys aktyviausi skaitytojai – kariūnai. Norėtusi, kad ir karininkai dažniau lankytųsi mūsų bibliotekoje.

Akademijos bibliotekos elektroninis katalogas (ALEPH-500) – akademinių bibliotekų informacinė sistema – pradėtas kurti 2000 metais. Bibliotekoje yra 2 abonementai: mokomosios ir grožinės literatūros. Bibliotekininkai išduoda skaitytojams knygas, konsultuoja, padeda rasti reikalingą leidinį kataloge, susigaudyti Karo akademijos prenumeruojamose užsienio duomenų bazėse – EBSCO *Publishing* (nuo 2005 metų) – viso teksto mokslinių straipsnių duomenų bazių pakete – ir *Oxford Reference Online* duomenų bazėje

(nuo 2006 metų). Ji jungia bendro pobūdžio žinytus ir enciklopedijas, citatų ir kalbų žodynus, socialinių, humanitarinių, gamtos ir tikslųjų mokslų informacijos leidinius. Prie EBSCO paieškos sistemos buvo prisijungta 15 192, prie visateksčių straipsnių – 1 386 kartus, prie apžvalgų-santraukų – 1 965, prie *Oxford Reference* paieškos – 5 840, prie visateksčių bazės straipsnių – 1 123 kartus, prie apžvalgų-santraukų – 860 kartų.

Bibliotekininkas taip pat suteikia galimybę ieškoti informacijos Nacionaliniame bibliografijos duomenų banke, supažindina su Lietuvos bibliotekų katalogais, Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių bazės archyvu.

Dažnai skaitytojai ateina į biblioteką tuo pat metu turėdami keletą poreikių: norėdami gauti konkrečią knygą ar literatūros tam tikra tema, kartu siekdami patenkinti ne taip griežtai apbrėžtus informacijos poreikius, pavyzdžiui, ieškodami įdomios knygos savaitgaliui ar atostogoms maloniai praleisti. Pastarasis informacijos poreikis dažniausiai patenkinamas atliekant peržiūrą kompiuteryje arba skaitant tai, kas yra lentynose. Abu šie būdai vienodai mėgstami mūsų skaitytojų.

2012 metais tarpbibliotekinio abonemento paslaugomis naudojosi 70 vartotojų. Skaitymo įpročių analizei atlikti buvo pasirinkti 100 lankytojų: 50 kariūnų, 25 kariai ir 25 civiliai. Duomenys surinkti

analizuojant skaitytojų formuliarius. Aptariant skaitomą literatūrą norėjosi išskirti jos pagrindines grupes, tačiau tai padaryti buvo sunku, nes domimasi visų mokslo sričių leidiniais. Populiariaja psichologinio ir filosofinio pobūdžio knygos (3,2 %). Skaitoma ir religinė literatūra (0,2 %) – Biblija ir Naujasis Testamentas. Didėjanti socialinių mokslų reikšmė lemia ir augančius Akademijos bibliotekos vartotojų poreikius. Labai aktuali literatūra ekonomikos, politologijos, tarptautinių santykių ir lyderystės klausimais (24,9 %). Ypač skaitomos Jūratės Novagrockienės, Gedimino Vitkaus knygos.

Didžiausias karybos literatūros poreikis (31,9 %). Populiariausi leidiniai – Vytenio Statkaus „Lietuvos ginkluotosios pajėgos 1918–1940 m.“, Valdo Rakučio „Karo meno istorija“, „Lietuvos metinė strateginė apžvalga“.

Gamtos mokslais irgi domimasi. Čia reikėtų išskirti fiziką ir matematiką (0,6

ir 0,4 %). Istorijos skyriaus knygas skaito 1,2 % skaitytojų. Susidomėjimo sulaukia knygos apie žymias asmenybes – lyderius: partizanų vadą Joną Žemaitį, Aleksandrą Makedonietį, Karlą Mannerheimą. Yra skaitytojų, besidominančių senomis ir retomis knygomis, tarpukario Lietuvos žurnalais. Technikos skyrius traukia 3,1 %, vadība – 21,3 % skaitytojų. Labai skaitomos Eduardo Jančiausko, Antano Makšučio, Stasio Stoškaus, Gary Desslerio knygos.

8 skyrių sudaro grožinės literatūros kūriniai, kalbos mokslo ir literatūros kritikos veikalai. Grožinė literatūra skaitomiausia (3,3 %). Ypač mėgstamos E. M. Remarko knygos, D. Irvingo „Našlė vieneriems metams“, „Pasaulis pagal Garpą“, „Sidro namų taisyklės“, Sandros Brown „Užgavėnės“, „Aklavietė“, H. Wassmo trilogija „Tora“. Iš lietuvių autorių galima išskirti tik keletą: tai Jurgos Ivanauskaitės, Juozo Erlicko kūryba. Dabar populiariausios knygos – Kristinos Sabaliauskaitės

„Silva Rerum“ ir Algimanto Čekuolio „6 progos numirti“.

Anglų kalbos vadovėliais naudojami 5,7, prancūzų – 3,9 % skaitytojų. Anglų kalbos dėstytojai iš pradžių savo vardu paima vadovėlius, o po to juos išdalina šios kalbos besimokantiems (paimta apie 200 knygų).

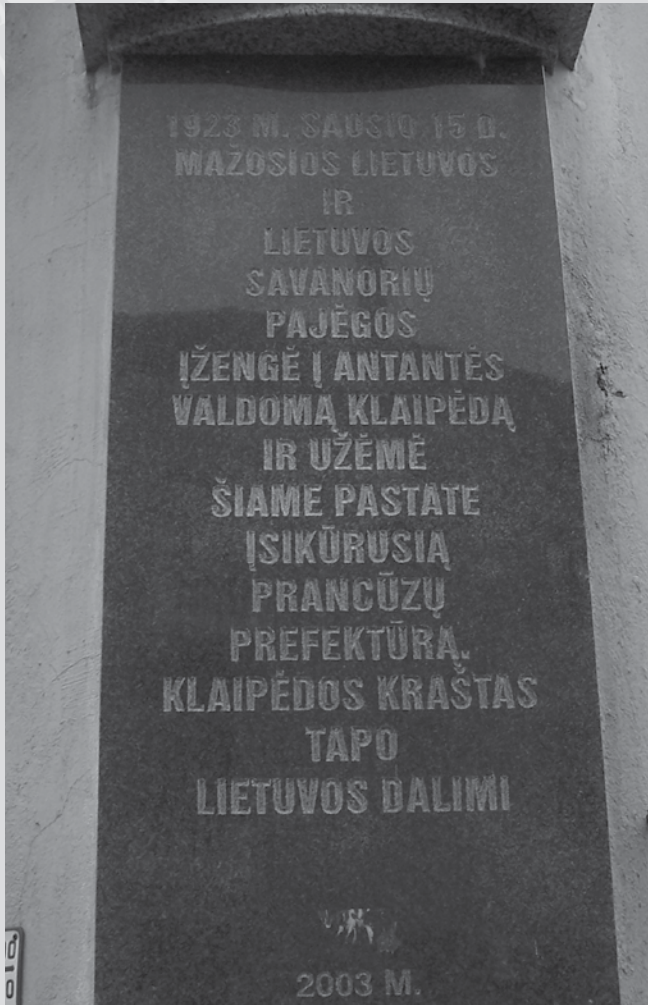
Bibliotekos darbuotojai taip pat skiria daug laiko leidinių fondo komplektavimui, siekia pagal turimas lėšas sudaryti optimalų, atitinkantį Karo akademijos bendruomenės ir krašto apsaugos sistemos poreikius, knygų ir dokumentų fondą. Fondas komplektuojamas atsižvelgiant į kariūnų mokymo programas. Skaitytojai naudojami visomis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, jų kokybe dažniausiai būna patenkinti. Skaitytojų poreikiai patenkinami 80 %. Lankytojai norėtų, kad Akademijos bibliotekoje būtų skaitytuvas, o ant darbo stalų – daugiau kompiuterių, šeštadieniais išėinančių laikraščių.

← Pradžia 31 puslapyje

priešo jėgos susitelkė Prefektūroj. Tuojaus visiems kuopų vadams įsčiau apsupti Prefektūros namą. Bet prie to namo priėjimas buvo labai sunkus, nes priešas turėjo patogius apšaudymus visų gatvių, prie to namo prieinančių. Puolant prefektūrą buvo už-

mušta keletas sukilėlių, todėl veikti reikėjo sustiprintai ir skubiai, kad nenuplytų mūsų moralės jėgos. Greitai suradau karininką Šepetį, kuris buvo surinkęs vienon vieton apie būrį sukilėlių. Jam įsčiau su tuo būriu surasti mažiau apšaudomą vietą prislinkti prie Prefektūros namo ir greičiausiu laiku granatomis išmušti iš to namo ten esantį priešą. Neužilgo karininkui Šepečiui pasisekė prisiartinti prie namo ir mesti keletą granatų, tuo pat laiku iš kitos pusės buvo pastatyti ant namų stogų lengvi kulkosvaidžiai, kurie

AKADEMIJOS PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

kpt. **Vilius ZAGURSKIS** – Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“

LIETUVOS KARIUOMENĖS
DIENOS PROGA

mjr. **Eugenijus KARPAS** – Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“

št. srž. **Šarūnas BELIŪNAS** – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro padėka

PASAULIO STUDENTŲ
SVARSCIŲ KILNOJIMO
ČEMPIONATE ITALIJOJE
UŽĖMĖ ANTRĄSIAS VIETAS

krn. **Elmyra BALJANAITĖ** –
Akademijos viršininko padėka

krn. **Andrius KUBILIUS** –
Akademijos viršininko padėka

SUTEIKTI LAIPSNIAI

Spalio 18 d.

mjr. **Igoriui MAKSIMOVIČIUI** –
pulkininko leitenanto

Lapkričio 15 d.

kpt. **Mindaugui STACKEVIČIUI**
– majoro

Lapkričio 19 d.

vyr. ltn. **Dariui NARIJAUSKUI** –
kapitono

Lapkričio 21 d.

vyr. ltn. **Vaidui PACEVIČIUI** –
kapitono

atidengė ugnį į prefektūros langus. Po sustiprintos kulkosvaidžių ir granatų ugnies prieš ugnis buvo nuslopinta ir veikiai pasirodė iš prefektūros lango balta vėliava. Šis drąsus žygis karininkui Šepečiui /leitenantui Burokevičiui/ ir keliems sukilėliams kainavo gyvybes, bet per jų aukas įėjom į Prefektūrą apie 13.30 val. Įėjus į Prefektūrą radome ten virš 80 francūzų kareivių, keletą karininkų ir patį Komisarą Petisne. Tuojaus įsakiau visiems nusiginkluoti ir ginklus paėmus savo žinion žmones suvedžiau į vieną vietą po sukilėlių apsauga. Užėjus į kambarį, kur buvo komisaras Petisne, jis stovėjo labai prislėgtame ūpe. Bet man mandagiai pradėjus kalbėti, kad mes su francūzais muštis nenorime, bet mes norim sutvarkyti tiktai lietuvių valdžią Klaipėdos krašte, jis tuoj įsidrąsino, atsisėdo ir užklausė, kas aš per vienas. Trumpai atsakius Bajoras pareikalavo dokumentų, į ką trumpai prisiėjo atsakyti parodžius revolverį vietoj dokumentų. Jis tuoj pat nusiramino ir pradėjo klausiti, ar aš pažįstu sukilėlių vadą Budrį, su kuriuo jis notomis vedė derybas. Paprašė manęs, ar negalėčiau aš atvežti p. Budrį tęsti derybas. Aš sutikau, bet iš pradžios pareikalavau, kad būt sustabdytas francūzų veikimas prieš sukilėlius kareivinėse, ir perspėjau, kad mažiausias judesys iš kareivinių francūzų privers mus iššaudyti visus karininkus ir kareivius, esamus mūsų žinioj prefektūroj. Komisaras Petisne įsakė kareivinių įgulai susilaikyti nuo ginkluoto veikimo. Išstačius prie belaisvių išsiuntus patrulius į miesto svarbesnius punktus, palikus savo pavaduotoją nuvykau į Sukilėlių štabą atvežti p. Budrį. Greit su p. Budriu grįžome į prefektūrą, kur ir prasidėjo abipusės derybos. Užėmus Prefektūrą radome ištisus kambarius prikrautus šovinių, granatų, duonos, šokolado ir t.t., matomai jie buvo pasiryžę ilgai laikytis šiame name. Mūsų laimei, jie išsilaikė neilgai. Nes neužilgo į Klaipėdos uostą atplaukė lenkų karo laivas „Komendant Pilsudski“. Priplaukus laiveliui prie kranto su francūzų pulkininku, kurį sutiko lenkų konsulas ir pasakė, kad jau per vėlu, nes miestas užimtas. Kaip o

derybų vaisius visiems belaisviams buvo gražinti ginklai pavakary, tas žingsnis sudarė mums labai daug nerimo. Nes sukilėliai po ištisos dienos žygio ir mūšio, be valgio ir poilsio buvo labai nusilpę kaip fiziniai, taip ir moraliai. Bet ir čia viršum ant visko ėmė pasiryžimas ir geležinė drausmė, todėl prisiėjo sustiprintai išstatyti apsaugą visame mieste ir sekti kiekvieną priešą judesį. Tolimesnėse derybose buvo išskirta francūzams neutrali zona, kur neturėjom teisės mes kištis, iš kur negalėjo išeiti ginkluoti francūzai. Naktis praėjo ramiai išoriniai, bet su dideliu vargu ir nerimu dėl neaiškios ateities sukilėliams.

Sausio 16 dieną. Nuo Sukilėlių vado gavau įsakymą visas ginkluotas jėgas Klaipėdoj perimti savo žinion ir iš esamų I ir II grupių sudaryti I savanorių pulką, priskiriant prie jo ir raitelių eskadroną. Tuo būdu II-ra grupė įėjo į sąstatą I-mo Klaipėdos savanorių pulko.⁵

Pulkas buvo formuojamas sunkiai, nes visko trūko. Buvo tik žmonių ir šautuvų, ir jų ne visiems užteko. Per kelias dienas vien tik iš vietos gyventojų buvo suformuotos trys kuopos. Padėtis vis dar buvo įtempta, laukiama prancūzų ir britų karo laivų, ateitis neaiški, mieste nuolat patruliuojama. Tą pačią dieną, kai į Klaipėdą atplaukė lenkų garlaivis „Komendant Pilsudski“, Karo mokyklos kariai išėjo iš pulko ir kariūnai išvyko Kaunan, kur jiems reikėjo kruopščiai rengtis kitiems karams.

⁵ Klaipėdos krašto sukilėlių II-ros grupės organizavimas ir veikimas 1923 m. sausio m. LCVA. F. 523. Ap. 1, b. 10, l. 34–41.

AKADEMIJOS PULSAS | BŪSIMI RENGINIAI | SVEIKINAME

Vasario 21–24 d. Vilniuje vyks kasmetė knygų mugė. Akademija rengiasi joje pristatyti prof. dr. Valdo Rakučio ir doc. dr. Jono Vaičenonio knygą „Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono istorija“ ir dr. Gintauto Sургailio knygą „Pirmasis pėstininkų Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino pulkas“.

Be kitų LKA leidinių, knygų mugėje bus pristatyti neseniai išleisti Akademijos tęstiniai mokslo leidiniai „Lietuvos metinė strateginė apžvalga 2011–2012 m.“ ir „Karo archyvas. XXVII tomas“, mokslo žurnalas anglų kalba *Journal of Security and Sustainability Issues*.

Kovo 15 d. Akademijoje organizuojamas žygio ir dainos konkursas partizanų generolo Jono Žemaičio 104-osioms gimimo metinėms paminėti.

Akademijos Politikos mokslų katedra ir Strateginių tyrimų centras gruodžio 6 d. pristatė naują, jubiliejinį – jau dešimtą kartą išleistą – leidinį „Lietuvos metinė strateginė apžvalga 2011–2012“, kuriame nagrinėjamos Lietuvos, Europos ir viso pasaulio saugumo politikos aktualijos ir problemos.

Plačiau apie leidinį kitame „Kariūno“ numeryje

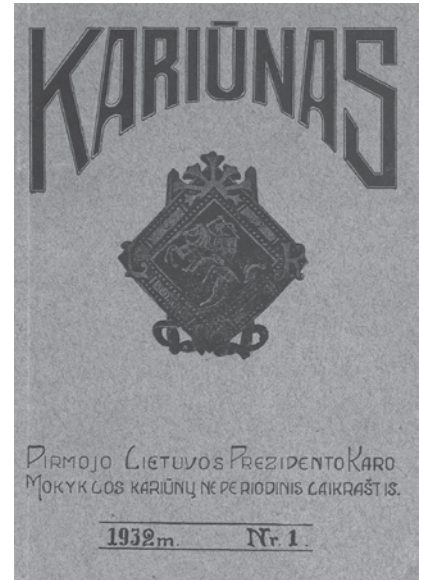
Tarpukario „Kariūno“ skaitmeninė versija

Nuo 2013 m. sausio Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos interneto svetainėje www.lka.lt bus galima rasti skaitmeninę tarpukariu Kaune leisto Karo mokyklos periodinio leidinio „Kariūnas“ versiją. Pirmasis žurnalo numeris pasirodė 1932 m. spalio 25 d. 1940 m. prasidėjus sovietinei okupacijai, nutrūko žurnalo leidyba. Iš viso išėjo 45 jo numeriai.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka maloniai leido Karo akademijai nekomerciniais švietimo ir mokslinių tyrimų tikslais naudoti interneto svetainėje www.epaveldas.lt esan-

čius skaitmeninius žurnalo „Kariūnas“ numerius ir skelbti juos savo svetainėje www.lka.lt. Skaitmeniniai žurnalo „Kariūnas“ numeriai saugomi Virtualioje elektroninio paveldo sistemoje ir prieinami per interneto svetainę www.epaveldas.lt. 2013 m. leidinį bus galima skaityti LKA svetainėje, skyrelyje „Apie mus: žurnalas „Kariūnas““.

Tai puiki Martyno Mažvydo bibliotekos dovana visai Akademijos bendruomenei ir ypač tiems, kurie domisi Lietuvos kariuomenės istorija, atlieka mokslinius tarpukario Karo mokyklos raidos tyrimus.

NAUJA KARIŪNŲ TARYBA

Pirmoje eilėje sėdi (iš kairės į dešinę) kariūnai: **Jonas ŽUKAS**, **Jonas AVERKA** (KT pirmininko pavaduotojas), **Vytėnis MILIUŠAS** (KT pirmininkas), **Mindaugas NASUTAVIČIUS**, **Mantas BLĖDA**; antroje eilėje stovi kariūnai: **Aurimas MORKŪNAS**, **Martynas ŽUKOVAS**, **Aurimas LIDEIKA**, **Tautvydas JAŠKŪNAS**, **Marius DZENCEVIČIUS**, **Ignas STANKUS**, **Rokas ČEPONONIS**, **Rapolas JURGELIS**, **Arnas NAUJOKAS**

Orientavimasis – ne tik kelio namo paieška

Sveiki! Kariūnai turbūt mane pažįsta, nes susiduriame Akademijoje, o visiems kitiems prisistatysiu – esu Virdžinijos karo instituto kadetas, šiuo metu studijuojantis LKA. Viena iš daugelio mano karinio rengimo užduočių Lietuvoje – tobulinti orientavimosi įgūdžius. To ir mokiausi įvairiose varžybose. Jose ne tik išmokau gerai orientuotis miške, bet ir sužinojau dar daugiau, todėl norėčiau pasidalyti savo žiniomis su jumis.

Visi sutikti kariai teigė, kad lyderystė – tai gebėjimas įkvėpti pasitikėjimo savo kariams. Šis apibrėžimas tinka ir daugumai sportininkų, politikų, verslininkų. Remdamasis imtynių patirtimi galiu pasakyti, kad geriausi imtynininkai dažniausiai būdavo komandų kapitonai. Jie gerai išmanė šią sporto šaką ir žinojo, kaip rodyti pavyzdį komandos nariams. Patirties įgiję kaupdami žinias, treniruodami kitus, drąsindami kolegas prieš varžybas, pasitikintys savo įgūdžiais, jie įkvėpdavo visą kolektyvą.

Kaip tai susiję su kario profesija? Vadas turi stiprinti savo karių pasitikėjimą. Net ir gerai pasirengusių karių gebėjimai nebus tinkamai panaudoti, jei jiems bus formaliai vadovaujama. Vado darbas neapsiriboja vien nurodymais, kaip patekti iš vieno taško į kitą. Jis turi padėti psichologiškai sudėtingose situacijose. Jei to negali, kaip jis vadovaus dar nepalankesnėmis aplinkybėmis? Prastas vadovavimas mažina pasitikėjimą vadu visais požiūriais – jis netenka statuso ir valdžios. Laimėjęs dvejas, bet pralaimėjęs šešiolika rungtynių, imtynininkas niekada negalėtų būti komandos kapitonas. Vadas turi įrodyti, kad visada gali atlikti užduotis, ypač paprastas, jei nori užsitarnauti būsimų vadų pagarbą.

Orientavimosi sportas – gana paprasta sporto šaka. Nubrėšk liniją nuo taško, kuriame esi, iki to, į kurį nori patekti, ir pirmyn. Tačiau šis paprastas planas gali tapti daug sudėtingesnis susiklosčius tam tikroms aplinkybėms. Pavyzdžiui, įsivaizduokite, kad esate svetimame mieste, kuriame vyksta susišaudymas, o jūs atsa-

kingas už būrį... Na, aš buvau svetimame miške, turėjau neįprastą žemėlapi, tikslintį laikmatį ir jaučiausi nesmagiai, kad mane lenkia vaikai, dalyvaujantys tokiose varžybose kiekvieną savaitę. Orientavimasis, ypač bėgant pagal laikmatį, primena žaidimą šachmatais – turi pasirinkti teisingą ėjimą, kad laimėtum, o čia ieškai reikiamo kelio tarp kalvų, pelkių ir takų. Didžiausias skirtumas tarp šių dviejų sporto šakų yra tai, kad žaisdamas šachmatais matai figūrų pozicijas, o jei susipainiojai žemėlapyje, judėdamas bet kuria kryptimi pasiklysi ir pateksi visai kitur. Šachmatų žaidimą primenančiose orientavimosi sporto varžybose reikalingas kritinis mąstymas, o jį gali smarkiai paveikti stresas.

Bėgant stresas daug didesnis nei gali atrodyti – kuo greičiau bėgi, tuo lėčiau galvoji; kuo lėčiau galvoji, tuo lengviau suklysti; kuo ilgiau ieškai išeities, tuo ilgiau užtrunki, kol pasieki finišą. Dėl to visada geriau pasirinkti lėtesnį tempą ir geriau susiplanuoti kelią iki kontrolės punkto. Daugiau pasitreniravus galima ir bėgti greičiau, ir atidžiai sekti žemėlapi. Kartą, matyt, nebuvau pasirengęs stresinei situacijai, sutrikau ir neberadau kelio. Štai kodėl patirtis bėgant tokiomis sąlygomis padės ateityje įveikti kur kas didesnius sunkumus nei tie, kuriems ruošėsi ar kuriuos įsivaizdavai.

Tik treniruodamasis gali atsikratyti neigiamų jaudulio padarinių. Treniruotės metu smegenys pripranta prie tam tikros situacijos, ir ji nebekelia įtampos. Ją kėlusį veiklą tampa įprasta – kaip vaikščiojimas, kalbėjimas, kvėpavimas. Varžybos – geriausia proga treniruotis, nes jų metu gali išbandyti savo jėgas išnaudodamas jas maksimaliai. Užuot ramiai klaidžiojęs po vietovę ieškodamas kelio, esi priverstas ieškoti geriausio maršruto iki tikslo ir instinktyviai pažinti kraštovaizdį, o tada pradedi ir daug geriau orientuotis žemėlapyje.

Varžybos vyko netoli Akademijos ir užtruko tik kelias popietės valandas. Kadangi šiam sportui reikia tik patogių drabužių ir batų, vienintelės išlaidos buvo

JAV Virdžinijos karo instituto kadetas

Benjaminas TRAVERSAS

nedidelis dalyvio mokestis ir skolintas kompasas. Varžybos vyksta kiekvieną savaitę ir puikiai dera prie mano tvarkaraščio – paskaitų, karinio rengimo pratybų, krašto tyrinėjimų ir laisvalaikio su naujaisiais draugais. Todėl orientavimosi treniruotės – patogi ir maloni veikla.

Orientavimasis yra bet kurio sausumos pajėgų kario dėmesio centre. Be to, tai puikus būdas lavinti kritinį mąstymą, išlaikyti gerą fizinę formą ir smagiai leisti laiką lauke. Ši sporto šaka labai patraukli. Visa pradedantiesiems reikalinga informacija skelbiama internete. Čia galima rasti net atitinkamų žaidimų, pavyzdžiui, *Catching Features* („Įspėjamieji ženklai“): jį žaidžiant paranku mokytis naudotis žemėlapiu ir kompasu tiesiog sėdint prie kompiuterio! Daugiau informacijos apie žemėlapius, žymėjimą ir strateginius problemų sprendimo būdus varžybų metu galima rasti interneto svetainėje www.orienteingusa.com. Varžybų datas ir vietos skelbiamos www.tengris.lt ir www.antradieniai.lt. Šiuose tinklalapiuose pradedantieji ras pagrindinę su orientavimosi sportu susijusią informaciją.

Jau nuo seno orientavimosi įgūdžiai lavinami ilguose, varginančiuose žygiuose, į kuriuos dažniausiai leidžiamasi su sunkiomis kuprinėmis, tačiau dabar tam yra greitesnių, lengvesnių ir smagesnių būdų. Taigi, orientavimasis – ne tik būdas rasti kelią namo.

Krn. Elmyra BALJANAITĖ

Iš rinkinio *Pirmas patepimas arba Pakeliui į žmonių pasaulį* (2006–2009 m.)

Aklos snaigės

*mano mintys
šaltos
baltos gulgės
aklos*

*pavasario snaigės
karčios
ant užšalusio ežero
draikės*

*jos plaukai lyg
žemės
spalvos išblukusios
snaigės*

*paskutinės pavasario
viltys
jau baigės snaigės
nuo gulgės*

*šokio ant ežero raitės
snaigės
aklo saulės
šerkšno*

*gulgės išskrido
šalta
pavasario saulė
liko skleidės*

*...
krito snaigės ir
snigo
aklos akys*

2009 03 22 Leitiškė

Pandoros skrynia

*Tviska vieną rytą saulėj nematyta.
Ji tokia šviesi – žėri auksu.
Ji tokia arti ir tokia toli...tyli...Tyli?*

*Nesuprantama ji man,
Nepasiekiamo ji tau!
Gal tai blogis, o gal gyvenimo tiesa?*

*Tai skrynia Pandoros... tviska.
Ji bloga, ji neša mirtį,
Kančią ir nevilį.*

*Neatverki, aš prašau,
Bet Tu kurčias mano balsui...
Ak, kodėl šiandien ir širdis tava akla?*

*Tavo akys jau nebylios,
Jos nemato tos dienos.
Jos tik mato skrynią aukso – prarastos tiesos.*

*O Pandora, kas tave čia siuntė?!
Grožio karaliene, nešanti tik blogį?
Neužverki atvertos skrynios... Auksas... Auksas...*

*Ir išleiski Viltį, kad ir paskutinę
Mano viltį, kad išliksi amžinai,
Kad nemirsi Tu...*

*Nuo blogio.
Širdyje – tylą.
Tyli?... Toli... Toli...*

2008 06 06 kelionėje

Troškimas

*Skersgatvy
Pasiklydo
Žmogus
Miražas*

*Saulėtos
Nakties
Juodos
Plaštakės*

*Pražydo
Gvazdikas
Raudonas
Kvapnus*

*Venecijos
Dangus
Nugrimzdęs
Pildos*

*Iliuzinis
Sapnas
Gintarinio
Medaus*

*Alkis
Saldus
Gimsta
Troškimas*

*Klysti
Amžiams
Mirštant
Gimti*

2009 m. kovo 24 d.

Nerimas

skausmas
neatlėgo
vėl
žvelgia
pilnatis

mėnulio
akys
vėl
kaukšmas
sklinda

vilko
kvapas
vėl
žadina
jusles

šuns
nerimas
vėl
kraujas
lašas

kartus
(o gal) beskonis
vėl
dreba
rankos

klevo
šakos
vėl
skilo
debesys

dangaus
žiedais
(ir) vėl
rytas
šiandien

pasakiau
gyvensiu
vėl
bet tik
rytoj

2009 m. balandžio 5 d.

Krn. Kristina PUTNAITĖ

Muzikinis klyksmas

*Išalkusios sielos numalšint nepavyksta,
Kai pajusti ji trokšta muzikos klyksmą,
Akordų, oktavų diapazono platybes,
Priartėt prie bekrastės muzikos galybės.*

*Pajusti klavišų virpesį, jautrumą,
Priglaust prie sielos vikrių natų švelnumą,
O gal kontrastą – aštrų ir ydingą –
Paleist į erdvę lengvai nerūpestingą.*

*Prikelti sielą, parkritusią ant slenkščio,
Pabūgusią žavingo muzikinio aukščio,
Ir dar nors kartą atgaivą pajusti,
Glaudžių akordų žavesy prabusti.*

*Užmerkt akis ir nert staiga į gylį,
Kur tarp oktavų siela kiekviena težydi,
O vos išgirdus muzikinį klyksmą
Tąsyk pajust, kaip negandos pradingsta.*

2012-11-15

Juoda, žalia ir ruda

*Atspalvių šaltų gaida:
Juoda, žalia ir ruda.
Ir eilinė dar viena
Siela po maskuote buvo paslėpta.*

*Dėl tikėjimo, vilties,
Dėl meilės, netekties,
Dėl draugų brangios gyvybės
Ir vienintelės – Tėvynės.*

*Paaukojom ir aukosim,
Daug ko atsisakėm, gal dėl to dejuosim?
Bet tikėjimas širdy
Bus lyg atspirtis sunkiam kely.*

*Mes kovosim už teisybę,
Ginsim savąją Tėvynę.
Nesilenksim negatyvui,
Kelią tversim melo lyrai.*

*Kelsim valią, ryžtingumą,
Garbę, drąsą, paklusnumą.
O pasiekę šias vertybes,
Laiptais kopsim į aukštybes.*

2012-09-29

Juoko detuvė

Kaip muzika man padeda mokytis chemijos

Rytoj laukia chemijos egzaminas. Per šio dalyko paskaitas girdima informacija man skamba taip pat nesuprantamai, kaip ir užsienietiška muzika, todėl ruošdamasis egzaminui nusprendžiau jos pasiklausyti.

Kadangi muzika stimuliuoja žievinius analizatorių centrus, kurie sužadina valinės retransliacijos impulsus, informacija lengvai ir greitai keliauja sinapsėmis ir perduoda aksonų pluoštui reikalingus signalus.

Taigi, muzika tikrai padeda įsisavinti informaciją, kurios net nesupranti. Beje, norėjau pridurti, kad jos klausydamasis mėgstu išgerti C_2H_5OH !

Odė Facebookui

Facebookas yra blogai!
Ar jau tai supratai?
Nors tenai yra panų –
Aš jų gauti negaliu.

.....
Bet saviruošos metu
Aš vis tiek tenai einu.
Su jomis aš daug šneku
Ir man niekas nebaisu.

.....
Ir ateina kuopos vadas,
Atsidaro sau duris:
Jis pamato mano mergas –
Ką gi jis dabar darys?

.....
Siūlau tartis pasimetęs,
Nieko gero nepavyks.
Jis manim vėl nusivylė
Ir durim supykęs pylė.

.....
Atsilupęs aš karys
Ką kiti dabar sakys?
Facebooko nenaudosiu,
Jau geriau aš pasportuosiu.

Dėjà vu

Susinervinau aš šiandien,
Sužinojęs žinią šią:
Kad negausiu aš pažaisti
Kairio rinktinėj dejà.

Surūčiau aš cigaretę,
Ir apsvaigo man galva.
Tad grįžau į savo kuopą
Su neveikiančia galva.

Neturėjau, ką čia veikt,
Tad nusprendžiau pats pažaist.
Nepavyko man ilgai,
Nes užmatė mat vadai.

Pamokėlę tuoj gavau,
Nebežaisiu aš daugiau.
Gal nebent labai slaptai –
Taip, kad nematyty tie vadai.

Vaikiškas

Aš esu Laurynas,
Pavarde Rutkauskas.
Mokausi *akadėj*,
Dar tik pirmam kurse.

Mokausi aš uoliai,
„Stengiuosi“ labai.
Sekasi matieka
Ir kalba gerai.

Mėgstu aš pažaisti
Ir *zaliotčikas* esu.
Gal dėl to ir kartais
Baramas esu.

Šiaip esu aš geras,
Sako man tėvai.
Kaip gi jums atrodo,
Pasakykite, vadai!?

Nemiga

Štai jau vakaras atėjo,
Miego laikas taip arti,
Ir viena keista taisyklė –
Kad miegoti tu turi.

Štai jau 10 valandų.
Ir miegoti aš turiu.
Bet nulūžau atsisėdęs –
Va, koks esu nusidėjęs.

Gal ir būčiau atsigulęs,
Jei nebūčiau nusikūlęs,
Bet pritrūko man jėgų –
Štai kaip viskas čia baisu.

Patariu aš jums, vaikai:
Nesuklyskit taip rimtai,
Nemiegokit atsisėdę –
Bus taip, kaip man – blogai.

Galvą ranka pasirėmęs
Aš eilėraščius kuriu,
Mano akys išvarvėję –
Miegui laiko neturiu.

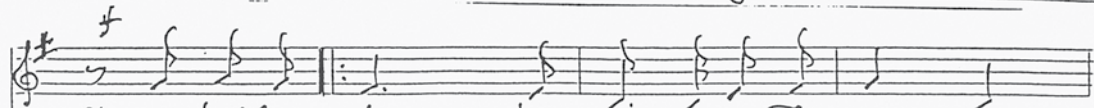
Šitas darbas juk nelengvas –
Negalvokit jūs tik taip!
Jau matau, kaip, rytą kėlęs,
Aš per paskaitas lesu!

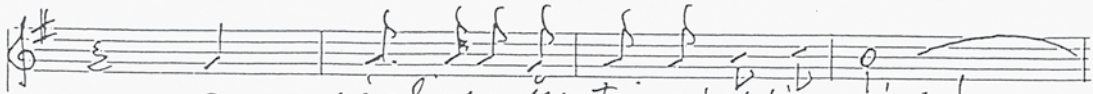
TĖVYNĖI PAŠAUKUS

Stasys Žilbinas eilės

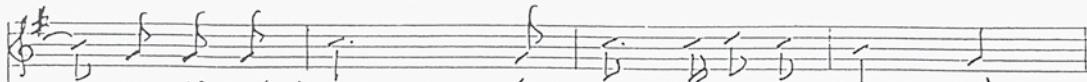
Algimantas Raudonikis muzi

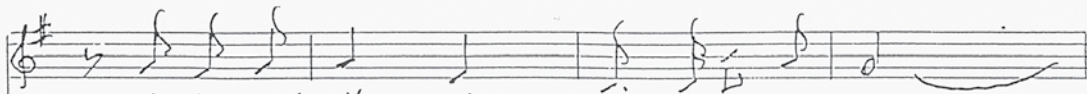
1. Mums giukla da- vė mi-tina Tė- my- nė,
2. Sur- liam ke- ly ant vėi- do dul- kės sė- da,
3. Sap- nuos dař- nai ap- lan- kom gim- tą ra- mą,

- 1 po vė- liava šventai prisiekėm jai!
- 2 Bet nuo- vargi ė- vėikt padės dai- na...
- 3 Vėi- kys- tės pie- vas ir ža- lias lan- kas...

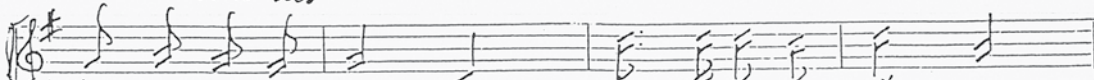

1. Ai- dėk, daina, iš mūs jaunų krė- ti- nių,
2. Otu- metk, met- gai - te, mums a- ly- vos žie- dą
3. Tė- my žo- dėjus ber- žai prie ke- lio šla- ma,

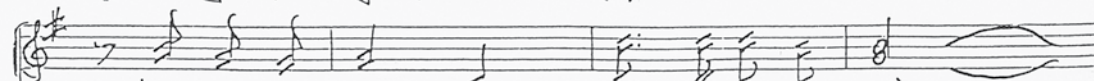

- 1, kai drėgiai žen- gia Lie- tuvos kariai.
2. O tu bus svė- ser- nė kar- žy- gių die- na.
3. Tė- vams kas- die- na tie- sia- me ram- kos,

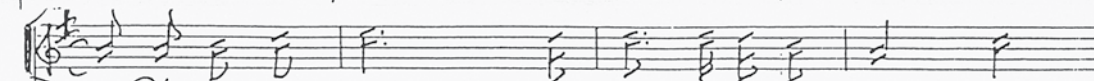
Priedainis

Pirmyu, pirmu, pir- myu trimitai sau- kia

ir dunda, dul- ka vėi- kečiai, ke- liai...

Pirmyu, pir- myu, pirmu sargyba lau- kia,

pirmu, pirmu, sau- niė- ji saka- lai!

Dainą kompozitorius Algimantas Raudonikis ir poetas Stasys Žilbinas
parašė specialiai Akademijos vyrų chorui „Kariūnas“

KUO YPATINGOS STUDIJOS KARO AKADEMIJOJE?

- Išėję pasirinktą studijų programą kariūnai įgyja aukštąjį universitetinį išsilavinimą, jiems suteikiamas pirmasis karininko laipsnis. Taip pat jie gauna pėstininkų būrio vado kvalifikaciją (išėjusieji Orlaivių pilotavimo, Skrydžių valdymo, Aviacijos mechanikos inžinerijos, Elektronikos inžinerijos ir aviacinių elektros įrenginių studijų programos – karininko specialisto pažymėjimą).
- Šiais metais Karo akademijoje siūlomos studijų programos: Personalo vadyba, Tarptautiniai santykiai, Modernių gynybos technologijų vadyba, Orlaivių pilotavimas, Skrydžių valdymas, Aviacijos mechanikos inžinerija, Elektronikos inžinerija ir automatika. Lygia-grečiai vyksta profesinis karinis rengimas. Kariūnai, studijuojantys pagal Modernių gynybos technologijų programą, sėkmingai baigę pirmąjį semestrą, gali pareikšti norą studijuoti LAJM (Klaipėdoje) pagal Laivavedybos arba Laivų energetinių įrenginių eksploatavimo studijų programas. Taip pat yra galimybė studijuoti JAV karo akademijose.
- Kariūnai yra visiškai išlaikomi valstybės: apgyvendinami, maitinami, gauna aprangą, stipendiją (130–600 Lt), jiems garantuojamas nemokamas mokslas, sveikatos ir gyvybės draudimas.
- Baigusiems studijas kariūnams suteikiamas karininko laipsnis, paprastai jie skiriami į būrio vado pareigas Lietuvos kariuomenės daliniuose.
- Tai vienintelė aukštoji mokykla Lietuvoje, kurioje suteikiamas aukštasis universitetinis išsilavinimas ir profesinis parengimas.

KAIP ATRODO KARIŪNŲ GYVENIMAS KARO AKADEMIJOJE?

Kariūnai – ne tik studentai. Jie visų pirma – kariai, kurie privalo klausyti vadų, laikytis statutų, dienotvarkės, vykdyti įsakymus, negali be leidimo palikti Karo akademijos teritorijos, ne visada išleidžiami savaitgaliais į tėviškę, turi mažiau laisvalaikio, bet daugiau papildomų pareigų, privalo dalyvauti kartais nelengvuose kariniuose mokymuose ir pratybose. Tačiau jiems sudarytos puikios gyvenimo ir mokymosi sąlygos, dėsto kvalifikuoti dėstytojai, siūlomi įdomūs pasirenkamieji studijų dalykai, sustiprintas anglų kalbos mokymas.

Suteikiama galimybė naudotis turtinga biblioteka, skaitykla, internetu, sportuoti, lankyti įvairius būrelius. Organizuojamos šventės, ekskursijos, išvykos, užtikrinama nuolatinė medikų priežiūra. Vykstantiems namo ar atostogų skiriami dienpinigiai, visiems mokama stipendija.

KAIP ĮSTOTI Į KARO AKADEMIJĄ?

- Tu turi dalyvauti atrankoje – išlaikyti profesinio tinkamumo testą (nelauk vasaros – tai gali atlikti iš anksto).
- Karo akademija Tau atsiųs siuntimą į Karinę medicinos ekspertizės komisiją. Po nuodugnios sveikatos patikros Tu turėsi gauti komisijos pažymą apie tinkamumą studijuoti Karo akademijoje.
- Užpildysi prašymą LAMA BPO informacinėje sistemoje ir dalyvausi konkurse pagal Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų priėmimo taisykles.
- Neišlaikiusių profesinio tinkamumo testo arba negavusių Karinės medicinos ekspertizės komisijos pažymos prašymai studijuoti Lietuvos karo akademijoje nebus nagrinėjami.

KĄ REIKIA ŽINOTI APIE PROFESINIO TINKAMUMO TESTĄ?

- Pagal profesinio tinkamumo testo rezultatus atrenkami vaikinai ir merginos nuo 16 metų, pasižymintys visomis savybėmis, reikalingomis būsimajam Lietuvos karininkui. Karininkas – tai pirmiausia vadovas. Net jeigu gerai mokaisi, tai dar nereiškia, kad Tau lygiai taip pat gerai seksis vadovauti žmonėms ir tapti geru kariu. Tavo dabartines galimybes, gebėjimus ir reikiamas asmenybės savybes atskleis profesinio tinkamumo testas.
- Profesinio tinkamumo testo tikrai neverta baimintis. Atvirkščiai – tai nauja ir kiekvienam naudinga patirtis.
- Atrankos komisijų nariai yra patyrę karininkai ir universitetinių katedrų dėstytojai. Žinok – jūsų visų atžvilgiu jie nusiteikę geranoriškai.
- Nenusimink, jei nepasiseks: galbūt Tavo pašaukimas kitas. O jeigu labai norėsi studijuoti, atvyksi kitais metais – gal jau būsi išsiugdęs tas savybes, kurios čia reikalingos.
- Profesinio tinkamumo testavimo tvarka ir vertinimo kriterijai yra tiksliai reglamentuoti ir patvirtinti.

GENEROLO
JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO
AKADEMIJA

Kiekvieną rudenį Karo akademijoje – šventė: paradinėmis uniformomis vilkintys, pasitempę ir iškilmingai nusiteikę pirmakursiai kariūnai prisiekia tarnauti Lietuvos Respublikai, negailėdami jėgų ir gyvybės ginti Lietuvos valstybę. Jau supratai: Karo akademija – ne tokia aukštoji mokykla kaip kitos. Susidomėjai? Paskaityk!

KĄ DARYTI, NORINT DALYVAUTI ATRANKOJE (LAIKYTI PROFESINIO TINKAMUMO TESTĄ)?

1. Pasitikrink sveikatą sveikatos priežiūros įstaigoje pagal gyvenamąją vietą ir, gavęs pažymą (forma F 027-1/a arba F 027/a), registruokis.

2. Registruokis šiais Atrankos centro telefonais: **(8 5) 212 7092; (8 5) 210 3593; (8 5) 210 3589.**

REGISTRACIJA VYKSTA:

nuo 2012-10-15 iki 2013-06-07
darbo dienomis nuo 8 iki 17 val.
(pentadieniais – iki 15.45 val.)

Registruojantis reikia nurodyti savo:

- ⊙ vardą, pavardę;
- ⊙ asmens kodą;
- ⊙ adresą;
- ⊙ telefono numerį.

3. Paskirtu laiku turi atvykti į Karo akademiją laikyti profesinio tinkamumo testo.

(Adresas: Šilo g. 5A, Vilnius. Nuo autobusų stoties ir geležinkelio stoties važiuoti Antakalnio kryptimi troleibusu nr. 2 arba mikroautobusu nr. 6 iki „Šilo“ stotelės.)

KĄ REIKIA TURĖTI VYKSTANT LAIKYTI PROFESINIO TINKAMUMO TESTO?

TESTAVIMAS VYKSTA nuo 2012-11-05 iki 2013-07-12

1. Interneto svetainėje www.lka.lt perskaityk, kas rašoma apie profesinio tinkamumo testą.

2. Reikia atsivežti:

- ⊙ pasą arba asmens tapatybės kortelę;
- ⊙ sveikatos pažymą (forma F 027-1/a arba F-027/a);
- ⊙ besimokantiems bendrojo lavinimo mokyklose – mokymo įstaigos išduotą pažymą apie praėjusių metų metinius pa-

žymius, o įgijusiems vidurinę išsilavinimą – brandos atestato su priedais kopiją;

- ⊙ mokymo įstaigos (darbovietės – jei dirbi, dalinio – jei tarnauji kariuomenėje) išduotą charakteristiką;
- ⊙ 30 litų (už maistą);
- ⊙ sporto aprangą;
- ⊙ rašiklį, paprastą pieštuką ir trintuką;
- ⊙ pagrindines asmens higienos priemones.

Testavimas vyks 2 dienas. Dalyviai bus apgyvendinti ir maitinami Akademijoje.
Jeigu neatvyksi laiku arba neatsiveši nurodytų dokumentų, **neturėsi teisės laikyti profesinio tinkamumo testo.**

KĄ DARYSI TESTAVIMO METU?

Atliksi įvairias individualias ir grupines užduotis (dalis jų – praktinės), spręsi problemas, dalyvausi pokalbiuose, laikysi fizinio parengtumo normatyvus.

Užduočių turinys neskelbiamas ir specialaus pasirengimo nereikalauja. Toliau pateikiamas tik fizinio parengtumo normatyvus, nes jų reikalavimus reikia žinoti iš anksto.

KĄ REIKIA ŽINOTI APIE FIZINIO PARENGTUMO TESTĄ?

Jį sudaro 3 dalys:

- ⊙ atsispaudimai;
- ⊙ susilenkimai;
- ⊙ 3000 m bėgimas.

NORMATYVAI

Eil. nr.	Pratimo pavadinimas	Vaikiniai	Taškai									
			100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
1.	Atsispaudimai (kartai per 2 min.)	Merginos	71 42	64 36	57 31	49 25	42 19	35 13	28 8	20 2	13	6
2.	Susilenkimai (kartai per 2 min.)	Merginos	78 78	72 72	66 66	59 59	53 53	47 47	41 41	34 34	28 28	22 22
3.	3000 m bėgimas (laikas, min.)	Merginos	12.06 14.42	12.48 15.30	13.33 16.21	14.18 17.12	15.00 18.00	15.42 18.48	16.27 19.39	17.12 20.30	17.54 21.18	18.36 22.06

- ⊙ Netaisyklingai atlikti pratimai neįskaitomi. Apie tai įspėjama pratimo atlikimo metu.
- ⊙ Fizinio parengtumo testas vertinamas teigiamai, jei kiekvienas pratimas įvertinamas ne mažiau kaip 60 taškų.

DĖMESIO!

→ www.lka.lt → stojantiejiems → priėmimo tvarka → Atrankos centras → profesinio tinkamumo testas – pasitikslink, kaip **taisyklingai** atlikti pratimus, nes dažnam jaunuoliui (-ei) tenka jų neįskaityti (ypač atsispaudimų).

Mažosios Lietuvos Tautinės Tarybos AKTAS

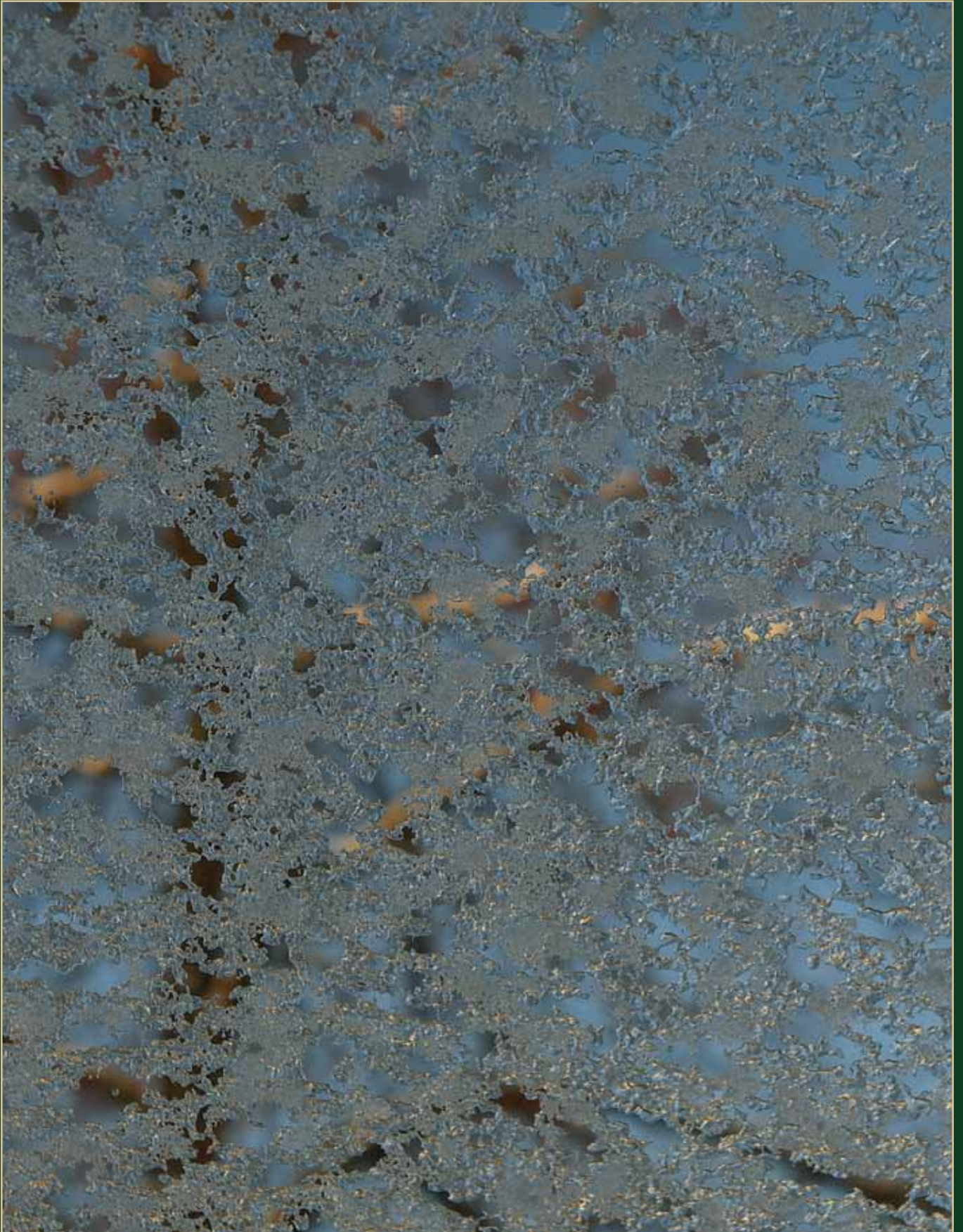
Atsižvelgdami į tai, kad viskas, kas yra, turi teisę gyvuoti, ir į tai, kad mes Lietuviai čionai Prūsų Lietuvoj gyvenantieji sudarome šito krašto gyventojų daugumą, reikalaujame mes, remdamies ant Vilsono Tautų paties apsisprendimo teisės, priglaudimą Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos. Visi savo parašu šita pareiškimą priimančiai pasižada, visas savo jėgas už įvykdinimą minėtojo siekio pašvęsti.

Tilžėje, lapkričio 30 d. 1918 mt.

Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba.

<i>Jonas Uspaitis</i>	<i>Ukšoras Jaitis</i>	<i>Mastis Jaitis</i>
<i>Mikalojus Šešvikis</i>	<i>Smalator</i>	<i>Antanas Plauša</i>
<i>Mikolas Parnackis</i>	<i>Mikolas Giermonis</i>	<i>Jydrūnas Zubarkas</i>
<i>Stasys Kupelis</i>	<i>Š. Kalninytis</i>	<i>Jonas Amalinskas</i>
<i>Jonas Debotas</i>	<i>Jagomaras</i>	<i>Jonas Klipkauskis</i>
<i>Jonas Dromas</i>	<i>La. Helmke</i>	<i>M. Riešis</i>
<i>Mikolas Klepulis</i>	<i>Antanas Giermonis</i>	<i>V. Kėlys</i>
<i>Zakobas Jankas</i>	<i>Editha Šlobkienė</i>	<i>Jonas Šargis</i>

ISSN 2029-6045

Žiema už lango
Kęstučio Dijoko nuotrauka